

คำถาม-คำตอบปัญหาธรรม

จ.ม. กระผมได้คัดเลือกเอาธรรมะในหัวข้อเรื่อง “ปัญญาอบรมสมาธิ” ที่ท่านอาจารย์แสดงไว้ในหนังสือ “แว่นดวงใจ” มาลงพิมพ์ในนิตยสาร “โลกทิพย์” ฉบับที่ ๓๙ ประจำเดือน สิงหาคม (หลัง) ๒๕๒๗ ซึ่งจะออกวางตลาดในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๗ โดยได้จัดทำและปิดเล่มเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๗ นี้

กระผมได้อธิษฐานจิตขออนุญาตต่อท่านอาจารย์แล้ว แต่ก็ยังไม่สบายใจ จึงต้องเขียนจดหมายขออนุญาตต่อท่านอาจารย์ และบอกกล่าวมาอีกครั้งหนึ่ง

นิตยสาร “โลกทิพย์” เป็นหนังสือที่พิมพ์จำหน่าย โดยมีหลาย ๆ เรื่องรวบรวมกันในเล่มเดียวกัน ก็เกรงว่าจะผิดกติกา ที่ท่านอาจารย์ได้วางไว้

และอยากจะกราบเรียนขออนุญาตท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้เลยว่า

ธรรมะและเรื่องราวใด ๆ ที่ท่านอาจารย์ได้แสดงไว้แล้ว เป็นข้อเขียนหรือหนังสืออื่นใด ที่กระผมเห็นควรตามโอกาส ที่จะลงพิมพ์เผยแพร่เป็นตอน ๆ ในนิตยสาร “โลกทิพย์” ได้ ก็ขอท่านอาจารย์ได้โปรดอนุญาตด้วยเถิดจักเป็นพระเดชพระคุณเป็นล้นพ้น

ตอบ บรรณาธิการนิตยสาร “โลกทิพย์”

หนังสือธรรมะที่ท่านอาจารย์เขียนขึ้นทุก ๆ เล่ม เพื่อพิมพ์แจกทานล้วน ๆ จึงมิได้อนุญาตให้ท่านผู้ใดซึ่งขอมาเป็นจำนวนมาก เพื่อพิมพ์จำหน่าย เพราะขัดกับเจตนาที่หวังให้ธรรมะเป็นทานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ดังนั้นจึงขอภัยด้วยที่ไม่อาจอนุญาตให้คุณนำออกพิมพ์เพื่อจำหน่ายดังที่ขอไปได้

จ.ม. ดิฉันอยากเรียนถามข้อข้องใจในการปฏิบัติจากท่านอาจารย์สักเล็กน้อย คือ ดิฉันจะเล่าความเป็นมา ให้ท่านอาจารย์ฟังพอเข้าใจในการปฏิบัติของดิฉันนะคะ คือ ดิฉันทำแนวทางของท่านอาจารย์....คือ กำหนดรูป-นาม เพราะดิฉันเห็นว่าเหมาะแก่การทำงานที่ดิฉันทำ คือ งานเย็บต่าง ๆ จะหยิบ จะเดิน จะก้มเงย ก็มีสติรู้ไปตามอริยาบถนั้น ๆ เพราะดิฉันนั่งไม่ค่อยได้มันง่วงมาก ส่วนมากดิฉันใช้เดินมากกว่าอย่างอื่น

ที่ข้องใจก็มีอยู่ว่า วันหนึ่งสามีดิฉันเขาเมาเหล้ามาก เขาก็มานอนอย่างไม่ค่อยเรียบร้อย เขาไปทางไหนไปทาง ผ่าผ่อนไม่เรียบร้อย ดิฉันก็นั่งมองเขาอยู่ และพิจารณาอยู่ในใจว่า คนเรามีสติอยู่ดี ๆ ก็ไม่ชอบ ไปทำให้มันเป็นคนขาดสติไม่รู้เรื่องราวเหมือนคนที่ตายแล้ว มองหน้าเขาก็ซีด ๆ เขียว ๆ เหมือนศพที่ดิฉันเคยไปดูเมื่อไปงานศพประมาณ 7 วัน ขนาดฉีดยาไปแล้วแต่ศพมันก็เหมือนกำลังจะอืด ข้ำเลือดข้ำหนองไหลมาอุดที่หูที่จมูก พิจารณาไปประมาณครึ่งชั่วโมง ทำให้มีอาการเหมือนจะอาเจียนคลื่นไส้ ดิฉันก็เลยลุกขึ้น และวันหลังต่อมาก็ทำให้ดิฉันคิดว่าหรือจะพิจารณาจากศพดี

รู้สึกใจมันสลดดี ไม่รู้ว่าจะเคยสั่งสมอบรมมาแต่ชาติอดีตแบบไหน ที่เล่ามานี้ประมาณ สัก 4 เดือนมาแล้ว และมาเมื่อเช้ามีดของวันที่...ดิฉันก็ลุกขึ้นมาตีสาม ล้างหน้าแล้วสวด มนต์นิดหน่อย แล้วก็เดิน ก็กำหนดรูปเดิน แต่ไม่ได้บริการไป เป็นแต่นามทำความรู้ สึกว่ารูปเดิน ขณะที่เดินอยู่นั้นก็พิจารณาไปอีกว่า เดินไปอย่างนี้ก็ไม่รู้เมื่อไรจะเป็น ศพชิ้นอื่นก็ไม่รู้ และก็เฝ้าเพื่อยนอนกินเหล้าแต่กระดูก ถ้าเขาไม่เอาใส่โลงหมาคง คาบไปกิน เพราะวันก่อนหมามันยังคาบซากหมาด้วยกันมากินเลย พอคิดถึงตรงนี้ขน มันลุกชูขึ้นมาตันท้องและหลัง จะอาเจียน น้ำตาก็ค่อย ๆ ไหล ตอนแรกขนลุก ดิฉันถาม ตัวเองว่ากลัวหรือ แต่ก็ไม่เห็นกลัว และเดี๋ยวนี้ฟังรายการอะไรซึ่งพอใจ รู้สึกมันจะขน ลุกทุกทีไม่ทราบว่าเป็นอะไร เล่ามาก็มากแล้ว ขอถามเป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑.ดิฉันทำกำหนดปนกันหรือเปล่าคะ เพราะรูป-นาม แล้วยังมีซากศพอีก ผิด หรือเปล่า อาจารย์ตอบที่ว่าจะทำแบบนี้ต่อไปได้หรือเปล่า

๒.อาการนี้เป็นอาการของการปฏิบัติหรือเปล่า หรือว่าจิตมันทำให้เขว ทั้งรูป-นามที่กำหนด

๓.จะเป็นปัญญาที่เกิดจากการนึกคิดหรือเปล่าคะ ไม่ใช่จากการปฏิบัติ

๔.หรือจะให้กำหนดซากศพอย่างเดียว ถ้ากำหนดซากศพอย่างไร ยังไม่ได้ดู หนังสือท่านอาจารย์เลย ไม่ทราบมีหรือเปล่า

๕.ดิฉันกำหนดรูป-นาม มาประมาณเกือบสองปี ขณะที่เดินไม่ต้องบริการ ท่าน ให้เอาจิตจับอยู่ขณะที่ก้าวเดิน เพราะรูปเดินอยู่ที่การก้าวไป แต่รู้สึกจิตหนีไปอ่อนง่าย ถ้ากำหนด พุทโธ จะได้หรือเปล่าคะ รู้สึกจิตจะสงบได้นานกว่าไม่ได้กำหนด

ขอรบกวนท่านอาจารย์ช่วยตอบด้วยนะคะ จะได้ตัดสินใจถูกต้อง ถ้าไม่ถามก็จะ ทำผิดไปไกล หวังในความกรุณาจากท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ตอบ ที่คุณเล่าการปฏิบัติและพิจารณาสิ่งเกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น พิจารณาสามิขณะเมา เหล้า และพิจารณาศพตลอดพิจารณาตัวเองจนทำให้เกิดขนลุกชูเป็นต้น เหล่านี้ไม่ผิด นี่เรียกว่าพิจารณากรรมฐาน ปลงกรรมฐาน เพื่อความปล่อยวางจากการยึดสิ่งเหล่านี้ไป โดยลำดับ แต่น้อยไปถึงมาก จนปล่อยวางได้โดยสิ้นเชิง ท่านพิจารณาอย่างคุณนี้แล พิจารณาเทียบข้างนอกข้างใน ให้เห็นเป็นอสุภะอสุภัง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทั้งเขาทั้ง เรา ไม่ผิด

๑.ไม่ปนกัน เพราะพิจารณาต่างวาระกัน ขณะจดจ้องด้วยสติกับการเคลื่อนไหว ของกายก็กำหนด เมื่อจิตจะพิจารณาดังที่ว่านั้นก็พิจารณาโดยมีสติติดตาม ทำต่อไปได้ ตามที่เห็นว่าเหมาะ เขารับประทานอาหารยังทั้งหยิบทั้งจิ้มทั้งชดตามที่เห็นสมควรจน อิ่ม นี่ก็กรุณาทำอย่างที่เคยทำตามเห็นว่าเหมาะในขณะนั้นนั่นแล ไม่ผิดไม่ปนกัน

๒.นั่นแลคืออาการของการปฏิบัติ ไม่เขว เพราะทั้งรูป-นามหนึ่งก็พิจารณารูป-นามหนึ่งแทนกัน ซึ่งเป็นงานที่ชอบด้วยกัน อยู่ในวงอริยสัจด้วยกัน

๓.เป็นปัญญาได้ เบื้องต้นต้องอาศัยการคิดนึกดังที่คุณทำไปก่อนจนกว่าปัญญาจะคล่องตัว ต่อไปสติปัญญาก็ราบรื่นไปเอง โดยไม่ต้องบังคับให้พิจารณาดังชั้นเริ่มแรก จนกลายเป็นสติปัญญาอัตโนมัติดังท่านกล่าวไว้ในตำราว่า มหาสติ-มหาปัญญา ซึ่งก็คือสติปัญญาอัตโนมัติ นั่นแล

๔.แถวต้นที่ถามได้ตอบแล้วในข้อ ๑.กำหนดซากศพ กำหนดให้ตาย ให้เปื่อยเน่าทำลาย กระจัดกระจาย จะกำหนดให้ร่างกายมากินก็ได้ตามแต่ถนัดในการพิจารณา (ทำไมไม่ดูหนังสือที่ให้มาเพื่อให้ดู เฉพาะปฏิบัติฯ ได้อธิบายวิธีพิจารณาไว้แล้วนี้) ฉะนั้นในที่นี้จึงไม่อธิบายมากจะเสริมคนให้ประมาท อะอะก็คอยแต่จะ จ.ม.มาถามเสียเรื่อย

๕.ถ้าไม่ใช้คำบริกรรมกำกับ จิตหนีไปอื่นได้ง่าย ก็ควรใช้คำบริกรรมกำกับด้วยเพื่อความแน่นแฟ้นเข้าไปอีก กำหนด พุทโธ ก็ได้ตามแต่ถนัดใจ ถ้าจิตสงบได้นานกว่าไม่บริกรรมก็ต้องบริกรรม เล็งผลเป็นสำคัญกว่าอื่น การกำหนดด้วยคำบริกรรม คือการผูกจิตไว้กับที่คือคำบริกรรมโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นวงจำกัดที่จิตจะเล็ดลอดออกไปสู่อารมณ์อื่น ได้ยากกว่าการกำหนดแบบกว้าง ๆ

จ.ม. กระผมฝึกสมถวิปัสสนากรรมฐานมาเป็นปีที่ห้า ยังไม่ได้อะไรเลยครับ เห็นหนังสือพระอาจารย์ที่เขียนถึงหลักการพิจารณา กาย เวทนา จิต ธรรม ควบคุมสติตลอดเวลาแม้เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ที่พระอาจารย์มันเทศนาไว้ รู้สึกว่าอารมณ์จิตกระผมหลังจากที่ได้อ่านหนังสือนี้แล้ว ปล่อยาว และไม่เป็นทุกข์กับสิ่งที่เกิดขึ้นเลย และกระผมตั้งจิตอธิษฐานว่า ขอให้พระนิพพานจงปรากฏในชาตินี้ให้ได้ กระผมเผื่อที่จะต้องมาเกิดอีก โลกแห่งการสมมุตินี้ช่างวุ่นวายเหลือเกิน ทั้งนี้บุญบารมีที่สร้างสมมาพร้อมหรือเปล่าก็ยังไม่ทราบ

ขณะนี้ในเดือนที่เก่าแล้ว ที่กระผมกินอาหารวันละหนึ่งมือ ๙๙% อีก ๑% เลยมือสำหรับโลกสมมุติ กระผมต้องเลือกเอาระหว่างกินแบบหมู และท่านผู้สำเร็จกิจในพระธรรม ประการหลังคือสิ่งที่กระผมเอาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ วันหนึ่งพยายามตื่นแต่เช้า และต้องนั่งสมาธิให้ได้ไม่น้อยกว่าวันละ ๑-๓ ชั่วโมง ตามเวลาที่อำนวยให้การรวมตัวของจิตลำบากเหลือเกิน เกิดขึ้นนิด ๆ หน่อย ๆ แล้วก็หาย พบแต่ในหนังสือที่พระอาจารย์เขียน คิดว่ามีอะไรต้องแก้ไขอีกหลายอย่างจิตเป็นเช่นนี้

หวังในความเมตตาจากพระอาจารย์ เมื่อกระผมพบประภัสสรจิตเมื่อไรจะมาราบนมัสการ

ตอบ นับว่าคุณเป็นผู้สนใจและหนักในธรรมปฏิบัติ น่าอนุโมทนาเพราะหายากในสมัยปัจจุบัน ซึ่งเป็นสมัยที่คนลืมทุกข์ ลืมตาย หมายลม ๆ แล้ง ๆ ว่าจะเหาะขึ้นสู่อวกาศกันอย่างสด ๆ ร้อน ๆ อยู่ร่ำไปทั้ง ๆ ที่ไม่มีหวัง ๆ ๆ

ทุกข์ลำบากเพราะการปฏิบัติตนเพื่อความเป็นคนดีมีความสุขในทางธรรมอันจะเป็นผลตอบแทนนั้น ย่อมทุกข์เกิด เพราะพระพุทธรเจ้าและสาวกที่เป็นสรณะของพวกเรายอมรับ และได้รับผลมาก่อนแล้ว เป็นความทุกข์ที่เป็นมงคลจากการกระทำดี ไม่มีผลกระทือนให้เป็นการเดือดร้อนเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น

กิเลสทุกประเภทเป็นสิ่งที่เหนียวแน่นมันคงมาก จำต้องได้รับทุกข์ในการต่อสู้มันแทบทุกรายไป แต่เป็นความทุกข์ที่ผู้ดีปราชญ์ทั้งหลายกระหิ้วยอมรับกันไม่รังเกียจ เพราะผลเป็นที่พึงใจเกิดจากเหตุที่ทำด้วยความทุกข์ยากนี้

แม้ได้นิดได้หน่อยก็เป็นสมบัติของเรา ดีกว่าคนไม่ทำเป็นไหน ๆ เทียบกันไม่ได้ แม้ได้น้อยก็เพื่อมาก เมื่อทำไม่หยุด ผู้เห็นโลกเป็นของวุ่นวายนั้นแลคือผู้มีบุญ เห็นโทษของโลกมากเพียงไร ยิ่งเป็นผู้มีบุญมากवासนา มากเพียงนั้น บุญवासนาอยู่ตรงนี้ไม่อยู่ที่อื่น

จะรับประทาน ๒ มื้อในวันหนึ่ง ๆ แต่รับพอประมาณไม่ให้มากจนอึดอัดก็น่าจะดี เพราะเรายังอยู่ในฆราวาส การงานรัดตัว ร่างกายก็เป็นเครื่องมือทำงาน จำต้องได้บำรุงรักษาเช่นเดียวกับทางใจ

จิตผ่องใสเป็นธรรมชั้นละเอียดมาก แต่ยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ เกรงคุณจะเข้าใจว่าเป็นยอดจิต ยอดธรรมจึงเตือนมา ถึงจะพบหรือยังไม่พบ ประภัสสรจิต จะไปเยี่ยมอาจารย์ก็ไม่ขัดข้อง

จ.ม. ดิฉันเอาชนะใจตัวเองได้ยากจริง ๆ เจ้าคะ คงเป็นเพราะความอ่อนแอของดิฉันมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว พอเอาชนะใจตัวเองไม่ได้ก็เบื่อหน่ายท้อแท้ หลวงพ่อช่วยกรุณาแนะนำดิฉันด้วยเจ้าคะ หนังสือของหลวงพ่อก็แนะนำอย่างละเอียด พออ่านทีก็มีกำลังใจขึ้นมาที หลวงพ่อคะ ทำอย่างไรจิตใจของเราจึงจะเบิกบานผ่องใส ไม่มีด ๆ ทึบ ๆ หงุดหงิด งง ๆ อธิบายไม่ถูกเจ้าคะ การนั่งสมาธิแล้วภาวนาพุทโธ แต่ใจก็ฟุ้งซ่านหรือไมก็เลื่อนลอยหลับไปไม่รู้ตัว อาจเป็นเพราะความอ่อนเพลีย หรือไมก็เพราะความขาดสติใช้ไหมเจ้าคะ หลวงพ่อช่วยกรุณาชี้แนะสั่งสอนหรือดูว่าดิฉันก็ได้เจ้าคะ ถ้าหลวงพ่อดูว่าจะดูว่าสั่งสอนดิฉัน ซึ่งเปรียบเสมือนลูกศิษย์ของหลวงพ่อบุคคลหนึ่ง ดิฉันก็จะซาบซึ้งปีติอย่างยิ่งเจ้าคะ

ตอบ ต้องขออภัยถ้าพูดผิดจากความจริง พระพุทธรเจ้าทรงสลบ 3 หน พระสาวกบางองค์ฝ่าเท้าแตก บางองค์จักขุแตกในขณะทรงบำเพ็ญและบำเพ็ญเพื่อเอาชนะใจท่าน

พวกเรายังไม่เห็นผิวถลอกบ้างเลย ทำไมเอาไรต์เอาเปรียบครูคือศาสดาและ สงฆ์ สรรณ คจฺฉามิ จนเกินไป ไม่ใช่คู่แข่งธรรมคือกิเลสตัวชี้เกียจอ่อนแอหัวเราะจนฟันแห้งแล้ว หรือ ถ้าจะเดินตามครูคือศาสดา ก็อย่านำกิเลสตัวชี้เกียจอ่อนแอ ตัวแพ่ก่อนการต่อสู้ เข้าไปแข่งธรรมแข่งศาสดา จะกลายเป็นลูกศิษย์ประเภททำลายครู ไม่ใช่ทางเจริญใน ธรรม นอกจากเป็นทางให้กิเลสเจริญก้าวหน้าหรือทำลายเราโดยง่ายเดียว

อยากให้ใจเบิกบานผ่องใสไม่มีด ทุบ ทุบ หงุดหงิด ก็จงเป็นคนเข้มแข็งในทาง สมาธิภาวนานำกิเลสตัวทำให้มืด ทุบ ทุบ เข้าไป ความมืด ทุบ ทุบ หงุดหงิดเป็นผลของ กิเลสผลิตขึ้นทั้งนั้น มิใช่ธรรมผลิตขึ้น การถอดถอนหัวหนามออกจากฝ่าเท้า แม้เจ็บก็ จำต้องทนเมื่อไม่ยอมให้ฝ่าเท้าและเสียไปทั้งเท้า เอาให้ได้ชมตัวเองบ้างซิ อย่าให้มีแต่ การตำหนิตนโดยไม่สำนึกแก้ตัว ครูอาจารย์ทั้งหลายที่ปรากฏชื่อลือนาม ท่านมิใช่ ประเภทล้างมือเปิบ ก่อนจะเป็นอาจารย์คนท่านรอดตายกันแทบทั้งนั้น และกรุณาอ่าน ให้ถึงใจ ถึงกิเลส จะถึงธรรม

จ.ม. กระผมและครอบครัวก็สบายดีตามสมควร แต่ตามความปรารถนาส่วนตัวแล้วรู้ สึกไม่สบายอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านจิตใจ พิจารณาดูในทางปฏิบัติและผล อยู่ใน ลักษณะถอยหลังไม่ก้าวหน้า ล้มเหลวตลอด ไม่ทุกเวลาก็เหมือนทุกเวลา สิ่งที่แน่ ๆ และแลเห็นก็คือตัวกิเลสนั้นมันโหดร้ายทารุณมาก ครูบาอาจารย์ที่เคารพสูงส่งก็มีมาก ได้ยินได้ฟังมากก็มาก ได้อ่านได้คิดได้ปฏิบัติด้วย แต่ถึงเวลาก็ล้มเหลวเอาชนะกิเลสมัน ไม่ได้ กิเลสตัวไหนที่คิดว่าเบาบาง มันก็แสดงอิทธิฤทธิ์ให้เราดูอย่างเจ็บแสบ แม้ตัวเล็ก น้อยคิดเห็นว่าเป็นมด เราจะปัดทิ้งเสียเมื่อไรก็ได้ แต่เอาเข้าจริงก็แพ้อีก ต่างพร้อยบก พร่องอีก ขนาดมวดยเด็ก ๆ เราก็แพ้ได้ ความบกพร่องโง่งมตื้อด้านที่ทำให้เราแพ้มัน ะไรกันแน่ อารมณ์อันเป็นธรรมชาติของจิตอย่างหนึ่ง เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ป็นชนวนให้ จิตเราทะแหเข้าไปในอารมณ์นั้น แล้วก็ปรุงไปทำไป กว่าจะรู้ความบกพร่องต่างพร้อย ผล ก็เกิดขึ้นแล้ว ตัวสติกับสัมปชัญญะทำไมไม่ทัน บางทีทั้งที่รู้ก็สู้ไม่ไหว ดูเป็นคนที่ไม่สู้ทำ จริง ๆ คล้ายลิงที่ตื่นติดอยู่ในแห จะให้ใครแก้ให้ก็ดูไม่ถูกไปหมด ไม่ใช่ลิงมันจะไม่ ทราบถึงความทุกข์นี้ ถ้าหลุดออกจากแหได้มันจะไม่เหลียวหลังมาดูอีกแน่นอน ปัญหา ที่ต้องพากันมารบกวานท่านอาจารย์ก็คือ ลิงมันอยากออกจากแห แต่ไม่รู้วิธีหรือขั้นตอน กระผมเองก็เหมือนกับลิงที่นอนอยู่ในแหนี้ เวลานี้ยังไม่ตายเพราะแหมันยังโปร่งไม่ทึบ ยังพอหายใจได้ แต่ที่แน่ก็คือทั้งเกลียดทั้งกลัวและรำคาญต่อแหนี้เต็มที อยากออกไป ทุกเวลา แต่ลำพังแต่ปัญญาของลิงก็ดูออกจะเหลือวิสัยที่จะฝ่าออกไปได้ เพราะบางที แหมันก็มีชีวิตเหมือนกันและก็มีหลายอันด้วย จึงเกรงว่าลิงจะตายเสียก่อน

ตอบ เคยพูดและเทศน์สอนพระในวัดอยู่เสมอว่า ไม่มีอะไรฉลาดแหลม อ้อยอิ่ง หอมหวานชวนให้ติดไม่มีวันเบื่อหน่ายอึดพอเกินกิเลสทุกประเภทไปได้ จึงไม่มีอะไรแก้ยากเกินกิเลส เพราะการแก้กิเลสนั้นเป็นราวกับเชือดเฉือนอวัยวะตัวเองนั่นแล ทั้งนี้เพราะกิเลสกับเรานั้นกลมกลืนกันอย่างสนิทติดแนบในชั่วหัวใจมาเป็นเวลานาน

พอกระดูกกระดูกอวัยวะข้างราวเด็กจะเริ่มตื่นนอนเท่านั้น ก็จะทำให้กิเลสแตกบ้านแตกเมืองเป็นบ้านร้างเมืองร้างไปในทันทีทันใด โดยไม่ต้องติดดินให้เสียแรงเลย นั่นมันพิลึกกึกก็เลยชอบเขตที่ศาสดา-สาวกและครูอาจารย์พาดำเนินมาเกินไป การตื่นก็ไม่ทราบว่าเป็นเพราะกลัวตาย หรือตื่นเพราะกลัวกิเลสจะหลุดตกลงจากบนบ่าก็ไม่ทราบ พระพุทธเจ้า สาวก และครูอาจารย์ท่านตื่นแบบไหน เราตื่นแบบใด เป็นแบบเดียวกันหรือเป็นคนละแบบ กรุณาสังเกตดูบ้าง ส่วนมากมักตื่นไปตามกิเลสอันเป็นการต่อสู้คือศัสตราและศาสนธรรม ทั้งที่ตัวเองเข้าใจว่าตื่นเพื่อต่อสู้กับกิเลสก็ไม่อาจทราบได้ กรุณาช่วยคิดบ้าง บางทีแหอาจเปื่อยและขาดเองโดยไม่ต้องตื่นให้ลำบากก็เป็นได้

แหสมัยโลกันตะนี้ เขาสานด้วยไผ่ล่อน ผ่อนส่งก็ได้ง่ายออก จึงไม่มีใครอยากตื่นให้โง่ สมกับสมัยคนฉลาด

จ.ม. ได้อ่านหนังสือ “ประวัติพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ” แล้ว มีปรากฏการณ์ที่น่าอัศจรรย์ โดยท่านอาจารย์มั่นได้มาโปรด โดยได้กลิ่นดอกพิกุลก่อน ได้ถามท่านว่าเป็นท่านผู้ใดที่มาโปรดลูก ท่านบอกว่าเรากำลังอ่านเรื่องของใครก็คือผู้นั้น เลยนั่งสมาธิติดต่อกับท่านอีกในวันรุ่งขึ้นคือเช้าวันนี้ ความปลื้มปิติทำให้น้ำตาไหล ท่านก็มาสั่งสอนธรรมะบางข้อให้ ยกตัวอย่างให้ทราบ ทำให้เข้าใจและซาบซึ้งในธรรมะที่ท่านกรุณาโปรดเป็นอันมาก ได้ถามท่านว่า อยากได้หนังสือนี้มากเพราะเป็นประโยชน์อย่างมหาศาลเหมือนได้ฟังท่านเทศนาจากองค์ท่านจริง ๆ ไม่เคยได้ฟังธรรมที่ไพเราะ ทั้งนุมนวลซาบซึ้งตรึงใจอย่างนี้ที่ไหนเลย อ่านแล้ววางไม่ลง เป็นบุญเหลือเกินที่ได้พบพระธรรมคำสั่งสอนของท่าน อยากจะได้หนังสือไว้สักเล่ม จะหาได้ที่ไหน ท่านบอกให้ติดต่อกับพระอาจารย์มหาบัวโดยตรง

ตอบ ที่ท่านอาจารย์มั่นมาปรากฏนั้นเป็นมงคลแก่คุณอย่างยิ่งแล้ว แต่ระวังอย่าสนใจสายแสหาท่านหรือหาอะไรมากไป หากท่านจะมาโปรดเราก็จะปรากฏเองโดยไม่ต้องสายจิตหาท่าน ถ้าสายจิตหาอาจเขวได้เพราะทางไม่เคยเดิน กรุณาทราบตามนี้และปฏิบัติตามนี้จะเป็นมงคลเรื่อย ๆ ไปแก่คุณ

จ.ม. ตัวกระผมเองถึงแม้จะเป็นฆราวาส แต่ก็ถือศีล ๘ มาเป็นเวลาร่วม ๗ ปี มีจิตปรารถนาที่จะเขียนหนังสือเกี่ยวกับ การประเมินสภาวะธรรมของผู้ฝึกสมาธิใหม่ที่มี

ความสนใจในทางปฏิบัติ เพื่ออนุเคราะห์ให้ท่านเหล่านั้นเลือกแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องกับ จริต และเลือกสำนักปฏิบัติตรงกับอัธยาศัยของตน แต่เรื่องนี้เป็นจิตปรารภณา กระผม ไม่กล้ากำหนดลงไปว่าจะต้องสำเร็จในระยะเวลาเท่าใด เพราะตัวเองต้องทำสมาธิให้ถึง สภาวะที่เป็นสมาธิที่แท้จริงก่อน ตลอดจนขอขบารมีพระอริยสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ต่าง ๆ ก่อน จึงจะสามารถเข้าใจพฤติกรรมและพฤติกรรมของพระอาจารย์ทั้งหลาย เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่ถูกต้อง เป็นจริง บริบูรณ์ จึงใคร่ขอความเมตตาจากพระ คุณเจ้าจัดหาหนังสือให้กระผม ๑ ชุด เพื่อใช้ประโยชน์ดังที่กล่าวมาแล้ว

ตอบ การที่คุณจะคิดเขียนแนวทางปฏิบัติธรรม มีสมาธิธรรม เป็นต้น ในขณะเวลาที่ ตนยังไม่แนใจสมาธิภายในใจของตนก่อนนั้นอาจารย์ยังไม่เห็นด้วยเลย เพราะไม่ใช่ทาง ราบรื่นดีงามทั้งตนและผู้รับอ่าน อย่างน้อยจะเป็นลักษณะขายก่อนซื้อ สุกก่อนห้าม ประเพณีของโลกของธรรมท่านไม่นิยม ท่านไม่เห็นด้วย หนังสือที่ให้นี้ก็เกรงเป็น เครื่องมือเสริมทางให้การขายก่อนซื้อ สุกก่อนห้าม มีกำลังมากขึ้นอันเป็นสิ่งไม่เหมาะสม ถ้าพูดผิดก็ขออภัยด้วย

จ.ม. หลายครั้งที่เคยคิดว่าตัวเองจะไม่มีบุญวาสนา ได้รับจดหมายตอบจากพระคุณ ท่านเสียละกระมัง แต่แล้วใจหนึ่งก็คิดว่าต้องได้รับแน่ ๆ อย่าใจร้อนโทมนัสใจไปเลย ครั้นต่อมาเมื่อประมาณวัน...ดิฉันก็ได้รับจดหมายตอบจากท่านจริง ๆ สมดังปรารถนา ดีใจมากค่ะท่าน ทั้งดีใจทั้งชุ่มชื่นใจ ชื่นชุ่มใจที่ถึงแม้ว่าอยู่ห่างไกลเหลือประมาณ พระ คุณท่านก็ยังมึน้ำใจเมตตาเพื่อแผ่ระลึกถึง ขอถือโอกาสนี้กราบนมัสการมาแทบเท้าด้วยความเคารพคารวะเป็นที่ยิ่ง ทั้งกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงค่ะท่าน

พระคุณท่านเขียนหนังสือรวมแล้วถึง ๙ เล่มเชี่ยวชาญหรือคะท่าน ประเสริฐแท้ ทำให้เกิดกิเลสค้นหาความอยากอย่างไรคะท่าน ทราบแล้วก็ปรารถนาที่จะได้อ่านได้ศึกษา ทั้ง 9 เล่มที่ท่านพระอาจารย์ได้เขียนไว้ทีเดียว แต่ความอยากชนิดนี้คงไม่เป็นอันตราย แก่สังคมและแก่ตัวเองหรือกระนั้นคะพระคุณท่าน ที่มีได้รับอยู่แล้วเวลานี้มีเพียง ๓ เล่ม เท่านั้น คือ ๑.....๒.....๓.....

ดิฉันปรารถนาจะได้อ่านได้ศึกษาโดยเฉพาะเรื่องราวประวัติพระคุณท่านเป็นที่ ยิ่งแล้ว ท่านถอดหัวใจของท่านเขียนบรรยายประวัติท่านพ่อมั่นไช้ไหมคะ ดิฉันนั้น อัจฉริยะใญ่มานานักหนาแล้วถึงความสามารถของพระคุณท่าน ว่าสามารถเขียน บรรยายหนังสือเล่มนั้นได้อย่างไร

โดยสรุปแล้ว ดิฉันขอกราบนมัสการกราบเรียนท่านว่า ขณะนี้ดิฉันมีจิตที่เกิด ความโลภเป็นกำลัง อยากได้คะท่าน อยากได้หนังสือของพระคุณท่านทั้ง ๖ เล่มที่ดิฉัน ยังไม่มีนั้น ขอได้โปรดเมตตาโปรดประทานให้ตั้งใจหวังด้วยเถิด ดิฉันจะตั้งใจคอยคะ

ต่อไปนี้เป็นปัญหาที่ปรารถนาจะกราบเรียนถามท่านเพื่อความรู้แจ้ง ขอได้โปรดเมตตาอธิบายให้ทราบด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

๑.การพิจารณากายโดยทางไตรลักษณ์นั้น ดิฉันพอจะพิจารณาได้พอสมควรค่ะ พระคุณท่าน แต่การพิจารณา เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ โดยทางไตรลักษณ์นั้น ดิฉันไม่เข้าใจแนวทางในการพิจารณา ขอพระคุณท่านได้โปรดอธิบายชี้แนะแนวทางการพิจารณาด้วยเถิด

๒.เวลาฝึกจิตสมาธิภาวนานั้น ให้ความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจในความอภัพอัปภากย์ ความบุญน้อยवासาน้อยของตัวเองอยู่มากค่ะ ที่ไม่สามารถจะฝืนความปวดเมื่อยแข็งขาอันแสนสาหัสนั้นได้เลย แต่ก็พยายามใช้ความอดทนพยายามฝืนอยู่ค่ะ ปรารถนาจะได้ฝึกอยู่นาน ๆ จะได้สบายใจค่ะ ในเรื่องนี้พระคุณท่านมีข้อคิดที่จะประทานคำแนะนำแก่ดิฉันบ้างไหมคะ เพื่อที่จะชนะความปวดเมื่อยของร่างกายนั้น สามารถที่จะฝึกสมาธิภาวนาแต่ละครั้งได้เป็นเวลานาน ๆ ค่ะ

หากพระคุณท่านพอจะมีเวลาบ้าง ขอได้โปรดประทานเมตตาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับธรรมทั้งหลายทั้งปวงแก่ดิฉันผู้อยู่ห่างไกลโพ้นด้วยเถิดค่ะ โปรดได้รับดิฉันไว้เป็นสาธุศิษย์ผู้มั่นคง เคารพเคารพต่อพระคุณท่านโดยจริงใจตลอดชีวิตนี้ค่ะ

ตอบ ความอยากได้หนึ่งสี่ธรรมะหรือความอยากในทางเป็นธรรมคือเป็นบุญกุศล ไม่เรียกว่าความอยากที่เป็นกิเลส ทางธรรมเรียกว่าเป็นมรรค ทางดำเนินเพื่อความพ้นทุกข์ ความอยากในธรรมมีมากน้อยเพียงไร ยิ่งทำให้มีความขยันหมั่นเพียรในทางดีมากขึ้นเพียงนั้น เช่น อยากพ้นทุกข์ อยากมากเท่าไร ความเพียรยิ่งเข้มแข็ง ตรงข้ามถ้าความอยากทางกุศลไม่มี แต่ความอยากทางอกุศลยิ่งมากขึ้น ย่อมทำคนให้เสียได้โดยไม่สงสัย แต่ความอยากในธรรมกลับทำคนให้ดี จนถึงขั้นดีเยี่ยมไม่มีเสียหาย

การเขียนประวัติท่านอาจารย์มั่งนั้น อาจารย์มิได้ถอดหัวใจของอาจารย์ออกเขียน แต่อาจารย์ตะเกียกตะกายเขียนไปแบบลุ่มลุกคลุกคลานตามประสาทต่างหาก และทุก ๆ เล่มที่เทศน์ในเทปและเขียนก็เป็นแบบตะเกียกตะกายทำนองเดียวกันกับเขียนประวัติฯ มิได้มีความดีพิเศษอะไรมาเขียนหรอก กรุณาหายสงสัยเสีย ภูมิของอาจารย์คือ ภูมิตะเกียกตะกายรำยมนต์บ่นเพื่อไปอย่างนั้นเอง

การพิจารณาทุกขเวทนาจำต้องใช้ปัญญาพิจารณามากเอาการ เพราะทุกข์เป็นสิ่งบีบคั้น สติปัญญาต้องตามแก้กันให้ทันกับเหตุการณ์อย่างเข้มแข็ง จะอ่อนแอไม่ได้ เพราะนั่นคือการเข้าตาจน เข้าตะลุมบอนกัน จะเผลอตัวมัวงุ่มง่ามอยู่ไม่ได้ สติปัญญามีเท่าไรต้องทุ่มกันลงจนหมดพุง

ผู้ทำสมาธิภาวนามิใช่ผู้มีบุญวาสนาน้อย คนมีบุญวาสนามากต่างหากจึงรักบุญกุศลส่วนละเอียดยี่สิบที่เกิดจากสมาธิภาวนา ความน้อยเนื้อต่ำใจในเวลาค่ำจะทำสมาธิภาวนาเป็นกลมายาของกิเลสหลอกคนให้หลงไปตามมันแล้วหยุดภาวนาเสียต่างหาก กรุณาทราบกลของกิเลสไว้จะได้ทำภาวนาสะดวกใจ ทนได้เท่าไรก็ทนไป เมื่อทนไม่ไหวก็พักไปเหมือนคนทำงานอื่น ๆ นั้นแหละจะเป็นไรไป ยังได้บุญทุก ๆ ครั้งที่ทำภาวนา ส่วนกิเลสมันไม่เห็นเอาบุญมาให้เรา เราจะเชื่อกลมันอะไรนักหนา ถ้าเชื่อมั่นมากก็ลุ่มจมได้ กรุณาทำไปตามกำลังความสามารถของเรานั้นแล กิเลสคือความขี้เกียจ คือความว่าบุญน้อยวาสนาน้อย หรือความหยุดเสียไม่ทำ นั้นมันไม่ได้มาให้ความดิบความดีอะไรแก่เราแม้นิดเดียว นอกจากมันมาคอยกระชิบกระชาบด้วยอุบายหลอกกลวงให้เราหลงไปตามมันเท่านั้น เวลาเราหลงไปตามกลมายาของมัน มันยังไม่เห็นว่าให้เราบ้างว่า แกล้งแกล้งบุญวาสนาน้อย แกล้งอภัย แกล้งมาหลงกลหลอกของเรา เหล่านี้กิเลสไม่เห็นว่าเป็นเดือนเราพอให้รู้ตัว แล้วปลีกตัวออกห่างจากมันบ้าง กลมายาของกิเลสมันแหลมคมอย่างนี้เอง กรุณาทราบไว้เพื่อเวลามันมาหลอกจะรู้ตัวไว้บ้างไม่จมไปกับมันหมดทั้งตัว

จ.ม. คุณหญิง.....ซึ่งเป็นป้าของกระผมเวลานี้ธาตุขันธ์ไม่ดี แรงแน้อยลงทุกวัน ๆ กระผมเองกำลังคิดอยากจะนํารธรรมะ จากท่านอาจารย์ข้อหนึ่งไปเล่าให้คุณป้าฟัง เพื่อเป็นการช่วยในด้านจิตใจของคุณป้าบ้าง ดังนั้นหากเป็นการเหมาะสม กระผมใคร่ขอให้ท่านอาจารย์ได้ช่วยกรุณาประทานข้อธรรมะให้คุณหญิง...ข้อหนึ่งด้วย

ตอบ ไม่มีอะไรทำให้ทุกข์ร้อนยิ่งกว่าความชั่ว และไม่มีอะไรทำให้สุขใจยิ่งกว่าความดี ฉะนั้นปราชญ์ท่านจึงเกลียดชั่วและรักประกอบความดีเรื่อยมา

จ.ม. ขณะนี้กระผมป่วยเป็นโรคอัมพาตมาได้ ๒ ปีมาแล้ว พอจะลุกเดินได้แต่ก็ไม่สามารถนั่ง จึงมีเวลาอ่านและเริ่มหัดสมาธิ ขณะนี้อยู่ชั้น ก. ข. กระผมมีความรู้สึกว่าการหัดทำสมาธิจะช่วยให้โรคนี้มีอาการดีขึ้น โดยที่กระผมทราบว่า อาการของโรคเกี่ยวกับการทำงานของประสาทสมองที่จะสั่งงานในการเคลื่อนไหว กระผมไม่ทราบว่า จะเป็นอย่างไรที่กระผมเข้าใจหรือไม่ และกระผมเชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า การหัดทำสมาธิจะช่วยบรรเทาอาการของความดันโลหิตสูงได้

กระผมได้ทราบว่า ท่านอาจารย์เป็นโรคเกี่ยวกับหัวใจ ไม่ทราบแน่ชัดว่าจะจริงเท็จประการใด การกระทำสมาธิวิปัสสนาขั้นสูงของท่านอาจารย์ จะเป็นผลกระทบกระเทือนกับโรคหัวใจของท่านอาจารย์หรือไม่ เพราะกระผมเป็นโรคหัวใจบ้างเล็กน้อย กระผมเข้าใจว่าเกี่ยวกับวัย ขณะนี้กระผมอายุ ๖๕ ปี ความเข้าใจของกระผมเรื่องโรค ๓ อย่าง

ดังกล่าว ตามที่กราบเรียนข้างต้น ถ้ากระผมจะได้ทราบจากความเห็นของท่านอาจารย์ก็จะเป็นพระคุณอย่างสูง

ตอบ ปัญหาที่ถาม ๒-๓ แง่นั้นขอเรียนสรุปเอาเลย โรคที่กล่าวถึงเหล่านี้เกิดได้กับมนุษย์ทุกเพศทุกวัยทุกชาติชั้นวรรณะ แต่ผู้มีธรรมในใจไม่ค่อยชอกช้ำหรือไม่ชอกช้ำเพราะโรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกาย เนื่องจากมีวิธีบรรเทาแก้ด้วยธรรมภายในใจ ถ้าเป็นพระอรหันต์ก็ไม่มีการได้รับความกระทบกระเทือนทางใจจากโรคชนิดต่าง ๆ นั้นเลย

ธรรมมิใช่เพชฌฆาต จึงไม่ทำร่างกายส่วนใดให้เสียไป นอกจากช่วยพยุงบำบัดให้ดีขึ้นเท่านั้น ขอให้คุณหายจากโรคภัยต่าง ๆ โดยลำดับเถิด

จ.ม. ดิฉันเป็นอาจารย์หัวหน้าหมวดภาษาฝรั่งเศส โรงเรียน....แต่เดิมเป็นคาธอลิก และได้เริ่มปฏิบัติธรรมแต่ปี ๒๕๑๔ โดยเริ่มแบบ พุทโธ และปี ๒๕๒๔-๒๕๒๕ ได้ปฏิบัติแบบยุบนอ-พองนอ

ขณะนี้ดิฉันกำลังอ่านหนังสือที่รวบรวมเทศน์ของพระคุณเจ้าชื่อ ๑...๒...๓..... หนังสือเหล่านี้ได้ขอยืมต่อจากอาจารย์มหาวิทยาลัย....การเทศน์แบบนี้ที่เชียงใหม่หาฟังได้ยาก มีบ้างของหลวงปู่....จากเทศน์เหล่านี้ได้ความรู้และคำถามที่เคยถามตัวเองอยู่หลายครั้ง ก็ได้พบคำตอบที่ต้องการ ขอกราบนมัสการท่านอาจารย์ที่ได้ให้แสงพระธรรมแต่ดิฉันผู้เกิดมาในความมืด และขอรับว่าสิ่งใดที่ปฏิบัติยังไม่ถึงก็ยังไม่เข้าใจ แต่ก็มียหลายตอนที่เพิ่งเข้าใจปีนี้เองค่ะ

ตอบ คนอยากร่ำรวยหรือมีพอกอยู่พอกิน ไม่อดอยากปากหอม ท้องแห้ง ก็จำเป็นต้องเสาะแสวงหาสมบัติโภคทรัพย์เครื่องกินเครื่องใช้เป็นธรรมดา ไม่อาจอยู่เฉยได้เหมือนคนใจจิตอึดอาดเนือยนาถทั้งหลาย คนที่อยากเป็นคนดีมีความสุขอบอุ่นทางใจไม่ว่าเหวก็จำเป็นต้องเสาะแสวงหาธรรมด้วยอาการต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นสิ่งถูกต้องดีงาม แม้จะผิดบ้างถูกบ้าง แต่เจตนาที่แสวงหาก็คือเจตนาที่ดี อาจารย์เห็นใจ

การทำภาวนาเปลี่ยนพฤติกรรมบ่อย ๆ นั้นไม่ค่อยเหมาะเพราะจะจับหลักได้ก็ไม่นิ่ง และกลายเป็นคนจับจดได้ ทำแบบจับ ๆ วาง ๆ ลูบ ๆ คลำ ๆ อย่างนั้นไม่ดี จับหลักเกณฑ์อันเป็นที่แน่ใจไม่ได้ เหมือนคนปลูกต้นไม้แทนที่จะรดน้ำพรวนดินบำรุงลำต้นให้ดี แต่กลับย้ายไปปลูกที่นั่น ย้ายไปปลูกที่โน่น ผลสุดท้ายต้นไม้ตายทิ้งเปล่า ๆ

นี่..การทำจับ ๆ จด ๆ ไม่จริงจังจะหาหลักยึดจากการภาวนาของตนไม่ได้ จิตอาจลุ่มเหลว สิ้นศรัทธา หมดความเพียรไปได้

ที่ถูก จะทำภาวนาพุทโธหรือยุบนอ-พองนอบทใดก็ตาม ก็ควรทำตามบทนั้นจริง ๆ ด้วยความมีสติตามรักษาอย่าให้เผลอไปสู่อารมณ์อื่น จิตจะสงบเย็นได้ไม่อาจสงสัย จึงกรุณาเข้าใจเสียใหม่

จ.ม. ข้าพเจ้า...ได้เคยไปกราบคารพท่านเมื่อปี ๒๕๒๔ และได้ขออนุญาตท่านเพื่อจะถ่ายภาพเป็นที่ระลึก ซึ่งท่านก็ได้เทศน์แก่ข้าพเจ้าสองกัณฑ์ เป็นการเทศน์ที่เป็นไปอย่างธรรมชาติและจริงใจ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับภาพพจน์ของธรรมะได้ดีกว่าภาพที่จะถ่ายเสียอีก ข้าพเจ้าไม่ได้เสียใจเลยที่ท่านปฏิเสธการถ่ายภาพ แต่ข้าพเจ้ากลับได้ฟังธรรมะสองกัณฑ์ที่ประทับใจแทน ซึ่งมีค่ามากกว่าการได้ภาพถ่ายเสียอีก เพราะภาพนั้นเป็นเพียงวัตถุ แต่การสั่งสอนนั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่า ผู้ให้ก็ต้องมีความเมตตาและมีความตั้งใจจะให้อย่างแท้จริง สำหรับผู้รับที่อยากจะได้อยู่แล้วก็มีความชื่นชมและได้ข้อคิดที่จะนำมาปฏิบัติ และแก้ไขดัดแปลงให้เข้ากับสภาพของตนเอง เพื่อจะนำไปสู่ความสุขที่ถาวร ไม่ใช่ความสุขที่ชั่วคราวเท่านั้น

ถ้าไม่เป็นการเบียดเบียนผู้อื่นใดทั้งปวงในต้นใจ ๆ แล้ว ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะได้อ่านหนังสือต่าง ๆ ที่ท่านได้พิมพ์ออกแจก เพื่อจะศึกษาให้มากขึ้น และอยากจะทำความเข้าใจในพระพุทธศาสนาให้กระจ่าง ไม่อยากที่จะเข้าใจอะไรที่ผิด ๆ หรือมั่ว ๆ เพราะมันทำให้จิตใจไม่เป็นสุข เนื่องจากความต้องการที่จะทราบของที่เป็นจริงและแน่นอน

สุดแต่ท่านจะกรุณาถ้าคิดว่าข้าพเจ้าสมควรจะได้มีโอกาสศึกษาธรรมะจากท่านบ้างหรือไม่

ตอบ ศาสนธรรมของศาสนาองค์ปัจจุบันเป็นธรรมของจริงส่วนได้สองพันกว่าปีมาแล้ว ยังจะเป็นธรรมของจริงร้อยเปอร์เซ็นต์เรื่อยไปอย่างคงเส้นคงวา ผู้นับถือพุทธศาสนาหากต้องการธรรมของจริงครองใจโดยลำดับแต่ต้นจนถึงจุดสุดยอดแห่งธรรมอย่างจริงใจแล้ว ก็พึงปฏิบัติตนตามหลักสวากขาตธรรมที่ตรัสไว้ชอบแล้วนั้นจะไม่ผิดหวัง เพราะศาสนธรรมเป็นมัชฌิมาคือเหมาะสม (พร้อมจะให้ผลตามลำดับแห่งเหตุ) อยู่ตลอดเวลา อกาลโก ไม่ขึ้นกับกาลสถานที่แต่ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมขั้นนั้น ๆ โดยเฉพาะ

จ.ม. หลวงพ่อคะ ความทุกข์ก็ดี ความสุขก็ดี หากว่าจะเกิดมันก็ต้องเกิดใช้ไหมคะ และถ้าหากว่าเกิดขึ้นแล้วเราต้องทำใจใช้ไหมคะ แล้วแผ่เมตตาใช้ไหมคะ บิฑามารดาของลูกถึงแก่กรรมมาเกือบ ๒๐ ปีแล้ว ลูกก็ยังคงทำบุญให้ทุกปีเมื่อถึงวันถึงแก่กรรมของท่าน และในการทำบุญทุกครั้งก็อุทิศให้ อยากทราบว่าท่านจะได้รับหรือเปล่าคะ เวลาอุทิศส่วนกุศลต้องเอ่ยชื่อด้วยหรือเปล่าคะ และก่อนที่จะนั่งภาวนาต้องกล่าวอะไรก่อนคะ

หากลูกพูดอะไรไม่ถูกกับกาลเทศะ ขอหลวงพ่อโปรดให้อภัยด้วยเพราะลูกยังอ่อนต่อธรรมะอยู่อีกมาก และหากหลวงพ่อจะกรุณาสั่งสอนด้วยลูกก็จะขอปฏิบัติตามตลอดไปค่ะ

ตอบ สุข-ทุกข์ เกี่ยวกับอารมณ์ดี-ชั่ว ต้องเกิดที่จิต และต้องระวังแก้กันที่จิต คือห้ามไม่ให้คิดในอารมณ์ชั่ว เช่น อารมณ์โกรธ เป็นต้น

การทำบุญอุทิศถึงผู้ล่วงลับ ถ้าผู้ล่วงลับอยู่ในฐานะรับได้ก็ได้รับ (ดูเคยอธิบายให้ฟังบ้างแล้ว) ถ้าไม่ได้รับบุญก็ไม่เสียสูญหาย คงเป็นของผู้บำเพ็ญตามเดิม เพียงนึกถึงโดยไม่ต้องเอ่ยชื่อก็ได้

ก่อนนั่งภาวนาก็นึกถึงคุณพระพุทธรเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ คุณบิดามารดา แล้วก็ภาวนาต่อไปจนถึงเวลาลุกออกจากที่ภาวนา ก็มีเท่านั้น

จ.ม. ในวันปีใหม่คงจะมีสาธุชนไปกราบหลวงพ่อถึงที่วัดหลายคณะ ดิฉันเองได้แต่จุดธูปกราบรำลึกถึงหลวงพ่อบ้าน และมิใช่จะรำลึกถึงแต่เฉพาะในวันปีใหม่เท่านั้น ทุก ๆ วันที่สวดมนต์ก็กราบรำลึกถึงบารมีเมตตาธรรมของหลวงพ่อให้คุ้มครอง เป็นดวงประทีปนำใจให้ลูกปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดีของหลวงพ่อตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลาโกรธก็นึกถึงคำสอนของหลวงพ่อเพื่อเป็นที่เหนี่ยวรั้งจิตใจอยู่เสมอ แต่ลูกก็ยังไม่วอกเียวสมดังปณิธานที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหลานชายที่แก้มักจะดื้อและพูดจาไม่เพราะ ชอบรื้อของ ทำบ้านรก ทั้ง ๆ ที่อายุก็จะ ๑๐ ขวบแล้ว แต่โกรธแล้วก็หายไป แต่กับคนอื่นก็พยายามสงบใจเฉย ๆ ได้บ้างไม่ได้บ้าง มันยากจริง ๆ เจ้าค่ะ ดิฉันก็เข้าใจรู้โทษของความโกรธ นอกจากจะไม่ดีกับตนเองทั้งในด้านร่างกายและจิตใจแล้ว ในด้านใดก็ไม่ดีทั้งสิ้น บางครั้งเวลาระงับใจ ลูกต้องกลืนใจสักครู่ พยายามภาวนาพุทโธ ๆ เร็ว ๆ บางทีก็นึกทัน บางทีก็ไม่ทัน ชัดหล่นไปแล้วจึงหายโกรธ แยะจริง ๆ เจ้าค่ะ ลูกเองก็กลัวว่าถ้าโมโหแล้วตายไปในขณะนั้นก็คงจะต้องไปเกิดเป็นเดรัจฉานเป็นแน่ ๆ ทั้ง ๆ ที่หมั่นพยายามสร้างบุญสร้างกุศล แต่โชนบุญกุศลจึงยังไม่ส่งผลให้ลูกเป็นคนใจคอเยือกเย็นสักที หลวงพ่อคงจะตำหนิและอดทนระอาใจกับลูกคนนี้เต็มที่แล้วกระมังคะ ขอกราบหลวงพ่อได้โปรดเมตตาลูกต่อไปเถิดเจ้าค่ะ และขอประทานพรจากหลวงพ่อให้ลูกเป็นคนเยือกเย็นได้เร็ว ๆ ความพยายามที่ตั้งใจจะแก้ไขตนเองของจงเป็นผลสำเร็จดังใจ

ตอบ ธรรมคุณ....นั้นแก่มากไป ควรระงับด้วยขันติและสติปัญญา จะดีกว่าการระงับด้วยวิธีขัดหวานตะโปยอย่างนั้น ถ้าระงับด้วยธรรม คือ ขันติ สติปัญญา ยังไม่อยู่ก็ให้เหยียดขาของตัวเองออกไปแล้วหวดให้หนัก ๆ มือหน้อย จะพอรู้โทษความโกรธว่าให้

ความเจ็บปวดเพียงไรบ้าง ดีกว่าไปคว้าเอาหลานมาเป็นเครื่องทดลองดังที่เป็นมานั้น อ่านแล้วขบขันดี

ถ้าขึ้นให้ธรรมแก่แบบนี้ ต่อไปน่ากลัวลูก-ผัว-หลานเหลนอยู่กันแบบกันไม่ติดพื้น ต้องเตรียมเผ่นกันทั้งบ้านแน่ ๆ ไม่งั้นธรรมเอาตาย เวลาแก่กล้าขึ้นมามาก ๆ ไม่เว้นหน้าอินทร์หน้าพรหมใด ๆ ด้วย จึงน่ากลัว

จ.ม. ลูกได้รับฟัง “ประวัติพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต” จากสถานีวิทย์ ๐๑ ทหารอากาศ รู้สึกศรัทธาและเลื่อมใสในปฏิปทาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ใครจะได้ศึกษาธรรมของท่านบ้าง ได้สอบถามไปยังสถานีวิทย์ ๐๑ เจ้าหน้าที่ท่านแนะนำให้มีหนังสือขอความเมตตาจากหลวงปู่โดยตรง ลูกจึงทำตาม และหวังเมตตาจากหลวงปู่ได้โปรดส่งเคราะห์ลูกด้วยเจ้าค่ะ

พร้อมกันนี้ลูกขอกราบเรียนถามปัญหาบางประการดังนี้ค่ะ

๑.มีผู้ถามลูกว่า เธอนับถือศาสนาอะไร? ลูกก็ตอบว่า ศาสนาพุทธ ก็ได้แต่ตอบไปอย่างนั้น หากจริง ๆ แล้วก็ได้รู้ซึ่งหลักธรรมต่าง ๆ ลูกใคร่จะทราบที่เรา นับถือศาสนาไหนที่ตรงไหนเจ้าค่ะ

๒.ความเสียสละ คำนี้มีขอบข่ายในการประพฤติปฏิบัติอย่างไรบ้าง

๓.หากเกิดความเบื่อหน่ายเพราะพิจารณาสิ่งรอบด้านแล้วรู้สึกว่ามันวุ่นวาย หากด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบบังคับให้ต้องอยู่ เราจะมีวิธีปรับจิตใจอย่างไรที่จะให้สงบ และสามารถยอมรับตามสภาพความเป็นจริงของการเกิดแก่เจ็บตาย นิพพาน สรรเสริญต่าง ๆ ได้

สุดท้ายนี้ขออำนาจคุณงามความดีแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรมและพระอรหันตเจ้าได้รักษาหลวงปู่ให้เผยแพร่พระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบไปค่ะ

ตอบ คุณ....ผู้นับถือพุทธศาสนาแต่ไม่ทราบจะนับถือตรงไหน ปู่ไม่มีเวลามากจึงขอเรียนตอบเพียงย่อ ๆ เท่าที่จำเป็น และกรุณาอ่านหนังสือธรรมะที่ส่งมาให้หน่อยหลาย ๆ เทียว คุณอาจเข้าใจพุทธศาสนาและการนับถือมากขึ้น ตลอดวิธีปฏิบัติและการปฏิบัติด้วย

๑.พุทธศาสนาที่แสดงออกเป็นคำสั่งสอนโลกนั้น เป็นความจริงทุกสัณทุกส่วน ไม่มีคำว่าปลอม-เท็จ แฝงอยู่ในคำสั่งสอนนั้นเลย โลกจึงยอมรับนับถือกันด้วยความสนิทใจตายใจเรื่อยมา หลักของพุทธศาสนาก็คือ พุทธะ ธรรมะ สังฆะ อากาหรือแขนงของธรรมก็คือการชักชวนชั่ว-ดี เพื่อให้ละและบำเพ็ญนั้นแล

๒.การเสียสละมีเนื้อความกว้างมาก นับแต่ส่วนย่อยถึงส่วนใหญ่ และวงแคบไปทางกว้างจนไม่อาจประมาณได้ แม้ความดีงามที่เกิดจากการเสียสละก็ไม่มีประมาณเช่นกัน ตามแต่กำลังของผู้เสียสละได้มากน้อยต่างกัน

๓.สิ่งรอบด้านมีอยู่ทั่วไปทั้งคนและสัตว์ การปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องมีความฉลาดโดยธรรม มีความวินิจฉัยใคร่ครวญ มีการยับยั้งชั่งตวงเกี่ยวกับสิ่งเกี่ยวข้องนั้น ๆ และมีความอดทนประกอบด้วย เก็บความรู้สึกไว้ตามเหตุผลหรือเหตุการณ์ที่ควรเก็บ ไม่นำอกระบายไปเสียทุกแง่ทุกทรง ทียบใจเขาใจเราโดยธรรม ไม่เข้าข้างตน ถ้ายึด การเกิดแก่เจ็บตายก็มีประจำชั้น พิจารณาด้วยปัญญาโดยธรรม ไม่ตกใจไม่เสียใจไปตามความเจริญและความเสื่อมแห่งชั้นและสิ่งเกี่ยวข้องกับตน ใจย่อมสงบได้ กรุณาฝึกหัดทำสมาธิภาวนาเสมอ ใจจะสบาย ขอเรียนแค่นี้

จ.ม. หลวงพ่อคะช่วยลูกด้วย ขณะนี้ลูกมีความทุกข์ในใจเหลือเกิน ขอหลวงพ่ช่วยกรุณาให้คำแนะนำแก่ลูกด้วยนะคะ

ลูกมีชีวิตครอบครัวที่กำลังจะล้มเหลว สามีของลูกคือมารผจญชีวิตแก่เราสามแม่ลูก เขาเป็นคนไม่มีศีล ดื่มสุราเป็นกิจวัตร ไม่ทำงาน ใช้เงินมรดกแต่อย่างเดียว ลูกต้องทำงานเลี้ยงชีวิตและลูกอีก ๒ คน เมื่อกลับจากดื่มสุราก็เอะอะทุบตีและทำร้ายจิตใจ หยาบคายต่อลูกและบุพการีของลูก ลูกไม่ทราบจะตัดสินใจปัญหาได้อย่างไร คิดอย่างเดียวคืออยากพบหลวงพ่ ขอหลักธรรมคำสั่งสอนที่เป็นแก่นแท้ของชีวิต อยากจะสละชีวิตนี้แต่คิดว่าเป็นบาป และลูกยังมีห่วงอันหนักคือลูกน้อยอีก ๒ คน ซึ่งถ้าไม่มีแม่ชีวิตก็คงจะมีดมัวหนัก เพราะพ่เป็นคนบาป ไม่มีวันพบพระ เป็นบัวได้น้ำที่ไม่คิดว่าจะดีได้ ลูกยังไร้เดียงสาหนัก เพียงแค่นี้ลูกคนโตซึ่งอายุ ๖ ขวบก็เริ่มผิดปกติ หวาดกลัวและเหม่อลอย

หลวงพ่คะ ลูกนี้เป็นคนบาปเหลือเกินที่นำเรื่องครอบครัวมารบกวนให้หลวงพ่ช่วย แต่ลูกไม่มีทางใดดีกว่านี้แล้ว

ลูกเพิ่งจะได้ศึกษาธรรมะเพียงขั้นต้น และโชคที่มีธรรมะของหลวงพ่เป็นแนวทาง แต่บางอย่างเช่นปัญหาชีวิตนี้ลูกช่วยตัวเองไม่ได้เลย ตลอดชีวิต 30 ปีที่ผ่านมาของลูก ไม่เคยทำบาปโดยตั้งใจ แต่ชีวิตลำบากเหลือเกิน กรรมเก่าของลูกคงหนักนัก ลูกได้แต่คอยเวลาว่าเมื่อไรลูกจะมีแสงสว่างในชีวิตของลูกบ้าง อยากจะสละเพศฆราวาส แต่ก็มีปัญหาอย่างที่ยืนยันให้หลวงพ่ทราบแล้ว คือ ภาระที่จะต้องเลี้ยงดูลูก ๒ คน ให้เป็นคนดีต่อไปในภายภาคหน้า

สุดท้ายนี้ลูกหวังเหลือเกินที่จะได้รับคำสั่งสอนและแนะนำจากหลวงพ่อก็เพื่อเป็นแนวทางแห่งชีวิตต่อไป ความกรุณาของหลวงพ่อก็ไม่ว่าจะเป็นคำแนะนำอย่างไร ลูกยินดีที่จะปฏิบัติตามทั้งสิ้นค่ะ

ตอบ ผัวกับผละญั้นมันใกล้เคียงกันมาก และพลิกแพลงได้ง่าย ฉะนั้นผัวของคุณจึงกลายเป็นผละญไปได้ดังที่คุณรู้ ๆ เห็น ๆ อยู่กับตัวเองนั่นแล กรุณาปลงลงในกรรมของสัตว์โลกย่อมมีต่าง ๆ กัน ใจปลงถูก ใจก็สบายขึ้น อันเรื่องกรรมนั้นมีแน่ว่าทุกตัวสัตว์ไม่สงสัย เป็นแต่เพียงมีหนักเบาต่างกันไปตามเหตุที่ทำบ้างเท่านั้น กรุณาเชื่อกรรมตามวาระที่ให้ผลดีชั่วเป็นตอน ๆ ไป ผัวคุณเลวแต่คุณยังดี ชะตาของลูก ๆ ก็ยังนับว่าไม่ขาดสูญล่มจมไปทีเดียว ยังได้อาศัยคุณเป็นเส้นชีวิตจิตใจอยู่ กรุณาทำสมาธิภาวนาสงบใจ อย่าให้สิ่งสาธุร่นวายไปมากจะเพิ่มทุกข์เข้าอีกยิ่งกว่าที่มีอยู่แล้ว ซึ่งก็ทุกข์ทรมานพออยู่แล้ว และกรุณาคิดว่าโลกกว้าง ๆ ย่อมมีผู้เป็นเช่นคุณและหนักยิ่งกว่าคุณอีกมากมาย ไม่ใช่เป็นเฉพาะคุณคนเดียวเท่านั้น จงคิดกว้าง ๆ ให้อารมณ์รอบตัวเรา จะพอมิที่ปลงวางบ้าง แม้ไม่ได้มากก็ยังดีกว่าไม่พิจารณาเสียเลย การปลดปล่อยความทุกข์ทั้งหลายนั้นที่ถูกควรปลดปล่อยทางใจ ด้วยการพิจารณาสิ่งที่มาสัมผัสให้เกิดทุกข์ และทำความเข้าใจ ไม่คิดวุ่นไปตามอารมณ์ที่เป็นพิษและที่เคยเป็นพิษแก่ตน

จ.ม. มีปัญหา ๓ ข้อที่มีผู้มาถามแล้วดิฉันไม่สามารถตอบให้กระจ่างได้คือ

๑.เหตุใดท่านอาจารย์จึงไม่โปรดญาติโยมที่สู้อุตส่าห์เดินทางไกลมาเพื่อใส่บาตรท่านอาจารย์ โดยท่านอาจารย์รับเพียงเต็มบาตรเท่านั้น

ข้อนี้ดิฉันให้คำตอบไปว่า ท่านอาจารย์เป็นพระธุดงค์ ถ้าวินิจฉัยอาหารเกินปากบาตรก็จะผิดกฎธุดงค์ และการรับอาหารจากญาติโยมถ้ามากเกินไปก็ไม่ใช่พระที่ถือหลักสมณะ เยี่ยงพระที่มีปฏิปทาอันถูกต้อง แม้จะสร้างความผิดหวังให้แก่ญาติโยมบ้าง แต่ทางทำบุญนั้นไม่ใช่จะมีเพียงการใส่บาตรกับท่านอาจารย์ การถวายเงินร่วมสมทบสร้างสถูปที่มีท่านอาจารย์เป็นองค์ประธานก็ได้บุญไม่น้อยเช่นเดียวกัน คำตอบเหล่านี้เป็นความเข้าใจของดิฉันเองไม่ทราบผิดถูกอย่างไร ท่านอาจารย์ได้โปรดเมตตาชี้แนะคำตอบที่ถูกต้องด้วยนะคะ

๒.การห้ามถ่ายรูปนั้น ดิฉันได้รับคำชี้แจงจากท่านอาจารย์แล้ว มีความรู้สึกในพระคุณความเมตตา ที่ท่านอาจารย์กรุณาตักเตือนให้ ด้วยความหวังดีและเอาใจใส่อย่างบริสุทธิ์ใจ แต่บางคนสงสัยว่าทำไมท่านอาจารย์จึงต้องโกรธด้วย (ดิฉันไม่เห็นตอนที่ท่านอาจารย์แสดงท่าโกรธให้เขาเห็นเลย)

๓.ข้อนี้เป็นข้อที่ดิฉันห่วงใยที่สุด เพราะท่านอาจารย์เป็นพระที่ดิฉันเคารพบูชาและเทิดทูนไว้ตลอดเวลา ด้วยธรรมะที่ท่านอาจารย์เมตตาอบรมสั่งสอนนั้น ดิฉันได้รับ

ความรู้ความสงบความสบายใจที่หาไม่ได้จากที่อื่น แต่เพราะความเคารพบูชาท่านอาจารย์ จึงได้ตั้งรณหาทางมาราบกราน พร้อมกันก็พยายามดึงเอาบุคคลที่ยังไม่เคยมองเห็น ความสว่างในทางนี้มาด้วย แต่บังเอิญบุคคลคนนี้ก็กลับยิ่งมาพกพาความมืดใส่ตัว คือ แทนที่จะเห็นและเข้าใจในธรรมของท่านอาจารย์ เขากลับตำหนิที่ท่านอาจารย์ไม่รับ บาตรและไม่ให้ถ้ำรูป ดิฉันได้ยินแล้วเกิดความเสียใจอย่างมาก พร้อมกันก็เกิดความ กลัวว่าคำพูดของเขาส่งสร้างไม่ดีให้กับตัวเอง ดิฉันจึงได้จดหมายมาราบขอ ความเมตตาจากท่านอาจารย์ได้โปรดช่วยเหลืออีกครั้ง แนะนำหนทางอุบายให้ดิฉัน นำไปแก้ไขให้เขาได้มีโอกาสได้บาปตัวเองด้วยนะคะ

เมื่อคราวมาทอดกฐินนั้น ท่านอาจารย์ก็ได้เมตตาเทศน์ปลอบใจดิฉันแล้ว แต่ ดิฉันก็ยังทำใจไม่ได้จนบัดนี้ จึงขอความเมตตาจากท่านอาจารย์อีกครั้งนะคะ

ในด้านการปฏิบัติ นั้น มีบางคนแนะนำให้ดิฉันพยายามอย่าติดหนังสือ แต่ดิฉัน ถ้าไม่ได้อ่านหนังสือจากที่ท่านอาจารย์กรุณาส่งไปแล้ว การปฏิบัติจะไม่ได้ผลดีเท่าที่ ควร ถ้าอ่านแล้วไปปฏิบัติ ความสงบก็จะเกิดอย่างรวดเร็ว อันนี้ผิดทางหรือเปล่าคะ
ตอบ ขอเรียนให้ทราบเท่าที่จำเป็นดังนี้

การทำประโยชน์แก่โลกด้วยการแนะนำพร่ำสอนและอื่น ๆ ในเพศของพระนี้นับ เป็นเวลานานพอควร ที่ออกสั่งคนชาวพุทธมาราว ๒๘-๒๙ ปีแล้ว ที่หมกตัวตกรอก อยู่ในป่าในภูเขา (พึดกับกิเลสไม่มีเวลามองดูเดือนดาวตะวันได้เต็มตา) อยู่ ๙ ปีกว่า ทุกข์ในชีวิตของพระเพื่อประโยชน์ตนและท่านผู้อื่นมากนักยอ ก็ทุกข์มากแสนสาหัสใน ช่วง ๙ ปีกว่าที่อยู่ในป่าในภูเขานั้นแล ประจักษ์ใจจำไม่ลืมจนกระทั่งวันนี้ และน่าจะไม่มี ลืมตลอดวันตาย เพราะไม่ใช่เหตุการณ์ที่จะลืมได้ง่าย ๆ ดังนั้นเวลามาสั่งสอนคนทั้ง พระเณรตลอดฆราวาส จึงสอนจริง ดุจริง ดีจริง ตามทางเหตุผลคือหลักธรรมที่เคย เรียนและปฏิบัติมา ส่วนจะถูกหรือผิดมากน้อยจากการสอนท่านผู้ใดบ้างนั้น ก็สุดวิสัยที่ จะแก้ไขให้เป็นอย่างอื่นได้ เพราะจิตใจคนมีหลายแบบ แต่หลักธรรมมีแบบเดียว คือ สอนให้ถูกต้องตามที่ปฏิบัติมาที่เห็นว่าถูกต้องแล้ว อย่าให้ผิดจากหลักธรรมทั้งการ ปฏิบัติและสอนตนตลอดการสอนผู้อื่น แม้จะไม่ถูกใจคน แต่อย่าให้ผิดธรรมในการสั่ง สอน ตนก็ไม่รู้ร้อน

อาจารย์ไม่อาจให้ความรู้ยิ่งกว่าที่ปฏิบัติมาแล้วแก่ท่านผู้ใด และไม่อาจแก้ไข เปลี่ยนแปลงธรรมที่เคยปฏิบัติและสั่งสอนมาแล้วได้ การติ-ชมเป็นสิทธิของคนทั่วไปที่ จะติ-ชมได้ตามอัธยาศัย ไม่กล้าขัดแย้งใครได้

การตอบปัญหาเป็นข้อ ๆ จึงไม่อาจตอบ เพราะไม่เชื่อตัวเอง อาจเป็นข้อแก้ตัว ก็ได้ จึงไม่อาจแก้ตัวโดยแอบอิงคำตอบนั้น ๆ เป็นทางออกตัว หากเป็นความจนตรอก

เพราะการไม่ตอบปัญหาของท่านผู้ถามทุก ๆ ข้อได้ก็คิดว่า ความจนตรอกเพราะกิเลส เหยียบย่ำบนหัวใจขณะหาทางออกไม่ได้ เป็นความหนักมากทุกข์มากกว่าสิ่งใด จึงยอม รับความจนตรอกอื่น ๆ ไปตามคติโลกธรรม

การแก้นั้น แก่ใครก็สู้แก้ตนเองไม่ได้ ใครสุขใครทุกข์ก็สู้ตัวเองสุขตัวเองทุกข์ไม่ ได้ จึงควรแก้ตัวเองก่อนผู้อื่น ตำนานติชมตนเองดีกว่าไปตำหนิติชมผู้อื่น ปราชญ์ท่าน เดินอย่างนี้ ท่านทำอย่างนี้ อยู่่าป็นเกลียวกับทางดำเนินของปราชญ์ท่าน และอย่าหวั่น ใจเวลาใคร ๆ ตำหนิติเตียนอาจารย์ของตน ถ้าเรามีของจริงภายในใจต้องเปิดทางให้ เขา แต่อยู่ตามความจริงของเรา ไม่ขัดไม่แย้ง ไม่หึงไม่หวง ไม่ขัดขวางใคร นั่นคือธรรม นั้นคือผู้มีใจเป็นธรรม

พระธรรมแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ ปราชญ์ท่านอุทิศสำคัญจารึกไว้ให้อนุชน รุ่นหลังอ่านเพื่อความรู้ความฉลาด ไม่ใช่เพื่อความโง่ เพื่อความติดอยู่แค่ตัวหนังสือ แต่ เพื่อความฉลาดจากหนังสือที่ได้อ่านต่างหาก สวาทท่านก็เคยฟังจากพระพุทธเจ้ามา แล้วซึ่งเท่ากับเรียนมาแล้ว จึงเป็นสรณะของพวกเราได้อย่างสมบูรณ์ อาจารย์เองก็เคย เรียน เคยฟังมาแล้ว ถ้าการดูหนังสือเพื่อหาความรู้ความฉลาดเป็นความผิด พวกเราก็ ไปติดคุกติดตะรางด้วยกันก็แล้วกัน แต่ถ้าดูถ้าเรียนเพื่อจำได้เฉย ๆ ไม่สนใจแก้ไขตัว เองตามที่ธรรมท่านแนะนำ และเรียนเพื่อคุยโม้โอ้อวดแบบบ้านน้ำลาย แม้ไม่บอกว่าผิด ก็จำต้องผิดจากความมุ่งหมายของธรรมที่สอนเพื่อความถูกต้องตั้งงามอยู่นั่นเอง

จ.ม. กระผมเคยได้ฟังเทศน์ของท่านอาจารย์ที่เทศน์โปรดคุณเพาพงา และผมได้ลอง ปฏิบัติตามจนได้ผลขึ้นมาบ้างพอสมควร กระผมเคยเขียนจดหมายมากราบเรียนถาม ปัญหาในการภาวนาแล้วครั้งหนึ่ง และได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ ตอบให้ผมฟังจนเป็นที่เข้าใจเมื่อไม่นานมานี้ กระผมได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของ อาจารย์อยู่ตลอดมา ขณะนี้ปรากฏผลในการปฏิบัติว่า สามารถรู้เท่าทันจิตได้บ่อยครั้ง กว่า เมื่อก่อนต้องตามจิตกว่าจะตามความคิดกลับคืนมาได้ ให้อยู่กับ พุทโธ ก็ต้องเลย ไปชั่วขณะหนึ่ง จึงจะรู้เท่าทันจิตได้ และขณะที่กระผมกำลังปฏิบัติอยู่ก็เกิดมีเสียงผุดขึ้น มาว่า “อย่ายินดียินร้ายในสิ่งทั้งหลาย ให้อ้างเฉยในสิ่งนั้น ๆ เสีย” กระผมก็ได้ทดลอง ปฏิบัติดูก็รู้สึกว่ใจว่างสงบง่ายขึ้น ต่อมากระผมก็ทำความรู้สึกว่าเฉยคู่กับการดูจิต โดย ไม่ต้องภาวนาอะไรแต่ก็ไม่ทราบว่าจะถูกหรือไม่ และมีปัญหาอีกประการหนึ่งจากเพื่อน ร่วมงานของกระผมคนหนึ่งได้พูดอ้างว่า มีคำพยากรณ์ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งมี หลักฐานอยู่ในพระไตรปิฎกด้วย จารึกไว้ว่า เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วหนึ่งพัน ปีแรก จะไม่มีพระอรหันต์ที่ปฏิบัติด้วยสมณะและวิปัสสนา มีแต่วิปัสสนาล้วน ๆ พระ ในยุคปัจจุบันนี้อยู่ในยุคพันปีที่สามจะไม่มีผู้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ถึงจะปฏิบัติสักเท่า

ไร ก็ได้อย่างสูงแค่พระอนาคามีเท่านั้น กระผมเองยังเชื่อครูบาอาจารย์เต็มที่ที่สั่งสอนว่า ถ้ามีผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมอยู่ตราบใด พระอรหันต์จะไม่สูญไปจากโลก แต่มีความวิตกกังวลว่าญาติมิตรของกระผมอีกหลายคนที่มีความศรัทธาเริ่มฝีกภาวนาใหม่ ๆ อาจจะจิตใจหวั่นไหวกับคำกล่าวเช่นนี้จนเกิดท้อถอยความเพียรซึ่งทำให้เสียประโยชน์อันควรของเขาไป กระผมจึงกราบเรียนถามมาเพื่อให้พวกกระผมตลอดจนญาติมิตรมีความเชื่อมั่นยิ่งขึ้น และมีอุบายต่อสู้กับกิเลสประเภทนี้ต่อไปด้วย

กระผมจึงกราบเรียนรบกวนถามพระอาจารย์มาด้วยความเคารพอย่างสูง กระผมและญาติมิตรหวังในความเมตตาของพระอาจารย์ ที่จะได้ชี้แนะอุบายในการปฏิบัติธรรมต่อไปด้วย

ตอบ ที่คุณกำหนดด้วยบทพุทโธโดยมีสติควบคุมนั้นถูกต้องแล้ว จึงกรุณาทำต่อไปเรื่อย ๆ การไม่เป็นอารมณ์ข้องแวะกับสิ่งต่าง ๆ ทำจิตวางเฉยต่ออารมณ์ภายนอกนั้นย่อมถูกต้อง ไม่รบกวนใจอยู่ไม่หยุดเพราะอารมณ์นั้น แต่การดูจิตอยู่เฉย ๆ ในขั้นแรกที่ยังไม่ได้ฐานแห่งความสงบเป็นพื้นฐานนั้นไม่ค่อยดี เพราะจิตอาจเผลอไปอื่นได้โดยเจ้าตัวไม่อาจทราบได้ จึงควรมีบทปริกรรมให้จิตทำอยู่เสมออันแลดีกว่าการดูจิตอยู่เฉย ๆ ในขั้นนี้ เมื่อจิตสงบจนความรู้กับคำปริกรรมกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้ว ขณะนั้นจะปล่อยคำปริกรรมเสียก็ได้ เมื่อจิตเริ่มคิดปรุงจึงนำคำปริกรรมเข้ามาทำอีก อย่างนี้แนบเนียนดี

จะเป็นปัญหาใดก็ตาม ถ้าขัดต่อหลักศีลธรรม คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ปัญหานี้ย่อมเป็นก้างเป็นกระดูกแทรกอาหารที่รับประทาน จงเลือกหรือคัดออกเสีย เช่นเขาเลือกหรือคัดแยกก้างกระดูกออกจากอาหารที่ควรแก่การรับประทาน อย่ากินทั้งก้างทั้งกระดูก เดี่ยวติดคอตาย จะติง้าง กระดูกไม่ถูก ต้องตำหนิผู้รับประทานว่าโง่แสนโง่ ตนฆ่าตัวเองเพราะการรับประทาน ผู้ปฏิบัติธรรมนั้น ๆ เพื่อความฉลาดทั้งมวล มิใช่เพื่อความโง่ จึงอย่าโง่ไปตามสิ่งที่จะพาให้ลุ่มจมฉิบหาย กรุณายึดเอาเนื้อแท้ ปลาแท้เป็นอาหาร อย่ายึดก้างยึดกระดูกเป็นอาหารถ้าไม่ยอมตายฉิบหายและขายโง่ให้คนอื่นหรือปราชญ์ขะแยง คือจงยึดพุทธพจน์ที่ตรัสแก่พระอานนท์ซึ่งทูลถามถึงเขตแดนแห่งมรรคผลนิพพานว่าจะสิ้นจะหมดไปเมื่อไร หลังจากพระองค์ปรินิพพานแล้ว โดยตรัสว่าอานนท์ จะมาถามแบบโง่ ๆ ทำไม ก็ธรรมเราตถาคตแสดงไว้ด้วยสวากขาตธรรมที่ชอบแล้วทั้งสิ้น และสอนเพื่อผู้สดับจะยังตนให้ฉลาดทันกลมายาของกิเลสโดยถ่ายเดียว “อานนท์ เมื่อผู้ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม สมควรแก่ธรรมมีอยู่แล้ว พระอรหันต์ไม่สิ้นจากโลก อานนท์” ธรรมเป็นอกาลิการมตลอดอนันตกาล ไม่มีสิ่งใดจะมาลบล้างธรรมไม่ให้เกิดมรรคเกิดผลแก่ผู้ปฏิบัติได้อยู่ได้เลย ขณะนี้ก็มีทุกข์กับสมุทัยในหัวใจสัตว์ทำ

นั่น เป็นข้าศึกแก่สัตว์เอง และมีมรรคกับนิโรธเท่านั้นเป็นเครื่องมือปราบปรามบุกเบิก
 ทุกข์กับสมุทัยให้พินาศไป ไม่มีอะไรนอกจากนี้ ฉะนั้นจงสนใจกับมรรคทางดำเนิน มี
 สติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร เป็นต้น ยิ่งกว่าการสนใจในก้างในกระดูกอันเป็น
 เพชฌฆาต(กิเลส) ที่ฆ่าสังหารสัตว์โลกมานานแสนนานเป็นไหน ๆ ตัวนี้แลตัว
 จอมปลอมที่แต่งเพลงกล่อมสัตว์โลก ว่าอีกเท่านั้นปีมรรคผลนิพพานหมด พระอรหันต์
 ไม่มี ให้หลับสนทอย่างจมมิดเรื่อยมา และจะเรื่อยไปถ้าไม่ตื่นตัวตามธรรมท่านสอน
 แต่คำว่า ขอให้โลกนอนให้สบาย ๆ เกิด อีกเท่านั้นปีเท่านั้นปี กิเลสบนหัวใจโลกจะหมด
 เขตหมดสมัยจะตายเกลี้ยงไปเองโดยไม่ต้องทำการถอดถอน คำอย่างนี้กิเลสไม่เห็น
 บอกสอนได้เลย ทั้งนี้เพราะสัตว์โลกสั่งสมกันอยู่ทั่วหน้า ไม่สนใจแก้และถอดถอนมัน
 มันจึงสนุกร้องเพลงกล่อมสัตว์โลกให้เคลิ้มหลับตลอดไปไม่มีวันตื่น

จิตไม่มีสติปัญญา วิปัสสนา จะสามารถปราบกิเลสได้อย่างไร หาญพุทธสมณะ
 วิปัสสนาอย่างนั้นอย่างนี้ให้เขาหัวเราะ คนฉลาดยังไม่สูญจากโลก ผู้อ้างควรระลึกบ้าง

ต้องขอร้อง พุดตามความโง่อันป่า ๆ ว่าใครหรือสัตว์ตัวใดในแดนโลกธาตุจะ
 มาหลอกว่าศาสนาล่วงเท่านั้นปี ๆ สมณวิปัสสนาไม่มี พระอรหันต์ไม่มี แม้จนหมดลม
 ปากและตายไปก็ไม่สนใจฟัง-เชื่อเลย เราถือ พุทธ ธรรม สังฆ สรรณ คจฺฉามิ อย่างถึงใจ
 ต่างหาก มิได้ถือลมปากโมฆบุรุษสตรีว่า สรรณ คจฺฉามิ และไม่ได้ถืออีกเลสเต็มหาภัยต่อ
 ศาสนาว่า สรรณ คจฺฉามิ นี้ จึงพร้อมจะต่อสู้กับกิเลสมารทุกประเภท เพื่อเทิดทูนศาสน
 ธรรมของจริงสุดส่วนไว้จนลมหายใจขาดดิน

กรุณาเลือกจะเอาอย่างไร เราเป็นลูกศิษย์ตถาคต แต่อย่าโง่ให้กิเลสหัวเราะก็
 พอ

จ.ม. ด้วยทางคณะเผยแผ่ธรรม จะเชิงเทรา ซึ่งมีนโยบายเผยแผ่ธรรมะให้แก่ผู้สนใจ
 ในการปฏิบัติภาวนา หากไม่เป็นการรบกวนท่านอาจารย์เกินไป ทางคณะฯ ขออวาท
 ของท่านอาจารย์ในการปฏิบัติภาวนา จะสั้นเพียงบรรทัดสองบรรทัดหรือจะยาวสักกี่สิบ
 หน้าก็ได้สุดแต่ท่านอาจารย์จะได้เมตตา เพื่อพิมพ์หนังสือธรรมะแจกเป็นธรรมทาน

ตอบ เวลานี้ยังคิดหาข้อบรรทัดธรรมไม่ได้ พอระลึกได้บ้างไม่กี่แถวดังนี้

นักรบที่เรียนวิชาการรบได้พอควรแล้ว เข้าสู่แนวรบตามแผนการที่เรียนมา จะ
 เป็นผู้เข้าใจและชำนาญในยุทธวิธีได้ดีกว่า ผู้เรียนวิชาการแต่ไม่ได้ออกสู่แนวรบเป็นไหน
 ๆ

ผู้เรียนวิชาธรรมทางพุทธศาสนาได้พอควรแล้ว เข้าสู่แนวรบด้วยการเช่นฆ่า
 กิเลสชนิดต่าง ๆ ตามหลักวิชาที่เรียนมา จะเป็นผู้เข้าใจและชำนาญในยุทธวิธีระหว่าง
 กิเลสกับธรรมทำหั่นกันตามแฉกหนักเบา ได้ดีกว่าผู้เรียนวิชาธรรมมาแต่ไม่ได้ออกแนวรบ

คือการปฏิบัติเป็นไหน ๆ ฉะนั้น ข้อยืนยันทะหว่างกิเลสกับธรรมจึงขึ้นอยู่กับปฏิบัติ เป็นสำคัญกว่าวิธีการอื่นใด ดังพระพุทธเจ้าแลสาวกทรงดำเนินเป็นตัวอย่างจนสะท้อน โลกธาตุมาแล้วไม่มีข้อกังขา ที่ยังสงสัยอยู่ในปัจจุบันนี้ก็คือ พวกเราชาวพุทธจะรับ มรดกอันล้ำค่าของพระองค์ไว้ด้วยวิธีการใดเป็นสำคัญ จะไม่แบกคัมภีร์เที่ยวได้กันจน หมดน้ำลายไปเปล่า โดยกิเลสแม้ตัวเดียวไม่เกาะเกาะเปลือกบ้างเลย นอกจากมันหัวเราะ เยาะเย้ยเอาเท่านั้น ซึ่งน่าอับอายเป็นอย่างมาก สำหรับผู้เขียนถ้าพอมุดดินได้ก็มุดเพื่อ แก้อายไปนานแล้ว ไม่กล้าทนให้มันเห็นหน้าและหัวเราะเย้ยหยันอีกต่อไป

จ.ม. หลานได้รับจดหมาย หนังสือ และความเมตตาที่ส่งมาแล้วด้วยความ ขอบพระคุณอย่างยิ่ง หลานเลือกอ่านไปแล้วบางเรื่อง อนิจจา นั้นช่างตรงกับความคิด และการดำเนินชีวิตที่เป็นอยู่อย่างน่าอัศจรรย์ อ่านหนังสือเล่มนี้แล้วเหมือนส่อง กระจกดูตนเอง แล้วมีคนมานั่งสอนเพิ่มว่าในทางที่ดีควรจะทำอย่างไร บางเรื่องค่อนข้างยาก เพราะมีความละเอียดอ่อนที่สูงมากจริง ๆ ไม่ทราบว่าจะมีบุญวาสนาถึงขั้นนั้น ไฉนหรือไม่ แต่อย่างไรก็ต้องพยายามแน่วเพราะยิ่งเหลียวมองชีวิตรอบ ๆ ตัวยิ่งดู แล้วน่าสงสารเวทนา เพราะดูแต่ละคนล้วนเวียนว่ายอยู่ในสิ่งที่เปี่ยมมาทางโลกทั้งนั้น และมองเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นสุขซึ่งอยู่ในโลกสมมุติอย่างที่ได้หลงตาได้สอนมา

เวลานี้หลานพิจารณาตนเองหยุดความโกรธ หยุดความรู้สึกต้องการความเข้าใจ และความรักจากคนรอบข้าง วางตนเองอยู่อย่างสงบและให้อภัยกับคนรอบข้างมากขึ้น และรู้สึกว่าตนเองอยู่ได้ในทุก ๆ ที่กับทุก ๆ คนที่แต่ก่อนเคยอยากหลบหนีไม่อยาก สังคมด้วย หลานได้กลับใจและมองเขาเหล่านั้นนำเวทนา นำให้ความเมตตาสงสาร ซึ่ง เมื่อก่อนหลานจะมีทิฐิ มีความรู้สึกว่ามีความรู้สึกอย่างนี้จะต้องเป็นผู้แพ้ และในตอน นั้นหลานก็เป็นผู้แพ้จริง คือพ่ายแพ้ความดีงามที่ตนเองไม่ไฝหาใส่ตน

หลวงตาคะ หลานดีใจมากที่มีผู้ดูแลและจัดยาให้หลวงตาแล้ว หลานลืมนึกว่า หลานยังมีตำรายาโบราณที่ได้มา หาได้ที่วัดหลวงตา ซึ่งหลานทำไว้ทาน ยานี้ง่าย ใช้น้ำ... ทำผสมกันจะทำให้ไม่เป็นไข้ ขับถ่ายปัสสาวะดี รับประทานแล้วร่างกายจะแข็งแรง ถ้า หลวงตาอยากลองฉัน เวลานี้หลานทำได้มากพอควรส่งมาถวายได้ทันที ขอให้หลวง ตาแจ้งหลานมานะคะ

ขอถวายพรว่าแม้จะมีอายุเท่าใดก็ตาม หลวงตาจะแข็งแรง ช่วยตนเองได้ ไม่ ต้องรบกวนผู้ใด

ตอบ ธรรมะเป็นเหมือนน้ำดับไฟ และชะล้างสถานที่หรือสิ่งสกปรกให้สะอาดขึ้นมาได้ ธรรมะจึงสามารถสร้างคนให้ดีขึ้นได้ การสร้างคนให้ดีขึ้นไม่มีอะไรเหนือธรรม มี ศรัทธา วิริยะ สติ ขันติ สมาธิ ปัญญา เป็นต้น ซึ่งเคยสร้างคนให้ดีขึ้นและดีมาจนสะท้อน

โลกธาตุมาแล้วไม่มีทางสงสัย ส่วนกิเลสมีรากะตัณหา โลก โกรธ หลง เป็นต้น ซึ่งเป็นปฏิกัมภกับธรรม เคยสร้างคนและสัตว์ให้เป็นคนชั่วสัตว์ชั่ว และชั่วจนหมดสารคุณมาแล้วเช่นกันไม่มีทางสงสัย ฉะนั้น ผู้เกลียดชั่วกลัวบาปจำต้องพยายามละบาปและกิเลสประเภทต่าง ๆ จนสุดความสามารถขาดต้น แม้สิ้นชีพก็ไม่ยอมปล่อยกรรม อันเป็นวิสัยของนักปราชญ์ผู้ฉลาดเปลี่ยนตนเพื่อเอาตัวรอดเป็นยอดคน (คือยอดเราเอง)

ผู้มีธรรมในใจอยู่ง่าย กินง่าย นอนง่าย สิ่งเกี่ยวข้องใช้สอยต่าง ๆ กลายเป็นของง่ายไปตาม ๆ กัน คบคนได้ทุกเพศทุกวัย ทุกชาติชั้นวรรณะ ทุกฐานะสูงต่ำ กระทั่งสัตว์เดียรัจฉานไม่รังเกียจ เพราะเป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน ไม่มีใครวิเศษกว่ากันบรรดาที่ตกอยู่ในแหล่งแห่งกรรมที่จำต้องเสวยด้วยกัน จึงให้อภัยกันได้ง่าย สนิทกันได้เร็ว เพราะผู้มีธรรมย่อมมองผู้อื่นในแง่เหตุผลและเมตตาให้อภัยเสมอ ไม่ถือโทษโกรธเคืองกันง่าย ๆ ตัวเองก็สงบเย็นเป็นสุข ไม่ก่อกรรมทำเข็ญแก่ตนด้วยความคิดในแง่ร้ายต่อผู้อื่นที่เคยสำคัญว่าเป็นเกียรติและศักดิ์ศรีดีงาม ทั้งที่ความคิดและการแสดงออกนั้นพาให้ตนต่ำทรามโดยทางธรรม

ยาที่หลานว่านั้น จะส่งไปทดลองดูก็ได้ แม้หลวงตามียานิตอื่นอยู่ก็มีได้รังเกียจพอใจทดลองให้โดยทั่วกัน นอกจากจะไปแสดงธาตุและโรคในทางอื่นก็อาจดใช้ไม่ว่ายาขนานใด

พรที่หลานให้นั้นเป็นที่ต้องใจหลวงตามาก เพราะปกติก็ไม่อยากรบกวนท่านผู้ใดอยู่แล้ว ยิ่งพรหลานช่วยได้ดังที่ว่าก็ยิ่งจะสบายไปตั้งกับ ๆ กัลป์ ๆ โดยไม่รบกวนใครให้ลำบากตลอดไป “เอาละ หลวงตาพอใจ”

จ.ม. หนูได้รับหนังสือ ๓ เล่ม คือ ๑...๒...๓..จากความเมตตาจากท่านอาจารย์ หนูขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสุดมา ณ ที่นี้ด้วยค่ะ พอได้รับหนังสือหนูมีความปิติยินดีสุขใจอย่างมาก รีบอ่านทันที และจะให้น้อง ๆ และเพื่อนอ่านด้วยค่ะ ทำไมเมื่อก่อนหนูไม่ได้สนใจเลยก็ไม่ทราบ คงจะเข้าทำนองว่าบุญยังไม่มีหรือยังไม่มาถึงตัวกระมังคะ ในหนังสือมีของดีมีค่าแก่จิตใจ แก่การดำรงชีพเป็นมนุษย์อยู่มากทีเดียว ดีกว่าได้เงินทองหลายร้อยเท่า เพราะของดีเหล่านี้ใช้ไม่หมดเลย หนูเข้าใจธรรมได้ดีกว่าแต่ก่อนมากคะ มีความใจเย็น เมตตา ให้อภัยแก่เพื่อนมนุษย์มากขึ้น ซึ่งพบว่าทำให้ตัวเองเป็นสุข หลักธรรมและคติเตือนใจของท่านอาจารย์ที่ประมวลไว้ จะคงอยู่กับโลกไปอีกนานเท่านาน เพื่อประดับประดาชีวิตให้ดำเนินถูกทาง หนูได้แต่นึกภาวนาให้มีคนจัดรถไปกราบครูบาอาจารย์ทางอีสานและมาที่วัดป่าบ้านตาด เพื่อมากราบท่านอาจารย์อีกเป็นครั้งที่ ๓-๔-๕-๑๐๐ หนูมากราบครั้งแรกเมื่อปีที่แล้ว....หนูรบกวนเวลาท่านมานานแล้ว ขอจบแค่นี้ก่อนค่ะ

ตอบ ได้ส่ง.....มาให้คุณอ่านอีกเล่มหนึ่งพร้อมนี้ ซึ่งเป็นหนังสือที่เผ็ดร้อนอยู่มากสำหรับคนทั่ว ๆ ไป แต่อ่อน(ไม่เผ็ดร้อนเลย) สำหรับพระวัดป่าบ้านตาดที่กิเลสหนา ๆ ทั้งวัด(เทศน์สอนพระเผ็ดร้อนกว่าเล่มนี้มาก จึงถึงใจพระวัดป่าบ้านตาด)

ธรรมเป็นของเย็น ผู้มีธรรมจึงมีเมตตาให้อภัย กิเลสเป็นของร้อน จึงทำให้คนคับแคบเห็นแก่ตัว เอาวัดเอาเปรียบ เห็นแก่ได้ถ่ายเดียว คนมีธรรมจึงเท่ากับคนรับประทานอาหารอันอร่อยเป็นสุข แล้วเกิดความสงสารคนอื่นอยากให้เขารับประทานด้วย ดังนั้นธรรมจึงเป็นเครื่องต้านทานความคับแคบ ความเห็นแก่ตัว ความเอาวัดเอาเปรียบ ความเห็นแก่ได้ ความโหดร้ายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้มีธรรมในใจมากน้อย จึงแสดงออกเพื่อประโยชน์แก่เพื่อนร่วมโลก ได้ดีได้มากตามกำลังธรรมที่มีในใจ ผู้มีธรรมเต็มใจแล้วคือผู้อิ่มตัว เมตตาตามหาคุณหลังไหลออกจากธรรมความอึดตัวของผู้มีธรรมตลอดกาลสถานที่ บุคคลและสัตว์ทั่วไปไม่เลือกหน้า กรุณาอ่านและทบทวนจะเข้าใจโดยลำดับ

จ.ม. ดิฉันมิได้กราบนมัสการท่านอาจารย์เป็นเวลาหลายเดือน แต่ก็ได้รับลึกถึงคุณของท่านอาจารย์อยู่ทุกครั้งที่ไหว้พระสวดมนต์และเจริญภาวนา และได้อธิษฐานขอเมตตาธรรมของท่านอาจารย์คุ้มเศียรเกล้าและเป็นกำลังใจในการควบคุมสติ ดิฉันมีข้อติดใจใคร่จะขอกราบเรียนท่านอาจารย์ดังนี้

๑.ขณะนี้ดิฉันไปช่วยให้ความรู้เรื่องการประพฤติปฏิบัติตัวอย่างไทย ๆ (ตามที่เคยรับการอบรมสั่งสอนจากบุพการี) ให้แก่นักศึกษา....ซึ่งเป็นการศึกษาที่ คุณหมอวยเกตุสิงห์ ได้จัดตั้งขึ้น คุณหมอตานขอให้อยู่ช่วยสอนวิชาภาษาไทย ทั้งในทางหลักวิชาและการประพฤติปฏิบัติตนอย่างคนไทยที่มีสัมมาคารวะ ใ้ว่าดิฉันจะมีความรู้มากหรือมีกิริยาวาจาดีเป็นพิเศษก็หาไม่ได้ แต่เห็นว่าเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยวิทยาทานจึงได้รับทำให้ ขอกราบเรียนถามว่าเป็นการทำตัว ทำใจ ให้งุ่นวายไปหรือไม่ เพราะการสอนการอบรมก็ต้องเตรียม และการเดินทางก็ต้องใช้เวลา ทำให้การสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติธรรมะน้อยลงด้วย และคุณจิตยากขึ้นด้วย

๒.การปกป้องพระพุทธศาสนาด้วยการชี้แจงคำพูดที่ดี ด้วยการเผยแพร่เอกสารธรรมะที่ดี เป็นเรื่อง “วุ่นไม่เข้าเรื่อง” หรือไม่? สหธรรมิกบางคนบอกว่า พระพุทธศาสนานั้นใจกว้าง ใครติใครชมก็ให้อภัย ปฏิบัติธรรมะของเราไปดีกว่า แต่ดิฉันเห็นว่าเรื่องที่มีขึ้นแก่พระพุทธศาสนานั้น เป็นเรื่องการถูกเบียดเบียน การจ้วงจาบหยาบช้าต่อพระพุทธองค์ มิใช่เรื่องติเรื่องชม จึงได้บอกกล่าวและชี้แจงแก่ญาติมิตรและผู้ทีคบหาสมาคมด้วย ซึ่งมีอยู่เป็นอันมากที่นับถือพระพุทธศาสนาโดยสืบทอดกันมาจนหลงศาสนาไป ไม่ทราบว่ที่ประพฤติปฏิบัติอยู่นั้นเป็นวิธีในศาสนาใด

ฉะนั้นที่นำไปนั้นดิฉัน “วุ่นวาย” ไปหรือไม่เจ้าคะ แต่ดิฉันก็มีได้หมกมุ่นจนลืมปฏิบัติภาวนา เพียงแต่หย่อนไปและควบคุมจิตยาก อันเป็นเหตุจากทั้งข้อ 1. และข้อ 2. รวมกัน

ที่กราบเรียนมานี้ แล้วแต่โอกาสและความสะดวกของท่านอาจารย์ที่จะโปรดแก้ดิฉัน การระลึกถึงท่านอาจารย์ก็เป็นมงคลแก่ดิฉันอยู่แล้ว การได้รับเมตตาจากท่านอาจารย์ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ย่อมเป็นมงคลยิ่ง ๆ ขึ้นอีก สิ่งใดควรมิตควรตามทีกล่าวเรียนมานี้ ขอประทานกรุณาอภัยแก่ดิฉันด้วยเถิดเจ้าคะ

ตอบ ขอให้คุณจงภาวนาดี ๆ ขึ้นโดยลำดับด้วยเถิด เครื่องก่อกวนภายในใจที่ทำให้เกิดทุกข์จะนับวันน้อยลง ความสุขภายในใจจะนับวันมากขึ้นจากผลของการภาวนาดีโดยลำดับ

๑.คนไทยเรสมัยนี้มักเอาประเพณีต่างชาติมาใช้ จนอาจพูดได้ว่าอย่างออกหน้าออกตาโก้ๆ จนจะลืมประเพณีของชาวไทยชาวพุทธไปอยู่แล้ว การสอนให้รู้จักเรา รู้จักคนของเรา ชาติของเรา ศาสนาของเรา ประเพณีของไทยเรานั้น เป็นความถูกต้องเหมาะสมอย่างยิ่งแล้ว ถ้าพูดตามคนหัวโบราณครี ๆ ล้าสมัยอย่างอาจารย์ จึงเห็นด้วยและอนุโมทนาด้วยอย่างจริงใจ เรื่องจิตตภาวนานั้นแม้ไม่ได้พูดกับใคร อบรมสั่งสอนใคร ก็ชอบเถลไถลไปตามนิสัยของจิตอยู่โดยดี พาทำประโยชน์เสียบ้างคิดว่าจะไม่พาให้ลุ่มจม เพราะการช่วยผู้อื่นในทางที่ถูกที่ควร

๒.สมบัติในบ้านเราไม่ว่าขึ้นใด เราย่อมรักสงวน พ่อแม่ของเราเรารักสงวน โดยไม่คิดคำนึงว่าสมบัติและพ่อแม่ของเราจะดีหรือเลวประการใด ไม่ประสงค์ให้ใครมาตีเตียนทำลาย ยิ่งมาทำลายด้วยแล้วเราก็ก็นำกันว่าเราโง่ เราทุกข์จน เราอภัพสติปัญญา วาสนา พอได้ตอบเราจะโต้ตอบ พอตีพ่อยเราจะทำทันที พอฆ่าเราจะฆ่ามันทันที โดยไม่คำนึงถึงเรื่องดังกล่าวมา ถ้าหลงตาบวเป็นฆราวาสมีคนมาด่าพ่อล้อแม่ และโจมตีทำลายศาสนาที่เรานับถือเทิดทูนเหมือนพ่อแม่ หรือยิ่งกว่าพ่อแม่ เพราะธรรมประเสริฐ แม่พ่อแม่ของเราก็นับถือเทิดทูน ใครเก่งให้เข้ามาตีเตียนหรือทำลายสมบัติอันล้ำค่าดังกล่าวมานี้ นายบัวตัวโง่ ๆ จน ๆ ตัวอภัพวาสนาสติปัญญาจะพึดมันทันที ไม่มีคำว่า “รอ” ใครอยากเป็นศพหมดทั้งโคตรแซ่ของมัน กวักมือให้มันเข้ามา คำว่านายบัวกลัวแผ่นหนี่เตลิดเปิดเปิงจะไม่มีเป็นเด็ดขาด นอกจากมันจะหัวขาดกับฝีมือของนายบัวถ่ายเดี่ยวเท่านั้น

ทั้งหมดนี้กรุณาคุณนำไปเทียบเคียงเอาเอง อย่าต้องให้หลงตาบวเทียบเคียงให้เลย เพียงได้ยินเท่านั้นเลือดขึ้นหน้าอยากฆ่าคนจะตายอยู่แล้ว ไม่หิวอะไรยิ่งกว่าหิวอยากฆ่าคน โมโหจริง ๆ จึงรีบหยุดเขียน ไม่งั้นจะอดหาฆ่าคนไม่ได้

กรุณาให้....อ่านด้วย เพื่อเลียดจะได้ขึ้นหน้า หรือสนุกดูหลวงตาบัวเลียดขึ้นหน้า

หลวงตาเลียดขึ้นหน้า

จ.ม. พอดีเพื่อนของดิฉันมีโอกาสมาปฏิบัติธรรมผ่านมาทางนี้ เลยถือโอกาสสนมัสการถามปัญหาท่านเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อยค่ะ ในหนังสือ “แว่นดวงใจ” ดิฉันกำลังอ่านยังไม่จบ มีแต่คำว่ากิเลส เครื่องหมักดอง เครื่องเศร้าหมอง นิเวศห้าก็เป็นกิเลส ชันห้าก็เป็นกิเลส อกุศลกรรมก็เป็นกิเลส ตัณหา อวิชชา อุปาทาน ก็เป็นกิเลส โลภะ โทสะ โมหะ ก็กิเลสอีก ภาวตัณหา วิภวตัณหาที่ใช้ ดิฉันอยากขอความกรุณาแยกกิเลสออกให้เหมือนกับเราแยกอาหารออกเป็นหมู่ มีแป้ง ไขมัน โปรตีน ผักผลไม้ น้ำตาล จะได้กำจัดมันได้ถูกตัวค่ะ เหมือนเราจะมีผู้ร้าย ถ้าเราไม่เห็นตัวมันว่าอยู่ที่ไหนเราจะยังถูกได้อย่างไร จริงไหมคะ ที่กราบเรียนถามมาก็เพราะไม่ทราบจริง ๆ ค่ะ

ตอบนักแยกธาตุกิเลสแบบอัสจรรยาก็ไม่เคยมี

ขอให้จับกิเลสชนิดต่าง ๆ แยกชั่งได้ตามประเภท ครุโทษและลหุโทษ ตัวละกรงละกรง อย่าให้มันมาสู้กันได้ โดยจับนิเวศห้าซึ่งกรงหนึ่ง ชันห้าซึ่งกรงหนึ่ง อกุศลกรรมบพซึ่งกรงหนึ่ง ตัณหาอวิชชาซึ่งกรงหนึ่ง อุปาทานซึ่งกรงหนึ่ง โลภะ โทสะ โมหะ ซึ่งกรงหนึ่ง ภาวตัณหาซึ่งกรงหนึ่ง วิภวตัณหาซึ่งกรงหนึ่ง แล้วแยกออกยิ่งฆ่าเป็นตัว ๆ จนเรียบวุธ มันจะได้ไม่หลบซ่อนเล่นลิเกละครหลุมพรางวนวายอยู่ในภายในใจเราได้อีกต่อไป เพราะถูกจับคัดออกเป็นฝูง ๆ และยิ่งฆ่าทั้งเป็นตัว ๆ จนตายเรียบแล้ว สุข ๆ ๆ ไม่มีอะไรมาทรมานใจ

กิเลสอาจารย์ของคุณหนามาก ในหนังสือมี “แว่นดวงใจ” เป็นต้น ตลอดการพูดออกมาแต่ละคำแต่ละประโยค จึงมีแต่กิเลสเต็มตัว เต็มปาก เต็มหน้ากระดาก ไม่มีอรรถธรรมมีสติธรรม ปัญญาธรรม เป็นต้น แผงอยู่บ้างเลย อ่านหน้าไหนบรรทัดใดเจอแต่กิเลสเป็นพวง ๆ ราวกับเสือโคร่งเสือดาว ไล่กัดไล่ฉีกผู้อ่านแตกกระเจิงอย่างน่าสงสาร

ขรัวตาเลี้ยงกิเลสเป็นฝูง ๆ ไว้กัดคน (ผู้

อ่าน)

จ.ม. ผมขอกราบเรียนถามให้หายข้องใจสักหน่อย ท่านอาจารย์อย่าหาว่าผมลบหลู่ดูหมิ่นแต่อย่างใดเลย คือผมได้ยินเขาวิจารณ์เรื่องพระอาจารย์มั่นหมดกิเลส แต่ทำไมยังฉันทมาก ดูบุหรี่ยู่ ซึ่งความจริงมันก็คือสิ่งเสพติดชนิดหนึ่งมีใช้หรือ ผมมีความสงสัยเพียงเท่านี้แหละครับ จึงขอรบกวนท่านอาจารย์ช่วยตอบให้หายข้องใจด้วย จะเป็นพระกรุณาต่อผมเป็นอย่างสูง ถ้ามีอะไรล่วงเกินอาจารย์ ก็ต้องขอภัยเป็นอย่างสูง ขอให้อาจารย์จงมีความสุขและมีอายุยืนยาวต่อไปนาน ๆ เกิดครับ

ตอบ พระ...ผู้มีเจตนาดีต่ออรรถธรรมและครูอาจารย์ กรุณาทราบภาษาของพระป่า และกรุณาให้อภัยด้วย หากภาษาป่าหลงออกเดินทุ่งกว้างที่ผิวดิวิสัยป่า

ผมได้จัดส่งประวัติท่านพระอาจารย์มันมาให้ท่านหนึ่งเล่ม มีเรื่องท่านสูบบุหรี่ ฉันทมากอยู่ในนั้นด้วย กรุณาท่านวินิจฉัยเอาเอง ผมเองสติปัญญาทึบไม่อาจวินิจฉัย วิพากษ์วิจารณ์ท่านพระอาจารย์มันได้ ท่านผู้ใดมีความฉลาดแหลมคมก็วินิจฉัยวิพากษ์ วิจารณ์ได้ตามภูมิความฉลาดของตน

การสูบบุหรี่ กินหมาก เป็นประเพณีของคนไทยเราทั่วทุกภาค มิได้ถือกันว่าเป็น ความเสียหายและเป็นความวิเศษวิโสในการสูบ การกินหมาก หรือไม่สูบไม่กินหมาก ที่ เป็นความเสียหาย และเป็นความวิเศษวิโสเพราะกิจการชั่ว-ดีอื่น ๆ จากบุหรี่และหมาก ต่างหาก กิเลสตัวก่อการทำลายโลกให้เดือดร้อนและฉิบหายป่นปื้ออยู่ทุกวันเวลานั้นคือ กิเลสชนิดใด มันเป็นตัวสูบบุหรี่ ตัวกินหมากนี้หรือ ทำไมจึงไม่ไปเกาที่มันคัน ๆ ไปหา เกาที่ไม่คันหาสมบัติพระแสงอะไร ความฉลาดคือการไม่สูบบุหรี่ไม่กินหมากนั้นหรือ ความเลิเลคือการทำหิคนกินหมากสูบบุหรี่นั้นหรือ คนเลิเลคือพระเลิเลคือพระ ผู้ไม่สูบบุหรี่ไม่กินหมากนั้นหรือ พระเลิเลคือพระเที่ยวโจมตีคนหรือพระที่สูบบุหรี่ กินหมากนั้นหรือ ตัวชี้เรื้อนคัน ๆ ตัดดินอยู่ในหัวใจนั้นทำไมไม่คิดสะดุดใจและแก้ไข ถอดถอน หรือกลัวไม่เห็นหมาชี้เรื้อนวิ่งว่อนก่อวณสังคมให้ไม่สงบหรือ ตัวตำหนิ ตัว เที่ยวโจมตีผู้สูบ-กิน ถ้าไม่ใช่กิเลสตัวแสบ ๆ จะเป็นเพชรนิลจินดามาจากไหน

การกล่าวทั้งนี้ผมมิได้มีเจตนาจะให้ท่านแต่อย่างใด แต่เรื่องท่านองนี้ที่มีมาหา ผมมากต่อมาก เมื่อมีเรื่องที่คุณกล่าวผมจึงขอพูดเสียบ้าง ตามแต่ท่านหยิบเอาเลือก เพินเอาเพื่อสารประโยชน์แก่ตัวเอง

ผมเชื่อท่านอาจารย์มันร้อยเปอร์เซ็นต์ตามวิสัยโง่ของผม ว่าสิ่งใดเป็นกิเลสเป็น ความเสียหายน้อยหรือมาก ท่านอาจารย์มันจะไม่ทำ จึงทำให้ผมเชื่อแน่ว่าท่านอาจารย์ มันไม่เป็นพระขี้ยา เพราะการสูบบุหรี่ฉันทมากไปตามธาตุขันธ์อ้อฮายาศัย และเชื่อแน่ว่า การสูบ-ฉันทมากไม่ใช่อะไรที่สมควรไม่ควร คือกินกันมรรคผลนิพพานแต่ อย่างใด วันนี้ผมตั้งใจเขียนถึงท่าน ทั้ง ๆ ที่ผมไม่เคยตอบใคร ๆ ที่ถามมาในท่านองนี้ มากมาย โดยเห็นว่าท่านเป็นธรรมผู้หนึ่ง จึงได้เขียนมาเพียงเบา ๆ ไม่เต็มที่

จ.ม. ถ้าท่านอาจารย์มีหนังสือประวัติของท่านอยู่ในขณะนี้ ขอได้โปรดเมตตาแจกเป็น ธรรมทานให้หนูด้วย และขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มา ณ ที่นี้ด้วยความเคารพ ยิ่ง

ตอบ ประวัติของอาจารย์ไม่เคยมีเพราะไม่เคยเขียน เนื่องจากไม่มีความดีเด่นอะไร พอจะเขียนให้ประชาชนชาวพุทธได้อ่านพอให้เสียสายตา

พร้อม จ.ม. นี้ได้สั่งพระให้จัดส่งหนังสือเท่าที่ยังพอมิในวัดมาให้คุณอ่านบ้าง กรุณาอ่านประวัติครูอาจารย์ผู้ท่านดีท่านดีเด่น จะเป็นมงคลแก่จิตใจและสายตายิ่งกว่าอ่านประวัติอาจารย์เป็นไหน ๆ

อาจารย์บัวผู้เด่นในการกินการ

นอน

จ.ม. หลวงพ่อคะ หนูอยากพ้นทุกข์ หนูเคยนั่งสมาธิบ่อย กำหนดพุทโธ หนูนั่งนิ่งมาก ก็ยิ่งหายใจขัด ๆ และเจ็บหน้าอก ไม่ทราบเป็นเพราะเหตุใด เมื่อหนูเริ่มปฏิบัติใหม่ ๆ เวลานั้นหนูจะมีความรู้สึกตัวเบาเหมือนกับจะลอย และเหมือนกับจะไม่หายใจ มันนิ่งไม่ปวดไม่เมื่อย แต่ตอนนี้หนูปฏิบัติมากและบ่อยขึ้นกว่าแต่ก่อน มันไม่เป็นอย่างนั้นอีกเลยคะ หนูนั่งจะเป็นชั่วโมงมันก็เฉย ๆ ตอนนี้หนูก็ยังเจ็บหน้าอกอยู่เลย ว่าจะไปหาหมอวันพรุ่งนี้ เวลาหนูทำงานหนูก็กำหนดคะ

ตอบ การภาวนาเบื้องต้น ผลปรากฏว่ากายเบาเหมือนตัวจะลอย ลมหายใจละเอียด จิตสงบนิ่งสบาย นั่นเป็นความถูกต้อง แต่มาตอนหลัง ๆ ผลกลับตรงข้ามนั้น ไม่ถูกเหมือนตอนแรก ควรตั้งสติให้รู้อยู่กับพุทโธ ๆ โดยเฉพาะในปัจจุบัน อย่าคาดหวังในอดีตดีและชั่วที่เคยเป็นและผ่านมาแล้ว ใจจะส่ายแส่ไปตามอารมณ์อดีต ไม่เป็นปัจจุบัน จิต ปัจจุบันธรรม จะไม่ได้ผลดีดังที่เคยมีเคยเป็นมา จงปล่อยอารมณ์ดี-ชั่วของอดีตที่เคยได้เคยเป็นเสียทั้งหมด แล้วตั้งจิตให้ระลึกอยู่กับพุทโธอย่างเดียวยกด้วยความมีสติ จิตคุณจะสงบดังที่เคยเป็นไปตอนแรกเริ่มภาวนา ที่ขัดเจ็บหน้าอกนั้น น่าจะเป็นเพราะคุณเกร็งตัวและบังคับใจมากเกินไปหลักของการภาวนาไป กายจึงได้รับความกระเทือนแบบนี้ กรุณาตั้งใจและตั้งสติธรรมดา ๆ เหมือนคนไม่เคยภาวนา ไม่เคยรู้เห็นอะไรมาก่อนเลย ให้ใจอยู่กับพุทโธด้วยความมีสติกำกับอยู่เท่านั้น คุณจะสบายและสงบเย็นภายในใจ

การไปหาหมอ หมอก็จะอธิบายไปตามเรื่องของหมอ ซึ่งอาจทำให้เราไขว้เขวได้ ควรแก้ไขตัดแปลงตามที่อธิบายมานี้จะเป็นความสะดวกในกาลต่อไป

จ.ม. หนูมีความรู้ทึบและโง่มาก หนูเริ่มปฏิบัติที่แรกพิจารณาไม่เป็น มันเจ็บก็มองความเจ็บมันตลอดเวลาได้หนึ่งปี ต่อมาจิตหนูลงวูบลงไป หายไปเลย รู้สึก ๔ ทุ่มครึ่ง หนูเริ่มนั่ง ๒ ทุ่ม หนูอยากเรียนถาม ต่อมามีคนบอกเห็นโน่นเห็นนี่จะเป็นบ้า หนูกลัว หนูนั่งไม่เป็นสมาธิเลย อะไรที่ตั้งโครมคราม หนูลุกทุกครั้งเลย บางทีสวดมนต์แล้วนั่งไม่ได้ จิตกลัวก็ไปนั่งในห้องนอน แต่ไม่หายวุ่นวายใจ จิตเหมือนปลาकिनเบ็ดวูบ ๆ วาบ ๆ อยากรู้อยากเห็น เดี่ยวก็ลงตึก ๆ ข้าง ๆ ฝาทั้งที่เป็นตึก โครมครามอยู่ตลอดเป็น อย่างนี้มา ๕ เดือน หนูก็ถามตัวเอง กลัวทำไมผี นอนหลับทำไมไม่กลัวผีหรือ คืบหน้า

หนูฝันเห็นฤษีมาหาบอกว่า นั่งไม่สมศักดิ์ศรีที่มอภายถวายเป็นชีวิต จิตหนูตอบไปก็หนูกลัว ต่อมาเมื่อไรไม่รู้หล่นดังต๊อบหนูล้มตาดู เห็นโอดเข้าไปในแจกันดังต๊อบ จิตหนูบวบบอกไม่ถูก ตีสี่นั่งใหม่ หล่นดังต๊อบข้างตัวเลย หนูเลยได้คิดว่า ลูกทำไม ดูซิเขาจะทำอะไร เรามอภายถวายเป็นชีวิตแล้วข้างมัน เป็นลูกพระพุทธเจ้าไม่ต้องกลัว อะไรจะเกิดให้เกิดไป ถึงคราวแล้วเราไม่มีอะไร

หนูเริ่มปฏิบัติจริงจึงให้มีสติระลึกอยู่ตลอดเวลา จิตก็ลงลึกวูบ เบากายอึดใจเริ่มนั่ง ๒ โมงกว่า ๓ โมงจะเลิก แต่พอถึงเวลาแล้วไม่อยากจะเลิก มันอึดกายอึดใจ หนูพิจารณาไม่เป็นอยากให้หลวงพ่อบรรณา หนูอยากถามว่า เวลาหนูว่า “สพฺเพ สตฺตาฯ” “บนหิ้งพระลั่นเปรี้ยง ๆ ขอให้หลวงพ่อบรรณาช่วยกรุณาแนะนำ

ตอบ ที่ดูเวทนา(ความเจ็บ-ทุกข์) นั้นถูกต้องแล้ว จงดูเวทนา จงแยกแยะกันดูที่ระหว่างทุกข์กับกายกับจิต จนเข้าใจว่าเป็นคนละอย่าง ๆ ไม่ใช่อันเดียวกัน เวลาจิตรวมสงบลง จิตไม่ส่งออกรู้สิ่งนั้นสิ่งนี้ นั่นดีกว่าจิตออกรู้สิ่งต่าง ๆ ให้จิตสงบอยู่กับที่นั่นแล ถูก-ดี อย่าไปกลัวลม ๆ แล้ง ๆ ปากคนมันสกปรกเชื่อไม่ได้ อย่าไปสนใจเชื่อและกลัวอย่างกลัว จิตไม่เคยตายกลัวทำไม ผีออกจากลมปากคนต่างหาก จงเชื่อธรรมเชื่อพระอย่าเชื่อคนปากสกปรกไม่เคยนั่งภาวนา เราภาวนาหาธรรมมิได้ภาวนาหาผี ไปยุ่งกับผีทำไม คนนั้นแหละเป็นผีที่หลอกเก่ง ๆ นะ ผีไม่มาหลอกเราหรอก อย่างกลัวให้เสียเวลา จงพยายามทำจิตให้สงบเรื่อย ๆ เวลาจิตออกจากความสงบก็พิจารณาทางปัญญาดูร่างกาย แยกร่างกายส่วนต่าง ๆ ออกดู จนถึงความแตกดับของร่างกายซึ่งเป็นส่วนผสมของธาตุสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟ เท่านั้น ไม่มีสาระอะไรเลย

อะไรจะดังเปรี้ยง ๆ อยู่ที่ไหนก็อย่าไปสนใจฟัง-ดู จงดูจิตรักษาจิตให้สงบอย่างเดียว

จ.ม. ดิฉันต้องการความคิดเห็นจากพระคุณเจ้าว่าดิฉันควรจะทำอย่างไรดี คืออย่างนี้ดิฉันได้ปรึกษากับคุณแม่ดิฉันว่าดิฉันอยากไปอินเดีย ไปชมและไปเคารพสถานที่สำคัญที่อินเดีย ดิฉันอยากรู้ว่าพระคุณเจ้าเคยไปมาหรือเปล่า? สถานที่ไปลำบากมากไหม? เพราะสังฆารดิฉันไม่เหมือนคนอื่นเขา น้ำหนักตัวก็มาก ขาก็ไม่ค่อยดี ไม่รู้ว่าจะมีปัญหาแก่ผู้อื่นหรือเปล่า ดิฉันได้ปรึกษากับคุณแม่ดิฉันแล้ว แต่กับสามีดิฉัน ดิฉันยังไม่ได้ปรึกษากับเขาเลย ดิฉันขอคำแนะนำจากพระคุณเจ้าก่อนอื่นว่าควรไปหรือไม่ดีอย่างไรแล้ว พระคุณเจ้าคงจะชี้แจงให้ดิฉันทราบด้วย ดิฉันหวังอย่างยิ่งว่าพระคุณเจ้าคงจะเมตตาสงสารดิฉันเหมือนเดิม อ้อ ยังมีอีกอย่างหนึ่งยังไม่ได้แจ้งให้พระคุณเจ้าทราบ ก็คืออย่างนี้ สามีดิฉันเป็นแขกฮินดู สามีดิฉันทำงานอยู่ที่กรุงเทพ ส่วนตัวเขาเกิดที่บอมเบย์ หน้าที่การงานของเขาสำคัญมาก เขาจะไปกับดิฉันไม่ได้ ถ้าดิฉันไปดิฉันต้องทำให้

แม่และสามีดิฉันเป็นห่วงดิฉัน จะบาปมากไหม? อย่างไรก็ตามแล้วแต่พระคุณเจ้าโปรดแนะนำด้วย ดิฉันขาดพ่อก็เห็นมีแต่พระคุณเจ้าเท่านั้น เหมือนผู้ให้แสงสว่างและเมตตาธรรมแก่ดิฉัน ขอกราบขอบพระคุณ

ตอบ พระพุทธเจ้าอัครจริยอยู่ที่พระทัยคือใจ พระธรรมปรากฏเป็นความอัครจริยอยู่ที่ใจของพระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวกท่านเชื่อและปฏิบัติตามพระธรรมวินัยด้วยกาย วาจา ใจ และได้บรรลุธรรมอันประเสริฐขึ้นที่ใจ ฉะนั้น คุณจงระลึกพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ณ ภายในใจอยู่ทุกอิริยาบถเกิด จะเป็นผู้ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์โดยตรง ณ ทางใจ ทั้งไม่ลำบากตะเกียกตะกายไปไกลแสนไกลถึงเมืองอินเดีย โนนด้วยทั้งร่างกายไม่สมบุรณ์ หลวงพ่อไม่เคยไปอินเดีย แต่เข้าเฝ้าพระรัตนตรัยด้วยการบำเพ็ญธรรมโดยทางกาย วาจา ใจ อยู่ตลอดเวลาไม่เคยลดละเลย และภูมิใจในการเข้าเฝ้าท่านด้วยวิธีนี้ การเห็นท่านก็อยากเห็นภายในใจมากกว่าเห็นสถานที่รูปปั้นต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วไปอันเป็นองค์แทนท่าน กรุณาเฝ้าท่านวิธีนี้นะ คุณจะไม่ลำบากกายใจ คนอื่นก็จะไม่ลำบากด้วยคุณไปด้วยกันหลายคน

จ.ม. ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้เมตตาอธิบายข้อสงสัยมาให้ดิฉันได้เข้าใจในเรื่องการทำภาวนา ขณะนี้ดิฉันเกิดปัญหาขึ้นกับตนอีกอย่างหนึ่ง เป็นผลจากการปฏิบัติ ทำให้เกิดเป็นเรื่องเดือดร้อนใจอย่างยิ่ง พยายามจะหาทางปล่อยวางก็ยังไม่ได้

ในช่วงระยะ ๒-๓ สัปดาห์มานี้ ดิฉันเกิดรู้สึกตัวขึ้นมาว่า ดิฉันสามารถเดาใจหรืออ่านใจผู้ที่เข้ามาใกล้ชิดได้ ครั้งแรกที่รู้ตัวก็คือ มีผู้ร่วมงานมาปรารภให้ฟังว่า รถที่ขับมาไปเสียอยู่ระหว่างทาง ดิฉันก็ถามเขาไปว่า “อะไรเสีย” เขายังไม่ทันตอบดิฉันก็ได้ยินคำตอบขึ้นในสมองของตนเองว่า “จานจ่าย” อีกอึดใจต่อมาจึงได้ยินคำตอบจากปากเขาว่าจานจ่ายเช่นเดียวกัน ความรู้เช่นนี้ไม่น่าจะเป็นปัญหาอะไร แต่เนื่องจากในภาควิชาที่ดิฉันทำงานอยู่ มีผู้ต่อต้านการปฏิบัติสมาธิภาวนาอยู่หลายคน เมื่อเข้าใกล้เขา มันเกิดความรู้สึกร้อนรนทนไม่ได้เพราะรู้ว่าเขาคิดอย่างไรกับเรา จะตอบโต้ก็ไม่ได้เพราะเขาไม่ได้พูดอะไรออกมา ความรู้เช่นนี้ทำให้จิตใจร้อนรนเป็นอันมากเหมือนกับเป็นโรคหวาดระแวง ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่จิตที่ยังเริ่มปฏิบัติและไม่มั่นคงเช่นจิตของดิฉัน จะหนีให้ห่างจากเขาก็ยาก เพราะต้องทำงานด้วยกัน จะไม่यरารู้ก็ไม่ได้ เพราะจิตมันรู้บังคับไม่ได้ จึงต้องกราบขอความกรุณาจากท่านอาจารย์ช่วยแนะหนทางปฏิบัติให้ด้วยค่ะ

ท่านอาจารย์คงจะได้ทราบแล้วว่า ในขณะที่ปฏิบัติสมาธิภาวนานั้น ดิฉันระลึกถึงพระคุณของท่านอาจารย์อยู่เสมอ ขอให้ความเจ็บป่วยทางกายของท่านอาจารย์ทุเลาเบาบางลง เพื่อเป็นที่พึ่งแก่ศิษย์ผู้ยังโง่เขลาเช่นดิฉันด้วย

ตอบ พ.ญ.....แต่มีดมัวด้วยเมฆคือความสงสัยไม่หยุดหย่อน

จ.ม.อ่านแล้วเกือบ ๓ ชั่วโมง เพราะต้องแกะไปที่ละอักษร ๆ บางตัวก็เดาเอาข้างเหมือนเจ้าของเสียเหลือเกินลายมือนะ จันถึงได้สงสัยอะไร ๆ ไม่หยุดหย่อนจนจะตามแก้ไม่ทันคนโง่อย่างอาจารย์นี่นะ เพียงความรู้พอจะเริ่มแตกทางอึ่งเท่านั้น ก็เริ่มสร้างปัญหาจิปาละขึ้นมาใหญ่โตยิ่งกว่าเขาเสียแล้ว หากเกิดความรู้มากกว่านี้ จะมีท้องฟ้ามหาสมุทรที่ไหนไว้เก็บ จะไม่ล้นโลกไปละหรือ ทำอย่างไรโลกจะไม่ระเบิดกระเจิงไปหมด

จิตมันจะรู้ครอบคลุมแดนโลกธาตุก็เป็นจิตของเรา ความรู้ของเรา มันจะล้นฝั่งไปไหนพอจะบังคับหักห้ามไม่อยู่ ถึงกับปล่อยให้ความรู้นั้นก่อไฟขึ้นมาเผาตัวเองจนจะทนไม่ได้ สติปัญญาเครื่องบังคับตัวรู้ ๆ นั้นไม่มีหรือหายไปไหนหมด จึงไม่นำมาใช้บังคับจิตดวงนรกหมกไหม้นั้นแล้ว รู้จิตคนอื่นยังรู้ได้ แต่ทำไมจึงจ่อสติปัญญาดูจิตดวงรู้จนกลายเป็นฟืนเป็นไฟของตัวไม่ได้ จะควรเรียกว่าเป็นนักปฏิบัติภาวนาได้อย่างไร นอกจากจะเรียกว่านักยุ่ง นักก่อไฟเผาตัวเท่านั้น

วันนี้เมตตาธรรม กลัวนักภาวนาอวกาศ เลยขยับตัวออกไม่ได้

ขรัวจนตรอก

จ.ม. ด้วยสิ่งใดที่ได้ล่วงเกินท่านด้วยกายกรรม วจีกรรม มโนกรรม ด้วยความไม่รู้พลั้งเผลอสติ ด้วยกระผมเป็นพระภิกษุผู้น้อยและปฏิบัติขอฟีกหัดปฏิบัติธรรมตามรอยท่านพระอาจารย์มาจนปัจจุบันเวลานี้ จะขอตั้งคำถามเลยทีเดียวคือ

๑.จากหนังสือประวัติพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ กล่าวถึงว่า ท่านอาจารย์มั่นเวลาเดินจงกรมแล้วหยุด “รำพึงธรรม” นั้น เป็นการใช้อริยาบถยืนในการทำ “สมาธิภาวนา” อย่างเดียวกันหรือไม่? (โปรดชี้แจง “การรำพึงธรรม” และการใช้อริยาบถยืนในการภาวนาด้วย)

๒.เวลาปฏิบัติเกิดนิมิตต่าง ๆ แล้วค่อย ๆ หายไปตามสติปัญญาที่ไล่ตามกันมาตามลำดับนั้น ในที่สุดไม่เกิดนิมิตและไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย จะเป็นการตกวงค์ได้หรือไม่? และมีอุบายวิธีอย่างไรที่จะทำต่อไป (โปรดแนะนำมาบ้างเถิด) อย่างไรดี?

๓.การที่อดอาหารมีผลอย่างไร? จะไม่เหมือนการบำเพ็ญทุกกรกิริยาของพระพุทธร่องค์หรือ? และที่พระพุทธร่องค์ทรงโปรดเทศนา อัมมจักกัปปวัตตนสูตรแก่ปัญจวัคคีย์ ทรงไม่ให้กระทำทุกกรกิริยาเพราะไม่ใช่ทางพ้นทุกข์

๔.อะไรคือการเข้านิโรธสมาบัติ?

ขอกราบเรียนถามท่านอาจารย์เพียงแค่นี้ก่อน ถ้าท่านอาจารย์กรุณาตอบมา กระผมจึงกราบกรานต่อไป เพราะเคยไปที่วัดป่าบ้านตาดอยู่ได้ ๙ วัน ถูกทั้งกิดทั้ง

ขวางทั้งกันไม่ให้เข้าพบก็สนใจ จึงมาปักหลักเฝ้านอกวัด ส่งสารเข้าหาแทน เพื่อความ
อนุเคราะห์ที่จะเมตตากรุณากระผมผู้น้อยในการปฏิบัติธรรมบ้างไม่มากนักน้อย ด้วย
เห็นว่าบวชเข้ามาด้วยเวลาน้อย ส่วนคุณครูบาอาจารย์ที่คงเหลืออยู่นับวันจะละชั้นธัมม
กันหมด จึงเสียเวลาไม่ได้ เมื่อมีโอกาสเช่นพระพาหิยะหรือพระสุภัททะ (สาวกองค์สุด
ท้ายของพระพุทธองค์) นอกจากนี้ตัวของผมก็ไม่ควรประมาท เพราะความตายอาจเกิด
ขึ้นในกาลใดก็ได้ เมื่อลมหายใจเข้าบ่อออกมา หรือหายใจออกบ่อเข้าอีก จึงขอจดหมาย
มารบกวเวลาอันมีค่ายิ่งยวดของท่านอาจารย์มา ณ ที่นี้ สิ่งใดที่ไม่เหมาะสมที่ผู้น้อยพึง
ปฏิบัติแก่ผู้อาวุโสขอโปรดให้อภัย อโหสิกรรมทั้งกาย วาจา มโน ด้วยเถิด

ตอบ หลวงพ่อธรรมงามทราบเท่าที่จำเป็น ใจจะงาม

๑.ไม่จำเป็นต้องตอบ

๒.จิตที่ไม่มีนิมิตหลอกเพราะไล่ทันย่อมเป็นจิตสบายในขั้นนี้ ส่วนจะตกภวังค์
หรือป็นภวังค์นั้น อย่าตะครุบเงาเกาหมัดให้เสียเวลาไป จงนำจิตออกพิจารณาชั้นธัมมหรือ
สิ่งต่าง ๆ โดยทางปัญญา ด้วย อนิจจัง บ้าง ด้วย อสุภะ บ้าง ด้วย ทุกข์ อนตตา บ้าง
ตามแต่ถนัด รูปรูปกายเป็นสำคัญในการพิจารณาให้รู้เท่าทัน ปัญญาหุงต้มแกงกินแทน
อาหารไม่ได้ นอกจากนำออกพิจารณาเพื่อความฉลาดรู้เท่าทันกิเลสทั้งหลายถ้อยเดียว

๓.ผู้ไม่เคยอดอาหาร ไม่เคยภาวนาในเวลาอดอาหาร ก็ไม่อาจรู้ผลของการ
ภาวนาด้วยวิธีอดอาหาร อาจรู้แต่อัมหมิพีพมา ก่อนแล้วนิน กินแล้วนอนเป็นสุขดีเท่า
นั้น การอดอาหารของพระพุทธเจ้าไม่มีภาวนา แต่การอดเพื่อภาวนาจะมีผลอย่างไรบ้าง
ถ้ามีแต่ถามคนอื่นตัวเองไม่สนใจทำดูบ้าง คำถามก็ไม่พ้นจะเข้าเนื้อตัวเอง

๔.นอนหลับเหมือนคนตาย นั่นคือนิโรธสมาบัติของคนมีกิเลสเรา ถ้าไม่ตื่นก็
ตาย ผู้ปฏิบัติรู้ใจรู้กิเลส ละกิเลสด้วยสติปัญญา เข้า-ออกสมาธิสมาบัติอย่างคล่องตัวไม่
สะทกสะท้านอาจหาญด้วยธรรม ผู้เช่นนั้นท่านไม่ถามหานิโรธสมาบัติ พวกที่ถามหา
นิโรธสมาบัติก็คือพวกหัวจมหมอนดังพวกเรานี้แล

ท่านจะถามไปอีกหรือไม่ถามไปอีก ผมไม่ถือเป็นความจำเป็น การถูกกีดขวาง
กันทางไม่ให้เข้าพบผมด้วยเหตุผลกลไก่อะไร ท่านไม่เห็นบอกไป บอกแต่ว่าถูกกีดขวาง
กันทางเพียงเท่านั้น ไม่มีเหตุผล ไม่สมบูรณ์ที่ผู้ฟังผู้อ่านจะวินิจฉัยให้เป็นไปตามเหตุ
ผลได้ว่าผิดถูกประการใด

การหักห้ามการผ่อนปรนย่อมเป็นไปตามเหตุการณ์ พระในวัดผมก็ดูมีเหตุผล
พอประมาณ ไม่น่าจะห้ามจะกีดกันแบบไม่เข้าเรื่องดังที่ท่านว่าไป ส่วนมากผมเองก็ยุ่ง
กับพระเถรประชาชนอยู่เสมอ สุขภาพก็ไม่อำนวย จึงสะดวกบ้างขัดข้องบ้างสำหรับผู้ไป

เกี่ยวข้อง ไม่สนใจทุกรายไป การให้อภัยนั้นผมให้เสมอ นี่ก็เขียนมาด้วยความเป็นกันเอง สงสารนั่นแล

จ.ม. เนื่องด้วยกระผมเกิดมีปัญหาทางปฏิบัติธรรม ใครจะขอคำแนะนำศึกษาจากท่านพระอาจารย์โดยตรง แต่เนื่องด้วยอยู่ในระหว่างพรรษา จึงไม่สามารถไปกราบขอคำแนะนำจากท่านถึงที่วัดป่าบ้านตาด หวังว่าคงให้ความกรุณาแก่ศิษย์ผู้น้อยผู้นี้บ้างในโอกาสนี้ เพื่อไม่ให้เป็นการมัวเมาในกาลเวลา จนเกิดความประมาทที่จะรอจนกว่าออกพรรษา เพราะใครจะทราบได้ว่า ความตายซึ่งมัจจุราชมีเสนาใหญ่จะไม่มีมาในวันพรุ่งนี้ เพื่อความไม่ประมาทขอเข้าเรื่องที่สงสัยกันเลยทีเดียวทีเดียวดังนี้

ปรกติกระผมหลุดคไปเรื่อย ๆ ปีนีชาวบ้านหมู่บ้าน...ได้ถวายดอกไม้ธูปเทียนนิมนต์จำพรรษาที่จังหวัด....ได้ปฏิบัติภาวนาแน่นหนักทางเดินจงกรมมากกว่านั่งขัดสมาธิ แต่ทำติดต่อมาทุกวันไม่เคยขาด นอกจากวันที่ฝนตกหนักก็ใช้วิธีนั่งแทน คราวนี้เมื่อวันที่ ๑-๘ สิงหาคม ศกนี้ เกิดอากาศเปลี่ยนแปลง ประกอบกับไม่ได้ดูแลร่างกายให้อบอุ่นดีเท่าที่ควร ทำให้เกิดความป่วยไข้ขึ้น โดยมีอาการตัวร้อนเป็นไข้ มีอุณหภูมิสูงผิดปกติ และเกิดอาการเย็นท้อง ถ่ายมาก ถ่ายบ่อยชนิดท้องร่วง ประกอบกับไม่มียารักษา การไปหาหมอที่โรงพยาบาลก็ห่างไกลจากวัดมาก การเดินทางก็ลำบาก จึงลองหันมาใช้วิธี “ธรรมโอสถ” กำหนดเอาความป่วยนั้นไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตามมาไว้ที่ใจหรือเอาใจไปไว้ที่ความเจ็บป่วยนั้น แล้วกระผมเดินจงกรมพิจารณาในขณะที่ไม่มีทางออก หรือกล่าวง่าย ๆ ว่าจนตรอกจนมุม เกิดมีอะไรบางอย่างเกิดขึ้นในขณะที่เดินจงกรม กล่าวคือได้ความคิดพิจารณาความป่วยไข้ของตัวเอง โดยพิจารณาเป็นธาตุในร่างกาย เริ่มจากผม(เกสา) ขน(โลมา) เล็บ(นขา) ฟัน(ทันตา) และหนัง(ตโจ) เนื้อ เอ็น กระดูก ฯลฯ ทีละชิ้น ๆ จนถึงเยื่อในสมองศีรษะ ว่าส่วนใดของร่างกายมีอาการลักษณะผิดปกติจนเกิดเป็นไข้ ช่วงขณะจิตเดียวรู้สึกอย่างกะว่าเกิดความรู้(วิชา) ชับไล่กวาด “อวิชชา” (ความไม่รู้, โง่เขลา) ไปทุกส่วนของร่างกายทุกชิ้นส่วน ตลอดจนธาตุน้ำ ธาตุลม และธาตุไฟ ตลอดอาการ ๓๒ ของร่างกาย ได้ความว่า ธาตุ ๔ ชั้น ๕ อย่างนั้น ๑๒ นั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอยู่ที่ร่างกายของตอนนี้ แล้วหยั่งลึกลงไปว่า เหตุที่ความป่วยไข้มันกำเริบเลิบบาน เพราะจิตไปยึดมั่นถือมั่นทุกชิ้นส่วนทุกขุมชน แทรกอยู่ทุกส่วนของร่างกายนี้ พอรู้เข้าไปโดยใจสัมผัส ทำให้ดูเหมือนกายกับจิตแยกออกจากกัน กายมีไข้ตัวร้อนก็เรื่องของกายของธาตุชั้น ๓ ใจไม่ยอมรับรู้ เกิดมีกำลังพละขึ้นมา รู้ว่ากายมันโดยธรรมชาติ เมื่อเกิดมีการประชุมธาตุเข้ากันแล้ว มันก็เปลี่ยนแปลงขจรลงและเกิดเจ็บไข้จนสลายตายไปเป็นปรกติของมัน เพราะความไปยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นตน ของตน จนเกิด “อุปาทาน” ขึ้นต่างหาก ที่ดูรู้สึกสนิทแนบเป็นอันเดียวกับใจ ทำให้คร่ำครวญหา

หาหมอ แต่คิดเลยเถิดถึงว่า ธาตุชั้นธัมมต้องมีลักษณะหนีไม่พ้น อนิจจัง ทุกขัง อนตตา แต่ทำไมจึงไม่เกิดอาการให้รับรู้ได้ในขณะนั้น นอกจากความเข้าใจที่เข้าไปแยกธาตุชั้นธัมมกับใจออกจากกัน และทำให้รู้สึกว่าการภาวนาละเอียดลงกว่าเดิม และได้เข้าใจในแนวทางของการเข้านิโรธสมบัติ และยังมีธรรมอื่น ๆ ดุหมันมากมายกว้างขวางกว่าตำราพระไตรปิฎกใด ๆ แก่ความสงสัยที่ธรรมโอสธรรคาโรคได้จริงโดยสิ้นเชิง ในที่สุดไม่ต้องทานยาใช้ตัวร้อน ลดอุณหภูมิไข้ของร่างกายไปเองจนปรกติ โรคท้องร่วงท้องเดินต่อมาถ่ายไปถ่ายมาก็เริ่มเป็นปกติได้ จึงขอถามว่า

๑.การพิจารณาร่างกายเป็นส่วน ๆ ของธาตุดังที่กล่าวนั้นเรียกว่าเป็นการรักษา “ธรรมโอสธ” ใช้หรือไม่ แบบเดียวกับกายานุปัสสนาสติปัฏฐานใช้ไหม

๒.เมื่อใช้วิธี “ธรรมโอสธ” ได้ครั้งหนึ่งแล้วโดยบังเอิญ จะใช้ในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกหรือไม่ มีผลเหมือนเดิม หรือต้องหาอุบายอย่างอื่นมาแทน

๓.ทำไม “อวิชชา” ขณะนั้นถูกขับไล่ไป แต่ไม่พบ “ความว่าง” เพราะอะไร หรือแสดงว่า “อวิชชา” ยังไม่หมด ที่บรรเทาเป็นเพียงส่วนเดียวเท่านั้น

๔.การทำความเพียรที่เห็นว่าควรทำเสมอ ๆ นั้น ประมาณกะได้อย่างไรจึงตรงกับมัชฌิมาปฏิปทา

๕.จิตอยู่ในอาการลักษณะไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนตตา เช่นเดียวกับรูปหรือไม้ เพราะจิตมีลักษณะเป็นนามธรรม

๖.ขออุบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อสู้กับกามราคะที่มุ่งหมายสตรีเพศ โดยเฉพาะกระผมเมื่อเป็นฆราวาสนั้นเรื่องกามโลกียะชกโขมาก จนยากที่จะละให้ขาดออกจากจิตใจ บางเวลาเผลอมันแสดงออกทางใจจนส่งผลทางร่างกาย จนต้องพยายามกดข่มไว้ แสดงว่าทางจิตใจยังไม่สามารถละถอนได้ แม้คิดทดลองเอาจืดอดอาหาร 7 วันจะเอาอยู่ก็ไม่อยู่ ยังขุ่นมัวทำลายจิตใจถึงกายเสมอ ๆ (โปรดแนะนำอุบายอย่างละเอียดเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ)

๗.การทรงฌานนั้นถ้าทำไปเรื่อย ๆ โดยไม่ทราบขั้นตอนว่า ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌานนั้น จะมีผลประโยชน์ในการสร้างอภิญญา ๖ ได้หรือไม่ หรือทำได้เพียงพักผ่อนในการทำวิปัสสนาญาณเท่านั้น

๘.บางครั้งเกิดอารมณ์เห็นทุกอย่างในโลกรอบ ๆ ตัวไม่มีอะไรแตกต่างกันเลย มีแต่ไม่เที่ยงแม้คงทน ทนอยู่ไม่ได้ตลอดกาล สลายเปลี่ยนแปลงไปเสมอ ๆ ไม่มีผู้หญิงผู้ชาย ต้นไม้ ใบหญ้า สิ่งสารัตถ์ แม้ตัวเองก็เป็นเหมือน ๆ กันหมด อย่างกะโลกนี้เรียบราบเป็นชนิดเดียวกันหมด น่าเบื่อหน่าย ซึ่งที่สุด อันลักษณะนี้เป็นอะไรครับท่าน

ขอรบกวนเวลาอันทรงค่าของท่านอาจารย์เพียงแค่นี้ และหวังพึ่งในบารมีธรรม ช่วยแนะนำแนวทางสู่ทางพ้นทุกข์แก่ผู้ด้อยปัญญาด้วยเถิด

ขอกราบขอบพระคุณในเมตตาธรรมที่ได้อุตสาหะแนะนำทางปฏิบัติโดยตรงเสมอมา

ขอความดำรงทนอยู่ของปัญจชั้นธำมสุขของท่านอาจารย์จงคงอยู่ เพื่อชี้แนะแนวทางปฏิบัติธรรมสืบกาลต่อไปเถิด

ตอบ การเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาพิจารณากรรมฐานห้าเป็นต้น เป็นงานจำเป็นของพระผู้จะตามเสด็จพระพุทธเจ้าให้ทันในปัจจุบันจิตปัจจุบันธรรม ในวงความเพียรไม่ลดละทอดทิ้ง ที่ทำความเพียรด้วยการเดินจงกรมเป็นต้นนั้นชอบแล้ว คนเราพระเราไม่เฝ้าอยู่ตลอดเวลา เมื่อถึงคราวจนตรอกยอมงัดสติปัญญามาช่วยเอาตัวรอดได้ ที่หลวงพ่อดีพิจารณาภายในใจ ในเวลาท่องเดินนั้นเหมาะสมกับเหตุการณ์แล้ว ก็ได้ผลเป็นสักขีพยานพอเป็นที่แน่ใจในความเพียรของตนบ้างแล้วนี่ จงทุ่มลงไป เกิดทุกข์ทางกายทางใจ จงทุ่มความเพียร ทุ่มสติปัญญาลงให้หนัก เพื่อจะได้ถึงกันกับความทุกข์กับโรคนั้น ๆ นั้นเรียกมัชฌิมาคือเหมาะสมกัน จะตอบย่อ ๆ เป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑.ใช้, ใช้ เป็นแบบเดียวกับสติปัญฐานสี่

๒.ใช้ได้อีก, ใช้ได้เรื่อยไป แต่อุบายสติปัญญาย่อมมียกย้ายเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ เพื่อให้ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร ๆ ในขณะนั้น

๓.อวิชชายังไม่ไป ไปแต่ลูกหลานเหลนของอวิชชา จึงยังไม่พบความว่าง อันความว่างนั้น เพียงจิตปล่อยวางรูปกายตัวเองโดยเด็ดขาดแล้ว จิตยอมว่างจากรูปกายเมื่อปล่อยเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณแล้ว จิตยอมว่าง ไล่ไปหมด และเมื่อจิตขับอวิชชาออกจากใจโดยสิ้นเชิงแล้ว จิตว่างเต็มภูมิจิตภูมิธรรม จะว่างหรือไม่ว่างก็ตาม จิตติดขัดอยู่ตรงไหนจงใช้สติปัญญาพิจารณาฟาดฟันกันลงไปตรงจุดนั้น ความว่างไม่หาก็ปรากฏขึ้นเองทุก ๆ ชั้นของความว่าง

๔.กิเลสโผนมา ธรรมะคือสติปัญญา ความเพียรโผนไปไม่ยอมแรง กิเลสอ่อนข้อลง สติปัญญาพิจารณาให้ละเอียดลงไปตามชั้นของกิเลส นี้เรียกว่าพอ ๆ กัน และเรียกว่ามัชฌิมา คือความเหมาะสมกันกับการปราบกิเลส

๕.จิตที่ยังมีกิเลสแม้ละเอียดขนาดไหนก็ยังเป็นไตรลักษณ์ได้อยู่แน่นอน เพราะกิเลสชนิดต่าง ๆ พาให้เป็นไตรลักษณ์ จิตเป็นนามธรรม กิเลสก็เป็นนามธรรม มันจึงเข้ากับจิตได้สนิท กิเลสสิ้นซากไปเมื่อไรจิตก็ปราศจากไตรลักษณ์เมื่อนั้น

๖.การพิจารณาอสุภะ ปฏิภาณในกายเขากายเราได้ละเอียดเท่าไรย่อมเป็นยาปราบกามราคะได้เท่านั้น เพราะเป็นธรรมคู่ปรับกัน เรื่องกามราคะติดง่ายไม่อึดพอ แต่

แก้ยาก ต้องใช้อุสสุกะให้มาก ๆ ทั้งพิจารณาทั้งกายเขา-กายเราเทียบเคียงกันให้ได้สัดได้ส่วน ใจย่อมคลายไป ๆ จนสิ้นซากกามราคะภายในใจ การอดอาหารก็เพื่อช่วยการพิจารณาอุสสุกรรมฐานให้คล่องตัวกว่าการไม่อด วิธีนี้ได้ผล ผมเคยอดมามากต่อมากจนท้องเสีย แต่กามไม่หมดไปเพราะการอดอาหาร นี่เป็นเพียงช่วยให้สติปัญญาพิจารณาง่ายขึ้นและคล่องตัวเท่านั้น กามหมดไปเพราะสติปัญญาฟาดฟันกันต่างหากจงจำไว้ให้ถึงใจ

๗.อันณาน ๆ แชน ๆ นั้น จะไม่ส่งเสริมให้พระเป็นบ่าตั้นเงาหรือ เพราะได้สอนต้นตอของเงามามากแล้ว จึงไม่สอนให้ตะครุบเงาแบบบ้า ๆ บอ ๆ

๘.การเบื่อหน่าย เกิดความคลายความยินดีในสิ่งเหล่านั้น นั่นถูกต้องตามหลักธรรม เบื่อหน่ายแบบผิว-เมื่อยเบื่อหน่ายกัน แต่แล้วก็ดอดไปหาเมื่อยใหม่ผิวใหม่ นั่นมันเบื่อหน่ายแบบหมาเบื่อหมา ไม่ใช่เบื่อแบบพระที่เบื่อด้วยสติปัญญาตามทางศาสนา

จงพิจารณากายอุสสุกะให้มาก ๆ ราคะจะเบาลงอย่างเห็นได้ชัดเจนจนขาดไปในที่สุด

หนังสือที่ผมแต่งหลายเล่ม ท่านไม่ได้อ่านบ้างหรือ เช่น ปฏิปทาฯ ศาสนาอยู่ที่ไหน ชุตตริยมพร้อม แวนดวงใจ ซึ่งอธิบายกรรมฐานแทบทั้งนั้น

จ.ม. ด้วยสำนึกในเมตตาธรรมอันสูงสุดของหลวงพ่ที่มีต่อลูก และด้วยจิตที่ไตร่ตรองแล้วหลายครั้งหลายคราว จึงตัดสินใจเขียนจดหมายมาถึงหลวงพ่อ กราบนมัสการหลวงพ่อ หากลูกได้ทำสิ่งใดซึ่งเป็นการไม่บังควรในครั้งนี้ ขอหลวงพ่อได้โปรดอภัยแก่ลูกด้วยเถิด

ลูกเคยมีจดหมายกราบเรียนขอหนังสือธรรมะจากหลวงพ่อ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ ที่ผ่านมานี้ครั้งหนึ่ง ได้อ่านหนังสือธรรมของหลวงพ่อแล้วเกิดศรัทธาอย่างแรงกล้าจนตั้งมั่น ขอให้ได้พบได้เห็นและได้ฟังธรรมจากหลวงพ่อให้ได้ และลูกก็ได้สมความตั้งใจแล้วทุกประการ ได้ไปกราบหลวงพ่อในปี ๔ ครั้ง ไปกับคณะปฏิบัติธรรมวัด...ซึ่งลูกได้ปฏิบัติธรรม ณ วัดนี้ในวันพระ ในตลอดพรรษาลูกได้รับศีลอุโบสถ และโดยปกติลูกจะรับศีลอุโบสถในวันโกนและวันพระจนตลอดชีวิต โดยใช้กำหนดจิตต่อหน้าองค์พระที่บ้านเอาเอง ไม่ทราบว่าจะถูกต้องหรือไม่ เพียงแต่เข้าใจเอาเอง เพราะจิตบอกว่าสำคัญที่จิตอย่างนั้น

ความที่ลูกรักเคารพหลวงพ่อประดุจบิดาผู้ให้แสงสว่างในธรรม พบหลวงพ่อครั้งใดไม่กล้าเอ่ยวาจา ได้แต่ใช้จิตถึงหลวงพ่อ ให้จิตพูดแทนคำพูดทุกครั้ง ลูกอยากได้เทพธรรมะที่หลวงพ่อเทศน์ ก็ได้สมตามความปรารถนา ฟังธรรมจากใครไม่ซึ่งใจและถึงแก่นใจเหมือนฟังคำสอนของหลวงพ่อเลย เพราะลูกกับจิตของลูกมาก เพราะจิตได้

พิจารณาตามไปโดยตลอด ฟังซ้ำ ๆ กันไม่รู้จักเบื่อ จนกว่าจิตจะซึ่งในธรรมอย่างพอใจ ติดตรงไหนจะฟังซ้ำอยู่ตรงนั้นจนเข้าใจ โดยอุปนิสัยลูกได้สนใจการปฏิบัติมาตั้งแต่เด็ก แต่ล้มลุกคลุกคลาน ตั้งไม่ติดเสียที แต่ก็ไม่ทอดทิ้ง ได้หลวงพ่อกำลังใจ เวลาปฏิบัติลูกได้อารธนาองค์พระบรมศาสดา พระธรรม พระสงฆ์เป็นประธาน ครุบาอาจารย์หลวงปู่มั่น หลวงปู่ทุกองค์ และได้อารธนาองค์หลวงพ่อกับครูบาอาจารย์ปัจจุบันขอให้ได้รับแจ้งในสังขาร

ลูกได้มีครอบครัวแล้ว มีบุตรชาย ๒ คน แต่เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของการครองเรือนทำให้ลูกมองเห็นทุกข์ เป็น อนิจจัง ทุกข์ ขณะนั้นเหมือนกองไฟเข้าไปสุมอยู่ในอก อยู่ตรงไหนก็ร้อนรุ่ม ด้วยความที่เห็นว่าเป็นเราของเรา เพราะไฟนั้นเข้ามาเผาถึงในบ้าน หมดหนทางก็หันเข้าห่องพระเพราะดับที่ไหนก็ได้ หันเข้ามาภาวนาจนจิตสงบเย็น จิตกลับมาเองตอบเองได้เข้าใจตัวทุกข์ว่ามันเกิดที่ไหนและต้องแก้ที่ไหน หลวงพ่อกะ พอจิตรู้เท่านั้น ไฟที่มันมีอยู่เหมือนถูกดับด้วยน้ำอมฤต บรรยายไม่ถูกเลยว่ามันเยือกเย็น เบากายเบาใจ เหมือนความหนักทั้งหลายหมดไป จิตดูเหมือนว่างเบาและใส พอถึงตรงนี้แล้วเหมือนไม่ต้องบังคับหรือทรมานเลย มันหยุดเอง ได้ฟังธรรมะของหลวงพ่อบรมจิตตามไปด้วยรู้สึกไปได้คล่องแคล่วหมดที่สงสัย หลวงพ่อกะเหมือนชี้ทางเดินให้ลูกไม่ให้เดินในทางผิด แล้วจึงรู้ว่าสิ่งที่ตั้งหน้าคั่นคว้านั้นคือจิตของเราเอง เหมือนแกะไปที่ละเปลาะ หลวงพ่อกะทำไมจิตมันตามรู้แม้กระทั่งลืมตาอยู่หรือกำลังทำงาน ทั้งที่เมื่อแต่ก่อนมันไม่รู้เอาเสียเลย สติคอยเตือนอยู่เสมอ หลวงพ่อกะอะไรจะมาเบาสบายเท่ากับความไม่มีอะไรเลยใช้ไหมเจ้าคะ

จิตบอกว่าพุทธะอยู่ที่จิต เหมือนกับมีศาสดามาเทศน์อยู่ในจิต ในจิตบอกว่าองค์พระศาสดายังคงเล็งญาณโปรดสัตว์โลกที่ต้องการพ้นทุกข์อยู่ เหมือนพระองค์ทรงอยู่ใกล้แค่จิตนี้เอง

หลวงพ่อกะลูกอยากจะเขียนกราบเรียนหลวงพ่อกะ แต่เกรงจะรบกวนหลวงพ่อกะมาก หลวงพ่อกะได้โปรดเมตตาตอบให้ลูกทราบด้วยว่า ตรงไหนบ้างที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องอย่างไร ควรทำอะไรต่อไป หลวงพ่อกะได้โปรดชี้ทางให้ลูกด้วยเถิด ทุกวันนี้ลูกซึ่งในพระคุณของหลวงพ่อกะจนสุดที่จะกล่าวแล้ว ขอหลวงพ่อกะได้โปรดรับลูกเป็นศิษย์ โดยการตอบรับของหลวงพ่อกะด้วยเถิด หากปฏิบัติอย่างใดลูกจะได้มีกำลังใจและมีที่พึ่งต่อไป

ลูกได้ไปพักปฏิบัติธรรมที่วัด...ตั้งแต่...กลับมาภาวนาฟังธรรมของหลวงพ่อกะจนไม่อยากหลับอยากนอน เข้ามืดตีสี่ฟังธรรมหลวงพ่อกะอีก อยากกราบเรียนขอบคุณหลวงพ่อกะอย่างเต็มหัวใจมาพร้อมกับจดหมายฉบับนี้

ตอบ การรักษาศีล หรือเจตนางดเว้นตามข้อห้ามของศีล จะต้องหน้าพระพุทธรูปก็ดี เจตนาวิรัติภายในใจโดยลำพังก็ดี แล้วรักษาตามนั้น ย่อมเป็นศีลโดยสมบูรณ์เช่นเดียว สมาทานกับพระ กรุณาหายกังวลในข้อนี้

ที่พระพุทธเจ้า พระสาวกทั้งหลาย ตลอดครูอาจารย์ที่ท่านถึงแดนเกษมแล้ว แต่ยังมีทุกข์ประจำโลกประจำชั้นอยู่ ก็ทุกข์เพราะหัวใจของสัตว์โลกด้วยพระเมตตาเมตตาล้วน ๆ ไม่มีอะไรเคลือบแฝงเท่านั้น หลวงพ่อเองแม้จะยังไม่ถึงแดนเกษมเหมือนท่าน แต่ก็ยอมทุกข์เพราะหัวใจของโลกผู้ไคร้ธรรม ยอมเสียสละเพื่อหัวใจโลกผู้ไคร้ธรรมเป็นประจำอิริยาบถ มิได้หยุดหย่อนเลยเรื่อยมา และคงจะเรื่อยไปจนชีวิตหาไม่ ไม่อาจสงสัย ที่คุณมีความรักเคารพเลื่อมใสในหลวงพ่อก่อนนั้น หลวงพ่อขอให้คุณให้เป็นธรรมสมบัติประจำใจของคุณโดยเฉพาะและขออนุโมทนาด้วย คราวต่อไปเมื่อได้ไปวัดป่าบ้านตาด ก็กรุณาบอกชื่อคุณให้หลวงพ่อบทราบด้วย เพียงเอ่ยชื่อคุณขึ้นเท่านั้น ก็จะทราบเองว่านั่นคือคุณผู้....

ใช่, ไม่มีอะไรจะเบาและสบายเท่ากับความไม่มีอะไรภายในจิต แต่จิตเบาสบาย เพราะกิเลสสงบตัวก็มี จิตเบาสบายเพราะหมดเชื้อกิเลสภายในจิตก็มี พุทธะแท้อยู่ที่จิต ธรรมแท้อยู่ที่จิต สังขะแท้อยู่ที่จิตและจิตที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ คือ ธรรมแท้ทั้งดวง จิตคือ ธรรม ธรรมคือจิต เป็น เอโก ธมฺโม ธรรมแท้เดียวคือจิต หรือธรรมอันเอก คือจิตดวง บริสุทธิ์ล้วน ๆ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต คือเห็นธรรมในจิต หรือเห็นธรรมด้วย จิตนั่นเอง คำว่าธรรมมีอยู่ตลอดอนันตกาลนั้นจะสัมผัสได้ด้วยจิต รู้ได้ด้วยจิตเท่านั้น นอกนั้นไม่มีอะไรสามารถสัมผัสธรรมรู้ธรรมได้เลย กรุณาฟังให้ดี ปฏิบัติให้ถึงใจ จะถึง ธรรมที่ว่ามิอยู่ ๆ ประจักษ์ใจหายสงสัย นั้นแลที่ว่าได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ตลอดเวลาอากาโล จะไปเฝ้าท่านที่ไหนกัน ที่โน่น ๆ ที่อื่นเดียวนั้นก็จะเห็นแต่ ร่องรอยซึ่งมิใช่องค์ท่าน องค์ท่านแท้จะรู้เห็นและเข้าเฝ้าได้ที่จิตของผู้ปฏิบัติเท่านั้น ขอ ให้รู้เห็นธรรมภายในใจเถิดจะหายสงสัยในพระพุทธเจ้าในทันทีทันใดแม้ไม่เคยรู้เคย เห็นมาก่อน เพราะธรรมคือองค์ตถาคต มิใช่เรือนร่างกาย

ได้รับคุณเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งแล้ว แต่ขณะที่อ่าน จ.ม.ของคุณจบลง นี่เป็นเพียง เขียนมาให้คุณทราบและเป็นพยานเท่านั้นเอง การปฏิบัติตามที่สอนในหนังสือและที่ เทศน์ในเทป ย่อมไม่อาจค้นได้ว่าคุณปฏิบัติผิดไปจึงกรุณาทราบตามนัยนี้ เพราะธรรม เป็นธรรมแท้ ส่วนหลวงพ่อก็ออย่างนั้นแหละ

สติปัญญาที่เกิดจากการพิจารณาภาวนานั้น เกิดได้ทุกอิริยาบถและทุกอาการ ของจิตที่เคลื่อนไหวเพื่อปัญญาทำลายกิเลสได้ไม่เลือกกาลสถานที่อิริยาบถ กรุณา กำหนดตามที่สอนไว้ในหนังสือแลเทปนั้นเถิด สติสมบัติ ปัญญาสมบัติ ตลอดวิมุตติ

สมบัติจะเป็นของตนเองโดยไม่เลือกกาลและเพศวัย ถ้าคุณมีข้อข้องใจจากการภาวนาก็เขียนไปถามได้ จึงขอยุติเพียงแค่นี้ อำนวยพรขอให้คุณสมหวังตั้งใจหมายเถิด

จ.ม. เนื่องจากหลานได้มีข้อสงสัยในทางพุทธศาสนานูนิตน้อย อยากจะให้หลวงปู่ช่วยตอบอธิบายถึงข้อที่หลานสงสัยน้อยคะ จริ่งไหมคะที่คนเรานั่งสมาธิแล้วบ้า ทั้งที่หลานได้อ่านหนังสือธรรมและปฏิบัติของพระอรยสงฆ์ซึ่งท่านได้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ และจากประสบการณ์ของท่านผู้ปฏิบัติธรรมแล้วนั่งสมาธิด้วย ก็เห็นผลว่าเป็นการดี ทำให้จิตใจสงบแล้วเบาสบาย แล้วทำไมบุคคลบางคนถึงนั่งสมาธิแล้วจิตฟุ้งซ่านเป็นบ้าไป ทั้งที่บุคคลนั้นกำลังทำความดีให้เกิดบุญกุศลด้วยการนั่งสมาธิ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้กลับวิกลจริต ทั้งที่ใจหลานไม่อยากจะเชื่อคะ หลานเป็นคนคิดมาก นั่งสมาธิเป็นบางอารมณ์ที่ใจเกิดมีความทุกข์ ไม่บ่อยครั้ง นาน ๆ ที เพื่อนหลานบอกว่าให้เลิกนั่งสมาธิ เพราะเดี๋ยวจะเหมือนคนไข้ที่อยู่บนหอผู้ป่วยที่โรงพยาบาลวชิระ หลานลืมนบอกไปว่าหลานเรียนพยาบาลอยู่ปี ๒ คะ บางครั้งหลานคิดว่าคนเราคงตายแล้วสูญ ไม่มีชาตินี้และชาติหน้า ซึ่งการทำผิดก็แค่ถูกลงโทษในทางโลกซึ่งไม่หนักหนาอะไร และสามารถหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษได้ โดยจากอำนาจ เกียรติยศ เงินตรา สามารถจะอยู่ในสังคมได้โดยคนอื่นไม่ทราบและยังถูกยกย่องนับถืออยู่ เพราะฉะนั้นมนุษย์เราจะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อปากท้องของตนเอง ไม่สนใจบาปบุญคุณโทษที่มองไม่เห็น นรกคือการเขียนเสือให้วัวกลัวเท่านั้น สวรรค์ทำให้คนหลง คนไข้ที่ป่วยอยู่ในโรงพยาบาลนั้นเกิดจากสาเหตุเชื้อโรคและการปฏิบัติตนเองผิดจากหลักสุขภาพ ไม่ได้เกิดจากกรรมไม่ดีในอดีตชาติซึ่งเรามองไม่เห็นไม่สามารถพิสูจน์ได้ ขอให้หลวงปู่ช่วยอธิบายข้อนี้ด้วยคะ บางครั้งหลานอ่านหนังสือพุทธประวัติเมื่อสมัยเรียนอยู่ชั้นประถม ทำให้คิดว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นมีจริงหรือ เวลาผ่านมามาตั้ง ๒,๕๐๐ กว่าปีแล้ว เรื่องเกี่ยวกับพุทธปาฏิหาริย์ซึ่งเป็นสิ่งที่เหลือเชื่อในปัจจุบัน หลวงปู่มีความคิดเห็นอย่างไร ขอให้ช่วยอธิบายให้หลานเข้าใจด้วยคะ และความจริงใจต่อตนเองและต่อบุคคลอื่น(เพื่อน) นั้นมีความหมายอย่างไรคะ หลานไม่ทราบจึงปฏิบัติตัวไม่ถูก มีเพื่อนว่าหลานไม่มีความจริงใจ ซึ่งหลานอาจจะหลงตัวเองก็ได้ว่าหลานมีความจริงใจต่อเพื่อนที่สนิทด้วยใจจริง หลานคิดว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อชีวิตของหลานมากอย่างหนึ่ง ที่หลานเขียนมาทั้งหมดนี้ขอความเมตตาจากหลวงปู่ช่วยกรุณาตอบให้หลานเข้าใจด้วยคะ

ตอบ คุณ....กรุณาทราบเท่าที่จำเป็น

คนเดินไปตามทางเพื่อจุดที่หมาย แต่ปลีกแวงจากทางที่ถูก ไปตามทางผิด หลงเข้าป่าเข้ารักไปเสีย ทางเพื่อสู่จุดหมายที่ต้องการนั้นผิด หรือผู้เดินทางผิด ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว ซึ่งเปรียบเหมือนทางเดินสู่จุดหมาย แต่ผู้

ปฏิบัติผิด เกล่โลไปอื่นเสีย นั้น เห็นธรรมพระพุทเจ้าผิดหรือผู้ปฏิบัติผิด เป็นคนผิด พิจารณาตามที่เทียบนี้

พระพุทเจ้าเป็นศาสดาตบอดหรือจึงสอนโลกผิด ๆ พลาด ๆ พวกกิเลสปิดดวงใจจนมืดมิดนั้นหรือเป็นจำพวกตาดี ฉลาดแหลมคม การล่วงไปของพระพุทเจ้านั้นหรือ เป็นการลบหล้างความจริงที่ทรงสั่งสอนไว้แล้วโดยถูกต้อง ธรรมที่พวกเราชาวพุทอ่านและฟังอยู่เวลานี้เป็นธรรมของใครสอนไว้ ถ้าศาสดาลบหล้างธรรมเหล่านี้ด้วยการล่วงไปของพระองค์แล้ว คนตายกันทั้งโลกไม่เห็นลบหล้างสิ่งมีอยู่ เช่น บ้านเรือนสมบัติต่าง ๆ ของเขา เวลาศาสดานิพพานเพียงพระองค์เดียว ทำไมจึงลบหล้างบาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน ตลอดถึงพระธรรมที่ทรงสอนสัตว์โลกเพื่อทราบตามความมีอยู่ของสิ่งเหล่านี้ได้ลงคอเล่า แทนที่จะยึดคำสอนของพระพุทเจ้าและพระพุทเจ้ามาเป็นครูเป็นศาสดา ทำไมจึงโพลไปคว่าเอาคนบ้ามาเป็นครู เดี่ยวจะเป็นบ้าไปตามเขาจะว่าไม่บอก คนเดินทางถูกจนถึงจุดที่หมายมีอยู่มากมาย ทำไมไม่ยึดมาเป็นหลักใจ ทำไมจึงโพลไปคว่าเอาคนเดินทางผิดจากหลักธรรมไปจนเป็นบ้ามาเป็นครู ถ้าไม่รีบแก้ไขจะบ้าเต็มตัวนะ นี่ก็จะว่าไม่เตือน

ถ้าคนและสัตว์ตายแล้วสูญ ดังกิเลสตัวปลิ้นปล้อนหลอกลวงมันตมต้นสัตว์โลกจริง ก็อะไรมาเกิดเป็นสัตว์เป็นคนเคลื่อนไหวแผ่นดินอยู่เวลานี้ ถ้าสูญจริงดังกิเลสโกหกสัตว์และคนมาเกิดได้อย่างไร และเอาอะไรมาเกิดเคลื่อนไหวโลกอยู่นี้

คนตบอดถ้าเชื่อคนตาดีก็พันภัย ถ้าเชื่อคนตบอดก็จมไม่สงสัย พระพุทเจ้ามิใช่คนตบอดหลอกลวงสัตว์โลก ถ้าไม่ยากเป็นเหยื่ออันร่อยของกิเลสละก็ รีบยึดตามหลักธรรมที่พระพุทองค์ทรงสอนไว้จะไม่ผิดหวัง

การภาวนาไม่มีสติ ปล่อยใจไปตามอารมณ์ของกิเลส มิได้บังคับจิตให้อยู่ในหลักธรรม เช่น คำบริกรรมภาวนานั้น การเป็นบ้าคนหนึ่งเท่านั้นกิเลสมันเห็นว่ามันน้อยไปไม่พอกิน ต้องให้เป็นบ้ามาก ๆ กว่านั้นมันจะได้อิ่มท้องไปหลายวัน

ธรรมเป็นธรรมแท้ มิใช่ธรรมบ้า ศาสดาเป็นศาสดาแท้มิใช่ศาสดาบ้า ทรงสอนสัตว์โลกให้พันภัย พันทุกข์ และให้เป็นคนดีมีหลักใจในธรรมมากต่อมากแล้ว ธรรมเหล่านี้ไม่กระเทือนใจบ้างหรือ จะปล่อยให้กิเลสขี้ขายอยู่นั้นเป็นของดีแล้วหรือ การเป็นฟุตบอลให้กิเลสเตะเอาเตะเอาดีแล้วหรือ

คนไม่เคยมองดูหน้าพระ ไม่เคยภาวนาเลย มาบอกให้เลิกทำสมาธิก็เชื่อแล้ว วิ่งตามเขาแล้ว แต่ธรรมและครูอาจารย์ประกาศธรรมกระเทือนโลกไม่สนใจ นี่จวนจะเข้าห้อง ไอ.ซี.ยู.แล้วจะว่าไม่บอก ใครยังไม่อยากเข้าห้องนี้ จงตื่นตัวรีบแก้ความผิด

เรื่องบ้า ๆ บอ ๆ จะเป็นคนดีได้ไม่สงสัย เพราะธรรมทำคนให้ดีมามากต่อมากแล้ว ส่วนกิเลสไม่เคยทำใครให้ดี นอกจากเป็นอาหารอันดีของมันเท่านั้น

หลวงตาตาทอด โง่เขลาในธรรม

จ.ม. ดิฉันมิได้เขียนมากราบเรียนท่านอาจารย์เสียหลายเดือน ได้แต่ปรารภว่าจะเขียน ครั้นจะเขียนครั้งใดก็มีเหตุมาตัดหน้า ทำให้ขาดความสะดวก บังเอิญว่าดิฉันมิได้วางกำหนดไว้เป็นแน่นอนว่า จะต้องเขียนมากราบท่านอาจารย์เมื่อนั้นเมื่อนี้ หากไปตั้งข้อกำหนดไว้(แม้แต่ในใจก็ตาม) แล้วมิได้ปฏิบัติตามนั้น จะเป็นข้อมุสาหรือเปล่าเจ้าคะ ศีลข้อ ๔ นี้ละดิฉันกลัวจริง ๆ ศึกษาธรรมะดูแล้ว วันทั้งวันเกือบจะไม่รอดพ้นไปได้ เพราะการอบรมนักเรียนบางครั้งก็ต้องใช้ถ้อยคำเพื่อจูงใจเขาให้คล้อยตามบ้าง บางครั้งก็ต้องแบ่งรับแบ่งสู้ เพื่อมิให้กระทบกระเทือนผู้อื่น

อาจารย์ผู้หนึ่งเห็นว่า ผู้อำนวยการวางกฎเกณฑ์เข้มงวดเกินไป ไม่โอ้อ่อนให้บ้างตามกาละ ซึ่งในบางข้อดิฉันออกจะเห็นด้วยกับอาจารย์ผู้นั้น แต่เมื่อกฎนั้นเป็นระเบียบวินัย และดิฉันเป็นผู้ต้องอบรมให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยนั้น ก็จำเป็นต้องหาวิธีพูดให้เห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัยไปพลางก่อน และหาทางผ่อนปรนแก้ไขระเบียบวินัยนั้นภายหลัง เรื่องเช่นนี้เป็นข้อที่ดิฉันกล่าวมุสาหรือไม่ ท่านอาจารย์กรุณาให้ธรรมะแก่ดิฉันด้วยเจ้าคะ

เมื่อวานนี้พบกับพี่น้องในวันทำบุญประจำปีให้คุณพ่อ ได้ปรารภกับคณะที่เคยมากราบท่านอาจารย์ด้วยกันว่าอยากจะมาที่นี้เสมอ ๆ เพราะได้กราบได้พบท่านอาจารย์รู้สึกอุ่นใจ จะคิดจะทำสิ่งใดก็คล่องใจ ถ้าได้มาอีกก็จะได้เจริญการปฏิบัติกันบ้าง มิใช่ไปทางโน้นทางนี้จนเย็นค่ำอย่างที่แล้ว ๆ มา ที่ยังไม่ได้มาบ่อย ๆ ก็ติดขัดอยู่ที่น้องต้องดูแลลูก ท่านอาจารย์คงจะมีคำถามว่า แล้วมันเกี่ยวอะไรกับตัวเอง(ตัวดิฉัน) ที่มาไม่ได้ มันเกี่ยวที่เราต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน น้องเธอมีความสุขในเรื่องมีรัถมีคนขับ ดิฉันก็ได้อาศัยความสะดวกนั้น ส่วนน้องก็อาศัยดิฉันให้ได้เป็นเพื่อนกันบ้าง ช่วยกันเฉลี่ยค่าใช้จ่ายกันบ้าง ความจริงพวกดิฉันก็ฝึกหัดการเป็นอยู่ง่าย ๆ กันมาพอสมควร ไม่เดือดร้อนต่อความมิด การกินการนอน แต่ความสะดวกในการเดินทางนั้นอาจจะพิถีพิถันหน่อยในสมัยนี้ การเป็นฆราวาสนี้เป็นเหตุขัดข้องเสียจริง ๆ

การทำบุญให้คุณพ่อครั้งนี้ เงินสมทบจากพี่ ๆ น้อง ๆ ยังมีเหลืออยู่เล็กน้อย ดิฉันบอกกับพี่น้องว่าขอแบ่งบางส่วนมาทำบุญทางท่านอาจารย์ เพราะเป็นการทำบุญอุทิศให้คุณพ่อเหมือนกัน ดิฉันจึงส่งมาเป็นเช็คเป็นส่วนรวมกองกลาง (ขอประทานโทษที่ไม่สะอาด)...ท่านอาจารย์ได้โปรดอุทิศส่วนกุศลให้แก่คุณพ่อ..ด้วย

ดิฉันกราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณา ที่ท่านอาจารย์ได้ให้แก่ครอบครัว ดิฉันและของน้องเสมอมา กุศลใดที่ดิฉันได้ปฏิบัติบำเพ็ญมา ขอถวายเป็นกุศลแก่ท่าน อาจารย์ด้วยเจ้าค่ะ

ตอบ ขอให้คณะศรัทธาท่าน จะมีชัยชนะกับกิเลสมารทั้งหลายภายในใจโดยลำดับ เฉพาะตัวมุสา(ชอบโกหกตัวเอง) เป็นสำคัญ ตัวนี้เอะอะก็ออกก่อนแล้ว ๆ ๆ ตามไม่ทัน หรือไม่สนใจจะตามมันก็ไม่ทราบได้ กรุณาสงเกตดูตัวเอาเองเถิด

กฎระเบียบวินัยเป็นของดีประจำมนุษย์มานานแสนนาน จะผิดถูกมากน้อยใน ความรู้ความเห็นความเข้าใจของท่านผู้ใดมากน้อยเพียงไรก็ตาม ควรยกผลประโยชน์ ให้กฎระเบียบวินัยเสมอ ไม่ควรตำหนิลบหล้าง จะเป็นการส่งเสริมมนุษย์ที่ชอบทำลาย กฎระเบียบวินัยให้เลวลงเรื่อย ๆ จนเหลือแต่ร่างมนุษย์ไม่มีกฎระเบียบวินัยอันเป็นของ ดีติดตัวบ้างเลย นี่กลัวนักกลัวหนา เพราะสมัยนี้เป็นสมัยทำลายของดี ชอบประติษฐ์แต่ สิ่งที่เลวร้ายขึ้นมาหลอกกันทำลายกันเคลื่อนไหวโลกมนุษย์เรา ต้องขอภัยไว้ก่อน

แม้สุขในบ้านไม่รู้ประสีประสาอะไรเลย ก็พลอยยุ่งและหอนเห่าด้วยความตื่น เต็นตกใจไปด้วย เรื่องนี้เขาเอาหนังสือทั้งฝูงออกฉายกลางแปลง หมามาป่วนเปียนอยู่ แถวบริเวณที่ฉายหนังนั้น ได้ยินเสียงอีกทีกบนจอหนัง หมามองไปดูเห็นแต่ฝูงลิงตัว ใหญ่ ๆ เป็นฝูง ๆ เต็มจอหนังหยอกกันเล่น เลยพากันเห่าใหญ่ ส่งเสียงตลบไปหมด นี่ แสดงว่ามนุษย์เรายิ่งจริง ๆ ยิ่งถึงขนาดหมาทั้งบ้านต้องยุ่งไปด้วย เรื่องสาธกก็มีเท่านี้ พอเปรียบเทียบกับมนุษย์สมัยจรวดดาวเทียม ที่กำลังแข่งหน้ากันทำลายความดีงามทั้ง หลาย เรื่องอื่น ๆ ไม่ขอเรียนอธิบายไปมาก เฉพาะเรื่องมนุษย์อุตรพิสดาร ลิง หมา เหล่านี้ก็พอแล้ว

หลวงตาจอน้าง

ป.ล. ให้ ม.ล.....อ่านด้วยก็น่าจะดี

จ.ม. ๑.หนูมีความสงสัยในเรื่องการแก้กิเลสในเรื่องความโลภในอาหาร คลุกเคล้ากัน จนไม่น่าจะรับประทานอยู่แล้ว แต่หนูก็ยังอดสำหรับรสและรู้สึกอร่อย หนูงงตัวเองมาก ที่นี้หนูนำอาหารที่เป็นชิ้นมาหั่นซอยจนละเอียดหมดและคลุกเคล้าปนกัน จนไม่สามารถจะทราบได้ว่ารับประทานอะไรเข้าไป แต่เมื่อรับประทานรสนั้นก็ยังคงม กล่อมอยู่อีก จึงนำเรื่องนี้มาคิดดูและได้คำตอบว่า อาหารแต่ละชนิดผู้ถวายตั้งใจทำจน มีรสอร่อยเป็นรสต่าง ๆ กัน เมื่อทุกอย่างรวมกันก็ต้องมีรสอยู่อย่างนั้น คงจะไม่ใช้ กิเลสของหนู ความเข้าใจของหนูนี้ไม่ทราบว่ามีผิดหรือถูก

๒.การแก้กรรม เช่น มีการวิตกกังวลทำให้จิตเริ่มหวั่นไหวไม่พอใจขึ้นมา วิธีที่ถูกคือพยายามคิดแก้ปัญหาที่นั้น ๆ ด้วยเหตุผลจนจิตเข้าสู่ที่ปกติใช้หรือไม่คะ หรือจะแก้ด้วยความพยายามลืมนึกถึง โดยการบริกรรมคำ พุทโธ วิธีใดจึงจะถูกต้องคะ

๓.ขณะนี้หนูได้พยายามทำตัวให้มีสติรู้ และเมื่อคิดปรุงขึ้นมาหนูก็จะยกความคิดนั้นขึ้นมาพิจารณาดูว่าเรื่องนี้คิดขึ้นมาจากอะไร จากได้ยินเสียง จากมองเห็น หรือจิตคิดปรุงขึ้นมาเอง หนูกำลังพยายามทำอยู่ แต่รู้สึกตัวว่าสติยังอ่อนตามไม่ค่อยได้ มักเผลออยู่เสมอคะ หนูควรทำต่อไปหรือควรทำอย่างอื่นคะ

๔.เรื่องการพิจารณากายเป็นของสกปรกทั้งภายนอกภายใน ทั้งยังมีชีวิตอยู่และตอนตาย จิตหนูยอมรับแล้ว และพิจารณาให้เป็นธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟ หนูก็ยอมรับแล้ว คิดที่ไรก็เห็นเป็นจริงทั้งสองอย่างนี้ทุกครั้ง จะพยายามคิดให้สวยงามและยังยืนเหมือนสมัยก่อนเคยคิด ไม่ยอมเป็นอย่างนั้นอีกแล้วคะ รู้สึกว่าเรื่องกายนี้หนูเข้าใจซึ่งมากคะ

๕.อีกอย่างหนึ่งจิตของหนูมักจะหลงยึด คือยึดท่านอาจารย์และยึดวัดนี้ หนูทราบว่าการยึดนี้ก็คือกิเลส หนูก็ได้พยายามสงบจิตของหนูอยู่บ่อย ๆ เวลาคิดยึด แต่ก็มักจะหลงคิดหลงยึดอยู่นั่นเองในเวลาเผลอ ข้อนี้หนูควรจะแก้ไขปรับปรุงจิตอย่างไรคะ

๖.หนูเบื่อความคิดปรุงอะไร ๆ ต่าง ๆ นี้มากเพราะวันหนึ่ง ๆ มีแต่เรื่องคิดปรุงทั้งสิ้น แต่ละเรื่องก็ไม่มีประโยชน์สาระอะไรเลย หนูต้องการธรรมที่จะจัดการคิดปรุงต่าง ๆ นี้อย่างมากคะ แต่หนูก็ยังไม่มีความสามารถจะรับรู้ธรรมที่จะทำให้ความคิดปรุงต่าง ๆ นี้หยุดได้

ตอบ ๑.ไปคิดอยู่กับอาหารและรสชาติของอาหารหาสาระอะไร สิ่งที่ถูกกับธาตุชั้นรับประทานแล้วภาวนาสะดวง ก็เลือกเอาตามที่เราเห็นว่าควรละชิ ลิ่นเป็นสิ่งที่ควรแก้การรับรส จะไม่ให้อารมณ์อย่างไร เพราะมิใช่คนตาย คิดกังวลให้วุ่นไปทำไม

๒.ใช่, ต้องแก้ด้วยเหตุผลหรือบริกรรมก็ถูก ตามแต่เหตุการณ์

๓.ควรทำอย่างนี้ไปทุกอิริยาบถ

๔.จงพิจารณาให้เข้าใจมาก ๆ จนจิตพอและปล่อยวาง

๕.ยึดครูอาจารย์ เป็นการยึดที่ถูกต้อง ธรรม ไม่เป็นกิเลส คนไม่มีครูอาจารย์ยึดและสั่งสอนไปไม่รอด

๖.ให้ทำบริกรรมภาวนาดี ๆ จนไม่มีช่องคิดออกไป

จ.ม. ๑.มีปัญหาสงสัยกันว่าหลวงพ่อมั่นท่านติดบุหรี่ปั๊วไรโก่ แล้วตอนนั้นปลายยังสูบอีกหรือเปล่าครับ หรือสูบบุหรี่ตลอดชีวิตเลยครับ

๒.ผู้เป็นพระอรหันต์ยังติดบุหรี่ปั๊วหรือครับ (ในสมัยพุทธกาลมีหรือไม่ครับในประวัติพุทธศาสนา) หรือติดอย่างอื่น ๆ ที่ไม่ร้ายแรงอะไร เช่น ยานัตถุ หมากพลู

เป็นต้น ผู้สำเร็จจอร์หันต์ยังฉันอยู่สบาย โดยยังไม่เลิกราไปนั้นจะมีบ้างหรือไม่ในหมู่ผู้สำเร็จจอร์หันต์แล้ว ในสมัยพุทธกาลและปัจจุบัน

ตอบ ๑.ความสงสัยของคนกิเลสหนาปัญญาทำลายนั้นเชื่อถือไม่ค่อยจะได้ คอยแต่จะทำลายอย่างเดียว ท่านผู้มีกิเลสเบาบางและท่านผู้สิ้นกิเลสแล้วท่านกลัวคนประเภทนี้มากยิ่งขึ้นกว่าสิ่งอื่นใด การช่วยส่งเสริมไม่ค่อยมี แต่การทำลายนั้นเร็ว ๆ ๆ จรวดยังตามไม่ทัน น่ากลัวมาก อาจารย์เองทั้งที่กิเลสหนา ๆ ยังกลัวไม่อยากจะข้องเพราะสติปัญญาน้อย กลัวถูกทำลายจม

การนำสิ่งต่าง ๆ ไปถวายท่านมีบุหรืตราไก่เป็นต้นนั้น ก็เป็นไปตามอัธยาศัย ศรัทธาของผู้หวังบุญมีศรัทธาเลื่อมใสต่างหาก เห็นท่านใช้อะไรบ้าง ฉันอะไรบ้าง ก็สังเกตและเสาะแสวงหาไปถวายด้วยความหวังบุญดังเรา ๆ ท่าน ๆ ทำกันตามประสาของคนใจบุญสุนทาน เฉพาะองค์ท่านเองไม่เคยแสดงอาการว่าชอบอะไร เกลียดชังอะไร มีความสม่ำเสมออยู่ทุกอิริยาบถ ในสายตาอาจารย์ที่เคยอยู่อาศัยร่วมเงาแห่งบารมีท่านมาาก็นานปีพอสมควร ไม่เคยปรากฏว่าท่านติดอะไร เกลียดชังอะไร คงเป็นท่านอาจารย์มั่นอยู่อย่างสมบูรณ์ตลอดวันมรณภาพจากไป สำคัญที่ผู้เข้าไปเกี่ยวข้องท่านส่วนมากมักมีแต่ลงในร่างมนุษย์ หลุกหลิก ๆ ด้วยนิสัยชน ๆ ไม่เข้าใจเรื่อง ความเป็นจริงนี้ถ้าออกพิจารณาไปตามนิสัยไม่อยู่เป็นสุข นี่แหละที่ท่านผู้มีกิเลสเบาบางและท่านผู้สิ้นกิเลสแล้วกลัวมาก ไม่อยากสนิทสนมกับพวกเราซึ่งเหมือนลิงไม่ยอมถอดถอนลดละ ต้องนับอาจารย์เข้าด้วยคนว่าเป็นจำพวก มังกี้(ลิง)

๒.ตอบไปแล้วในข้อ ๑ อาจารย์แม้จะถูกนับเข้าในจำพวกมังกี้แล้วก็ยังไม่อยากเป็นลิง จึงขอไม่ตอบโดยสมบูรณ์ในข้อนี้ ไม่ประสงค์ให้กรงูรังในท่านผู้ตนเคารพเลื่อมใสอย่างสุดหัวใจ

จ.ม. คำสั่งสอนของหลวงปู่ ดิฉันขอกราบรับใส่ใจไว้ด้วยความเคารพยิ่ง ดิฉันถือว่าทุกลมหายใจเข้าออกนี้เป็นการปฏิบัติธรรมอยู่ตลอดเวลา ทั้งหลับทั้งตื่นไม่เคยปล่อยเลย จิตของดิฉันไม่เพ่นพ่านไปไหนแล้ว ไม่ว่าจะพิจารณาปฏิบัติในแง่ไหนก็เห็นชัดไปหมด โดยปฏิภาณ ไตรลักษณ์ ธาตุสี่ ฯลฯ เห็นชัดแล้ว มันจึงเกิดความเบื่อหน่ายอย่างเต็มที่แรงกล้าจริง ๆ เห็นทุกข์เห็นโทษของความเกิดมากเหลือเกิน เห็นว่าความทุกข์ ร้อยแปดมันมีขึ้นเพราะความเกิดแท้ ๆ ห้ามความเกิดเสียได้มันก็หมดเรื่องกัน มองเห็นความสุขยอดเยี่ยมแท้จริงแต่ในพระนิพพานอย่างเดียวเท่านั้น

เมื่อเวลาพิจารณาในด้านปฏิภาณ ดิฉันก็รู้สึกจนกระทั่งว่า เจ้าพยาธิต่าง ๆ ที่มันอยู่ในตัวเรามากมายนับไม่ถ้วนนี้มันเด่นกระตุก ๆ คลานยั้วเยี้ยเพ่นพ่านกันใหญ่ เมื่อพิจารณาในด้านชาคสพก็เห็นตัวเองเป็นศพ เห็นคนอื่นเป็นศพ เน่าเหม็นขึ้นอืดขึ้นมา

ทันที เวลามองผู้หญิงสวย ๆ ทาปากแดง ๆ ดิฉันก็ไม่อยากมองนานเพราะชั่วประเดี๋ยวเดียว ขณะที่เขากำลังยิ้มหัวเราะพูดจาอยู่ กลับเห็นเป็นว่าเขาแยกเขี้ยวเห็นฟันซี่โต ๆ เลือดเประอะ น้ำเหลืองไหล เป็นฝีไปเสียแล้ว ดิฉันแปลกใจตัวเองจริง ๆ ไม่ทราบว่าจะเป็นอย่างนั้นไปหรือเปล่า เมื่อก่อนนี้ที่ดิฉันยังปฏิบัติไม่ได้ผลอะไรนัก เวลาอ่านประวัติ หลวงปู่มั่นและครูบาอาจารย์ต่าง ๆ ท่านมองเห็นใคร ๆ เป็นซากศพเหม็นเน่าไปหมด เป็นโครงกระดูก เป็นต้น ดิฉันก็นึกแปลกใจว่าทำไมท่านจึงเห็นเป็นอย่างนั้นไปได้ พอถึงคราวตัวเองเห็นอย่างนั้นเข้าบ้างจึงนึกว่า อ้อ อย่างนี้เอง ทำให้เข้าใจความหมายของ บทสวดพระธรรมคุณ สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม....ปัจจุตตฺ เวทิตพฺโพ วิญญูหิติ. ได้ดียิ่งขึ้น เมื่อก่อน ๆ นี่สวด ๆ และเข้าใจความหมายตามตัวอักษรไปอย่างนั้นเอง แต่เดี๋ยวนี้เข้าใจซาบซึ่งถึงชั่วหัวใจเลยทีเดียว ทำให้รู้สึกเป็นหนี้พระเดชพระคุณ สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าและท่านพระอริยเจ้าทั้งหลาย ที่เมตตากรุณาสั่งสอนสืบ ๆ กันมาเป็นมรดกตกทอดกันไม่ขาดสายเลย ดิฉันจึงต้องปฏิญาณที่จะเดินตามท่านอย่างมั่นคงไม่ทอดถอยเลยจริง ๆ

สำหรับหลวงปู่มั่น ดิฉันมีความรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่า ท่านติดตามดูดิฉันอยู่เรื่อยจนรู้สึกกลัวสาวยตาท่าน ต้องระมัดระวังตัวอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก ไม่กล้าทำสติเฟลอละเลย

ตอบ ผู้ทำงาน(ทำความเพียร) ด้วยสติปัญญาจ่อจ่อต่อเนื่องไม่ขาดสาย จนกลายเป็นสติปัญญาอัตโนมัติประจำตัว อยู่ในท่าใดอิริยาบถใด ย่อมเป็นการเป็นงานเป็นความเพียร ในการถอดถอนกิเลสทุกท่าทุกอิริยาบถ และเชื่อว่าตามเสด็จพระพุทธเจ้าไม่ลดละฝืนให้การก้าวเดิน

อสุภะกัฏฐิ ไตรลักษณ์กัฏฐิ ธาตุสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ในร่างกายกัฏฐิ สิ่งเหล่านี้เป็นความจริงอยู่ตามหลักธรรมชาติของตน ๆ ไม่เคยแปรปรวนเป็นอย่างอื่น การพิจารณาสิ่งเหล่านี้ให้เห็นตามความเป็นจริงของมันแต่ละอย่างแต่ละประเภท จิตย่อมจะคลายความถือมั่นสำคัญผิดไปตามกิเลสตัวเสกสรรปั้นยอไปโดยลำดับ จนปล่อยวางได้โดยสิ้นเชิง

ที่คุณพิจารณานั้นถูกต้องแล้ว กรุณาพิจารณาให้มาก ให้คล่องแคล่วชำนาญจนพอตัวของสติปัญญาแล้วจะปล่อยวาง กองอสุภะ ไตรลักษณ์ ธาตุชั้นทั้งสี่อย่างไม่มีปัญหาเยื่อใย สติปัญญาเป็นอาวุธบุกเบิกเพิกถอนความปิดบังของกิเลสได้อย่างทันเหตุการณ์ แต่การพูดคุยกับใคร ๆ นั้นฟังสำรวมระวัง ไม่ควรพูดอย่าพูด ให้รู้เห็นอยู่จำเพาะตัวย่อมเป็นความสงบเย็น ไม่กระเพื่อมขุ่นมัวเพราะการพูดทำลายธรรมภายในใจ ธรรมอยู่กับจิต จงดูที่จิต พิจารณาที่จิตมากกว่าอื่น ๆ พิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วน

หลายตลบตบทวนจนเป็นที่แน่ใจ ก่อนจะพูดให้ใครฟังแต่ละคำแต่ละประโยค ให้ทำความเข้าใจรอบคอบกับตัวเองอยู่เสมอ นั่นคือผู้ปฏิบัติด้วยความราบรื่นดีงามทั้งภายนอกและภายใน เอาละหลวงพ่อก็มีเวลาน้อย

จ.ม. นมัสการอาจารย์ที่เคารพอย่างสูง โยมอีกคนหนึ่งเป็นผู้กระหายธรรมและมีข้อข้องใจสงสัยธรรมบางประการ อยากจะเรียนถามพระคุณท่านว่า คืบวันที่.. ประมาณี ๔ โยมได้นั่งไหว้พระสวดมนต์จบแล้วได้นั่งภาวนาต่อ พอจิตรวมเป็นหนึ่งแล้วนิมิตเสียดังขึ้นมาว่า การเข้าปฏิบัตินั่งสมาธิภาวนาปล่อยจิตให้เป็นกลาง วางจิตให้เป็นไปตามธรรมชาติ ดับเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ อุปาทาน เหลือใจ อภิจิตดวงเดียว นอกจากนี้ไม่มีภพที่จะให้ดับอีกแล้ว คุณธรรมเพียงพอ รักษาศีลให้สมบูรณ์ไม่ต้องไปเรียกร้องขออะไรทั้งสิ้น เกิดขึ้นด้วยอัตโนมัตินะคะ ส่วนพระนิพพานไม่มี ดังนี้ โยมจึงกำหนดจิตถามดูว่า ใครเทศน์ ท่านตอบว่า หลวงพ่อพุทธเทศน์ จิตเลยถอนออกมาสว่างพอดี เสียงนี้จะเป็นเสียงหลอกหรือจริงครับ ถ้าจริงจะอยู่ตรงนี้หรือเปล่าครับ โปรดให้ท่านอธิบายให้โยมหายข้องใจ และตอบทางจดหมายให้โยมทราบด้วย

ตอบ เมื่อภาวนาจิตสงบแล้ว ให้อยู่กับความสงบนั้น อย่าสนใจกับนิมิตหรือคำพูดต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากจิตจะหลงเชื่อไปตาม จะเสียหลักของสมาธิที่กำลังสงบอยู่ ที่ว่าพระนิพพานไม่มีนั่นคือกิเลสหลุดตรง ๆ ก็กิเลสทั้งหลายตลอดโคตรแซมของกิเลสมันไม่เคยเห็นพระนิพพาน มันจะทราบได้อย่างไรว่านิพพานมีหรือไม่มี พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ต่างหากเห็นนิพพาน ท่านจึงสอนให้พวกเราไปนิพพานกัน ถ้าอยากไปนิพพานก็ให้เชื่อพระพุทธเจ้า ถ้าอยากลงไปนอนเป็นปลาตั้มอยู่ในนรกก็ให้เชื่อกิเลสตัวหลอกว่านิพพานไม่มี อาตมาเชื่อพระพุทธเจ้า ส่วนกิเลสมันจะยกโคตรแซมมาสอนก็ไม่เชื่อมันอย่างเด็ดขาด เพราะเช็ดหลาบนันตัมสวัตโลกมาเป็นประจำ โยมจะเชื่อฝ่ายไหนให้เลือกเอา ตายแล้วเลือกไม่ได้ละ จะว่าไม่บอก

เขียนหนังสือ(จดหมาย) นั้น เป็นหลักตาเขียนหรือลืมหูเขียนกันแน่ หรือว่านิมิตบอกให้เขียนอย่างนี้ แถหนังสือถึงได้เป็นอย่างนั้น นี่ดูเอาถ้าว่าอาตมาหาเรื่องใส่โยมนะ จดหมายโยมได้ส่งกลับมาให้โยมดูอีก อย่างนั้นถึงได้เชื่อคำโกหกของกิเลสแบบไม่ลืมหูลืมตา แล้วก็ถามไปให้อาตมายุ่งด้วยอีก ผู้อ่าน จ.ม ๒ ฉบับนี้ก็จะต้องยุ่งไปตาม ๆ กัน

เมตตาอย่าถูกต้มจากกิเลส

หลวงตาพลอยยุง

จ.ม. ดิฉันมีข้อข้องใจที่ต้องรบกวนท่านอาจารย์ ขอท่านอาจารย์โปรดเมตตาช่วยตอบและนำดิฉันด้วยเถิดค่ะ คือเมื่อต้นเดือนที่แล้วดิฉันได้ไปทำบุญที่วัด...ซึ่งอยู่ใกล้หมู่บ้าน

บ้าน...เป็นครั้งแรกที่ดิฉันได้ไปวัดนี้ ดิฉันไปถึงวัดพระท่านฟังกลับจากบิณฑบาต พระที่วัดนี้ท่านฉันอาหารมังสวิรัต และผู้ที่ไปปฏิบัติธรรมก็ทานอาหารมังสวิรัตกันทุกคน ดิฉันนำผลไม้ไปร่วมถวายนิดหน่อย และนำรูปเทียนไปเพื่อจะใช้บูชาพระพุทธรูป แต่มองหาที่บูชาไม่พบเพราะไม่ได้ตั้งพระพุทธรูป ดิฉันได้ถามคนในวัดซึ่งมีอยู่ไม่กี่คนเพราะเป็นวันจันทร์ ก็ได้ความรู้ว่า ที่วัดนี้เขาถือวันเสาร์เป็นวันโกน วันอาทิตย์เป็นวันพระ เสาร์-อาทิตย์จะมีคนมากเพราะเป็นวันหยุดราชการ คนว่าง และจะมีผู้ยู่ค้างวัดเพื่อปฏิบัติธรรมกัน และที่วัดนี้ไม่บูชาพระพุทธรูป ไม่ใช้ดอกไม้ธูปเทียนและไม่ต้องสวดมนต์แบบวัดอื่น ๆ ไม่ต้องสมาทานศีล ให้ตั้งใจวิรัติเอาเอง เป็นวัดที่แปลกกว่าทุกวัดที่ดิฉันเคยไปทำบุญมา พระท่านนุ่งห่มจีวรสีกรักคล้ำ พร้อมกับแม่เณรก็ใช้สีเหมือนพระ ดิฉันสงสัยก็เลยถามแม่ชีดู (เขาเรียกกันว่าแม่เณร) ท่านก็บอกว่าท่านไม่ใช่แม่ชี เพราะท่านถือศีล 10 เช่นเดียวกับสามเณร และไม่ใช่เงินด้วย ห้ามยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเงินทอง ดิฉันก็ฟังจะเป็นครั้งแรกในชีวิต เพราะยังไม่เคยได้ยินมาก่อนเลยว่าผู้หญิงบวชเณร เห็นแต่บวชชี พระท่านก็อธิบายให้ฟังว่า ชื่อนั้นเป็นของศาสนาพราหมณ์ไม่ใช่ของพุทธ ดิฉันก็ถามว่า ดิฉันเคยได้ยินว่าสมัยพุทธกาลนั้นมีภิกษุณีซึ่งถือศีลมากกว่าพระ นุ่งห่มสีกรัก แต่สมัยนี้ภิกษุณีไม่มีแล้ว แล้วแม่เณรถือศีล 10 นุ่งห่มคล้ายภิกษุณีอย่างนี้ไม่ผิดหรือ พระท่านตอบว่าไม่ผิด ที่แม่เณรนุ่งห่มสีแบบนี้ก็เพื่อให้รักษาง่าย ไม่เปรอะเปื้อนง่าย และพระพุทธรูปเจ้าท่านก็ไม่ได้ทรงบัญญัติห้ามไม่ให้ผู้ใดใช้ สีขาวเสียอีกท่านว่ายังไม่เหมาะสม ดิฉันก็ได้ถามแม่เณรว่า พระที่วัดนี้ท่านเป็นพระนิกายไหน ท่านว่าท่านถือสายตรงตามแบบพระพุทธรูปเจ้า ไม่ติดพิธี ไม่ติดเครื่องรางของขลัง พิธีการต่าง ๆ ที่วัดนี้ไม่นิยมใช้ แม้แต่กฐิน-ผ้าป่าก็ไม่เอาทั้งสิ้น เพราะพระวัดนี้ไม่ใช่เงิน ท่านถืออาหารบิณฑบาตและฉันมื้อเดียวรวมทั้งแม่เณรด้วย ห้ามเรียไร ห้ามบอกบุญทั้งสิ้น ผู้ที่มาวัดนี้ก็ไม่มีสิทธิ์ทำบุญด้วยเงินทอง ผู้ที่จะทำบุญด้วยเงินทองได้ก็ต้องมาคลุกคลีกับเขาอย่างน้อย 7 ครั้งขึ้นไป และต้องเข้าใจนโยบายของเขาให้ถ่องแท้เสียก่อน และมีพอจะเสียสละทำบุญได้ค่อยทำ เพราะที่วัดนี้ต้องการผู้มาปฏิบัติธรรมอย่างแท้จริง ต้องการปฏิบัติบูชาไม่ใช่อาามิสบูชา ต้องการสอนให้คนลด ละ ปล่อยให้มาก ด้วยการพัฒนาจิตใจให้เข้าถึงพุทธะจริง ๆ ท่านก็เลยให้หนังสือดิฉันมาอ่าน เพื่อจะกราบเรียนถามท่านอาจารย์ถึงข้อข้องใจของดิฉัน ด้วยความสงสัยดิฉันจึงได้หาโอกาสไปค้างที่วัด ๓ ครั้งมาแล้ว คือไปวันเสาร์กับวันอาทิตย์เย็น เพื่อจะศึกษาดูข้อเท็จจริง เพราะพระวัดนี้ไม่โกนคิ้วด้วย ดิฉันก็ถามถึงข้อที่สงสัย พระท่านก็ตอบว่าพระพุทธรูปเจ้าท่านทรงบัญญัติให้ปลงผม โกนหนวด ตัดเล็บ พระพุทธรูปเจ้ามิได้สั่งโกนคิ้ว

การปฏิบัติธรรมของวัดนี้คือ ทุกคนจะต้องตื่นตีสาม ตีสามครึ่งก็ต้องมาพร้อมกันที่ศาลา ตีสี่พระภิกษุจะนำทำวัตรพร้อมกันด้วยบทสวดถวายพรพระ มงคลจักรวาลน้อยและบทอนุโมทนา เสร็จแล้วทุกคนจะตั้งใจฟังธรรมะจากท่านภิกษุจนถึงตี ๕ ครึ่งกว่า ๆ พระท่านก็จะเตรียมออกบิณฑบาตเมื่อเวลา ๖.๐๐ น. ประมาณ ๘ โมงเช้าก็จะมีธรรมะก่อนฉัน ถึง ๑๐ โมงเศษพระท่านจึงจะลงมือฉันอาหาร พวกมาปฏิบัติธรรมก็จะร่วมทานอาหารที่พระท่านแบ่งไว้ให้เป็นข้าวกันบาตร พอเที่ยงครึ่งก็จะมีรายการสนทนาธรรม ให้ซักถามข้อข้องใจ สงสัยอะไรก็เรียนถามได้ โดยพระท่านเป็นพิธีกร ในวัดนี้มีเครื่องพิมพ์หนังสือเอง โดยพระกับแม่เณรและญาติธรรมที่ไปวัดช่วยกันทำ ที่วัดมีห้องสมุดให้ศึกษา มีหนังสือธรรมะของสำนักต่าง ๆ หนังสือของท่านอาจารย์ก็มีอยู่ที่วัดนั้นหลายเล่ม ที่ดิฉันเห็นก็มีประวัติของหลวงปู่มั่นกับแวนดวงใจ รู้สึกว่ามีนักศึกษากับข้าราชการไปศึกษามากเหมือนกัน แต่มีเสียงคนข้างนอกว่าเป็นวัดคอมมิวนิสต์ พระท่านก็รับว่าถูกกล่าวหาจริงแต่ท่านไม่กลัว เชิญทุกคนมาพิสูจน์ได้ว่าที่วัดเขาทำอะไร มีอะไรกัน

ดิฉันเรียนถามท่านว่า เมื่อทางวัดไม่ได้ขึ้นอยู่กับกรมศาสนาต้องถูกเรียกว่าวัดเถื่อนหรือ ท่านว่าใช่ เวลานี้ก็มีผู้เรียกอยู่แล้ว ทางกรมศาสนายังเคยมีหนังสือเวียนถึงวัดต่าง ๆ ว่า ถ้าพระวัด..ไปวัดใดไม่ได้รับห้ามให้พัก ท่านว่าพวกเราถือว่าได้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็ไม่กลัวอะไร เท่าที่ดิฉันได้ไปศึกษาดูก็เห็นท่านสอนให้ ชุต ชัด เกลา กิเลส ในตัวออก ให้ปฏิบัติกันอย่างจริงจัง การสอนของท่านเข้มข้นเผ็ดร้อนจริง ๆ วัดท่านห้ามนอนกลางวันนอกจากเจ็บป่วย และไม่ใส่รองเท้า ไม่หนุนหมอน ให้นอนท่าสี่เหลี่ยม ไสยาสน์ ทานอาหารมือเดียว นอกจากน้ำเปล่าแล้วน้ำปานะอื่น ๆ ห้ามหมด

ทุกคนที่ไปปฏิบัติท่านสอนให้เพ่งโทษตัวเองว่า เรา ลด ละ ปลด ปล่อยาวง ได้แค่ไหนแล้ว หมั่นดูตัวเอง ให้พยายาม ปลด ปล่อย ลด ละ ออกทีละอย่าง ๆ สอนให้ละเนื้อสัตว์ สอนไม่ให้ติดในรส ให้ทานอาหารมังสวิรัต เพื่อให้ศีลบริสุทธิ์ไม่ต่างพร้อยและไม่เบียดเบียนสัตว์ เป็นการละกิเลส ซึ่งข้อนี้ดิฉันเห็นด้วยและก็ได้ละแล้ว และลดมือด้วยคือทาน ๒ มือ เข้ากับเพลและไม่ทานจุจิก เลยเพลแล้วดิฉันไม่ทาน ถ้าไปวัดก็ทานมือเดียว ไม่ทานเนื้อสัตว์แล้ว

แต่สิ่งที่ดิฉันสงสัยไม่แน่ใจจนต้องเขียนมากราบเรียนถามท่านอาจารย์ก็คือ วิธีการของพระวัดนี้ท่านปฏิบัติถูกต้องตามแนวสอนของพระพุทธเจ้าจริงหรือไม่ ดิฉันเองปัญญาน้อยไม่ค่อยเข้าใจอะไรมากนัก ที่ไปวัดก็เพื่อจะไปปฏิบัติขัดเกลากิเลสให้น้อยลงเท่าที่ได้ไปศึกษามา ๓ ครั้ง ก็รู้สึกว่าท่านสอนอย่างเอาจริงเอาจังเผ็ดร้อน ท่านว่ากิเลสของคนมีมาก ต้องใช้คำแรง ๆ จึงจะขัดออกได้ มัวเบา ๆ ค่อย ๆ ก็ไปไม่รอด ทั้งนี้เพื่อ

ให้ญาติธรรมได้พัฒนาจิตใจ ละคลายกิเลส ความโลภ ความหลง ความโกรธ ให้ลดน้อยลงจนหมดไป ท่านไม่มีเจตนาอื่นเพื่อจะด่าว่าใคร ท่านว่าการปฏิบัติธรรมไม่ใช่จะไปนั่งหลับตาภาวนาอย่างเดียว จะหวังให้สำเร็จได้ต้องตั้งใจ ลด ละ ปล่อยวางให้ได้ ไม่ต้องอยู่ป่าก็ได้ ต้องมีเมตตา เมตตาให้จริง จึงให้ละไม่ทานเนื้อสัตว์ ต้องช่วยเหลือเจือจานผู้อื่นด้วย ให้ทุกคนนำไปปฏิบัติที่บ้านด้วย ไม่ใช่ออกจากวัดแล้วก็ทิ้งแค่ประตูวัด

อย่างแนวปฏิบัติที่ท่านพระอาจารย์สอนนั้น ดิฉันเคารพแนใจไม่สงสัยเลย แต่ที่วัด...นี้ดิฉันยังไม่แนใจในบางอย่าง เพราะวิธีการผิดแปลกจากวัดต่าง ๆ ที่ทำกัน จึงสงสัยไม่แนใจ ดิฉันก็เพิ่งเริ่มเข้าวัดปฏิบัติจริงจึงตอนนี้อย่างนี้ จึงไม่ค่อยเข้าใจเรื่องของวัด ดิฉันก็ต้องกราบเรียนรบกวนท่านอาจารย์ช่วยให้ความสว่างด้วยเถิดค่ะ

ตอบ ต้องขออภัยไว้ก่อนหากไม่เหมาะสมบางประการ เพราะคนหนึ่งเขียนคนหนึ่งอ่าน คนหนึ่งคิดแง่หนึ่ง อีกคนหนึ่งคิดแง่หนึ่ง ความสนใจจึงมักมีน้อย ลูกหลายคนออกจากพ่อแม่คนเดียวกัน ยังคิดไปได้หลายแง่ ทำได้พูดได้หลายสันพันคม แต่ความคมคายพอถือเอาประโยชน์ได้นั้นมีน้อยมาก

ลูกศิษย์พระตถาคตมีจำนวนมากต่อมากยิ่งกว่าลูก ๆ ของพ่อแม่เป็นไหน ๆ จำต้องมีหลายสันพันเล่ห์กลอุบายที่จะนำออกแสดง ใครก็ต้องว่าของตัวถูก ที่ต่างคนต่างว่าตัวถูกตัวดีนั่นแหละ ที่มักทำลายศาสนธรรมหรือทำลายพ่อคือพระตถาคตเรื่อยมา นับแต่สมัยที่พระองค์ยังทรงพระชนม์อยู่จนปัจจุบันนี้ สิ่งที่ว่าดี ๆ ตัวดีตัวถูกขึ้นต่อกันบนเวทีคือศาสนธรรม คือตถาคต ก็ยังไม่ปรากฏได้พักให้น้ำกันบ้างเลย และไม่เห็นแผ่นดินอันกว้างแสนกว้างว่าเป็นที่นาอยู่ยิ่งกว่าบนเวที ไม่ต้องเขียนใบสมัครขอต่อกันบนเวทีเป็นประจำ ไม่ยอมรับการให้น้ำเลยก็เต็มใจ พอใจอยู่ได้ตลอดวันตาย พระไม่ต้องไป กุสลา มาติกา ให้ลำบาก กรุณาพิจารณาเอาเอง เพียงแค่อาจารย์ซึ่งเป็นหลวงตาป่า ๆ เกื่อน ๆ จะหาความสามารถฉลาดรู้มาจากไหน ก็ต้องเป็นขรืออยู่ตลอดวันตายนั่นแหละ

คนเราเกิดมา มีหู มีตา ฯลฯ เหล่านี้มีไว้สำหรับใช้เพื่อประโยชน์ เขาก็คนเราก็คน คนดูคนต้องดูกันออก เพราะไม่ใช่กายทิพย์ กิริยาทิพย์เหมือนเทวดาพอจะดูไม่ออก พระพุทธเจ้ามีพระองค์เดียวในปัจจุบันนี้ สวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว ในคัมภีร์ศาสนาพุทธท่านก็จารึกไว้แล้วโดยสมบูรณ์ เรามิใช่คนตาบอดหาดูได้ พระที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วแดนพุทธ ถ้าเป็นลูกศิษย์พระตถาคตจะมีที่ร่อยที่พันหรือที่ล้านองค์ ท่านก็ไม่ทอดทิ้งพอให้กัดกันเหมือนหมากกลางบ้านไม่มีเจ้าของ(ศาสดา) ความสงบเรียบไม่มีเรื่องกัดกันเหมือนหมา ไม่มีลัทธิหมากัดกันเข้าไปแทรก นั่นคือศาสนธรรม นั่นคือสุปฏิปันโน ฯลฯ แท้

ขรัวตาโง่

จ.ม. กระผมต้องกราบขอภัยที่รบกวนหลวงตา กระผมพยายามฝึกนั่งสมาธิแต่ไม่ค่อยได้ผล มักจะนึกถึงอดีตที่ผ่านมา กระผมถูกอาจารย์กลั่นแกล้งกดคะแนน และสั่งให้พ้นสภาพนิสิตเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๑ ทั้ง ๆ ที่กระผมเป็นผู้บริสุทธิ์ ทำให้กระผมเสียใจจนแทบจะฆ่าตัวตาย ก็พอดีได้พบหลวงตาและอ่านพระธรรมที่หลวงตาได้โปรดคุณเพาพาง และหนังสือตอบปัญหาธรรม

กระผมขอกราบเรียนปรึกษาว่าจะทำอย่างไรดี เพราะทุกวันนี้ก็ไม่มียานทำต้องอาศัยญาติพี่น้องอยู่ กระผมเคยไปทำงานกับป่าโดยการเลี้ยงหมู เป็ด ไก่ แบกอาหารสัตว์อยู่ได้ระยะหนึ่งก็ทำต่อไปไม่ไหวครับ เพราะจิตใจถูกกระทบกระเทือนมาก คือกระผมเรียนถึงปีสุดท้ายแล้ว แทนที่จะใช้ความรู้รักษาคน กลับต้องมาเลี้ยงหมู

ตอบ ได้รับทราบเรื่องแล้วด้วยความสงสารมาก โปรดยกให้กรรมเสียตามคติธรรมที่สัตว์โลกมีกรรมเป็นของตัว แม้เขาผู้กลั่นแกล้งก็ไม่ได้ความวิเศษวิโสอะไรจากการทำเช่นนั้นหรอก ขอให้ปลง ๆ ๆ

จ.ม. ลูกขอรบกวนเวลาพระคุณเจ้าด้วยความเกรงใจเป็นที่สุด เมื่อวันที่ ๙ พ.ค.๒๒ ลูกทำบุญถวายสังฆทานประมาณสองอาทิตย์ฝันว่าตัวลูกขึ้นไปอยู่บนท้องฟ้า เห็นทางกว้างประมาณสองเลนรถ มีพระสงฆ์นั่งหันหน้าเข้าหากันระหว่างทางเดิน พระสงฆ์รูปร่างสูงใหญ่คล้ายฝรั่ง ผิวขาว ท่านนั่งเล่นดนตรี ไม่มีคนเลยแม้แต่ตัวลูกก็มองไม่เห็น แต่มีความรู้สึกว่าตัวลูกอยู่ใกล้ ๆ พระสงฆ์ พอสักครู่มีเสียงผู้ชาย แต่ไม่เห็นตัวประกาศออกมาว่า สิทธิธะมาแล้ว สองครั้ง ลูกจึงหันไปมอง ในฝันว่าเป็นพระทองเหลืองแต่แว่เคลื่อนไหวได้เหมือนกับคนเราที่มีชีวิตทุกอย่าง เดินมาตามทางที่พระสงฆ์นั่งเล่นดนตรีอยู่ ศิระษะท่านไม่เหมือนพระสงฆ์ทั่ว ๆ ไป เป็นแบบพระพุทธรูปที่เขาเรียกว่ามีเกตุ รูปร่างสูงโปร่ง ผิวพรรณหน้าตาดีมาก มองดูแล้วนึกไม่ออกว่าจะเปรียบกับพระที่ไหนได้ การเดินสำรวจอ่อนโยน สายตาจะพุ่งไปข้างหน้าประมาณ ๔๕ องศา จะไม่เหลียวซ้ายหรือขวาทั้งสิ้นและจะค่อย ๆ ลับตาไป ถ้าลูกเป็นคนที่ชอบอ่านประวัติของท่านจะได้ว่าจิตประหวัด ปกติแล้วลูกเป็นคนที่ไม่ชอบเชื่ออะไรง่าย ๆ รู้ตัวว่าเป็นคนดื้อ พ่อของลูกท่านเป็นคนใจดีมาก ชอบทำบุญและให้ทาน เวลาท่านทำบุญจะชวนให้ร่วมทำบุญด้วยทุกครั้ง ลูกจะคอยพูดอยู่เสมอว่ามีชาติก็ต้องมีศาสนาไม่อย่างนั้นคนก็ฆ่ากันตายหมดระยะหลัง ๆ นี้พ่อจะเฉย ๆ ทำบุญไม่ค่อยชวน ตอนนี้ท่านได้เสียไปแล้ว นิสสัยของลูกเป็นคนที่ไม่ชอบเบียดเบียนคนอื่น จนกระทั่งวาก็ไม่ชอบเบียดเบียนใคร ความโกรธพอจะจับได้ดีพอสมควร แต่ความน้อยใจยังมีอยู่มาก แต่ลูกได้อ่านหนังสือ “ศาสนาอยู่ที่ไหน” ของพระคุณเจ้าได้เมตตาจัดส่งมาให้ ทำให้ลูกเย็นใจขึ้นอีกเยอะเลยคะ ลูกตั้ง

ปณิธานไว้เสียบ ๆ สมัยยังเด็ก ๆ อยู่ จะขอประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี ถ้าจะตายเพราะความดีลูกก็ยอมเพื่อบูชาพระคุณพ่อพระคุณแม่

ที่สุดนี้ลูกขอเรียนถามเกี่ยวกับความฝันของลูก ขอได้โปรดให้พระคุณเจ้าช่วยชี้แจงให้ลูกด้วยถ้าฝันเห็นเป็นองค์พระเฉย ๆ ลูกจะไม่แปลกใจ แต่นี่ประกาศชื่อออกมาทำให้ลูกแปลกใจมาก ลูกไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าจะมีพระพุทธรูป ลูกว่าเป็นนิยายโบราณมากกว่า เอาไว้มั้ง พระคุณเจ้าว่าง ๆ สบาย ๆ ค่อยตอบชี้แจงก็ได้ค่ะ ลูกไม่รีบร้อนอะไรหรอกค่ะ

ตอบ ที่ฝันว่าพระมั่วสุม หันหน้าเข้าหากัน เล่นดนตรี นั้นหมายถึงความเหลวไหล เหลวแหลกของพระที่เลวด้วยความประพฤติ ที่มีเสียงธรรมประกาศว่าสัทธัตถะมาแล้ว พร้อมกับเห็นองค์พระพุทธรูป นั่นคือคำประกาศเตือนจากศาสนธรรมอันถูกต้องถึงมาเพื่อลบล้างความเหลวแหลกของพระจำพวกนั่งเล่นดนตรีนั้น ให้หยุด ไม่ให้ทำต่อไป

ผู้ไม่เชื่อว่าพระพุทธรูปมี ก็คือผู้เชื่อความไม่มีศาสนานั้นแล ความจริงพระพุทธรูปเจ้าทั้งหลายเคยมีมาหลายกัปป์ไม่ถ้วนแล้ว ก็เลสถ้าลงได้ครองหัวใจสัตว์โลกมาก ๆ แล้ว สัตว์โลกจะไม่ยอมเชื่อว่าพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ มีประจำโลก เพราะกิเลสไม่ยอมให้เชื่อในทางดีในของดีทั้งหลาย ซึ่งกิเลสถือว่าเป็นข้าศึกต่อมันมาแต่กาลไหน ๆ อยู่แล้ว

หลวงตาโง่ เชื่อพระพุทธรูปเจ้าว่ามีอย่างฝังใจ แต่กิเลสยังเต็มหัวอกไม่บบาง

จ.ม. ดิฉันดีใจมากได้รับความระลึกถึงจากใบปลิว “คำปรารภงาน” ดิฉันอยู่ไกลไม่มีโอกาสมาทำบุญด้วยตนเองได้ จึงขอร่วมทำบุญมาทางธนาณัติ ต้องรบกวนพระคุณเจ้าในการเดินทางไปรับที่ไปรษณีย์ได้

ดิฉันเคยฝันว่าความดีที่ดิฉันได้ทำไปแล้วทั้งหมดนี้ อย่างดีก็ไปเกิดเป็นสุนัขบนสวรรค์ ทั้ง ๆ ที่ดิฉันคิดเอาเองว่าบนสวรรค์คงไม่มีสัตว์เดรัจฉาน ก็เลยเป็นอุทาหรณ์ให้ดิฉันได้สำนึกว่า ที่ว่าดีทำดี ทำบุญทำทานที่ผ่านมามันยังน้อยนิดเต็มที ยังไม่พ้นความเป็นเดรัจฉาน ดิฉันจึงดีใจมากที่ได้ร่วมทำบุญเมื่อพระคุณเจ้าเป็นเจ้าภาพก็เพียงหวังว่าถึงแม้จะเป็นสุนัขก็ขอให้เป็นสุนัขที่มีเจ้าของเถิด

ตอบ คุณ....ผู้ฝันแปลกประหลาดน่าขบคิด

จ.ม.พร้อมธนาณัติเพื่อช่วยเหลือคนผู้จำเป็นที่โรงพยาบาลอุดรฯ ได้รับแล้วด้วยความขอบคุณมาก ขอให้คุณได้บุญมาก ๆ ได้กุศลแรง ๆ และเป็นเจ้าของตึกคนไข้และกิจการฉลองเหล่านี้นด้วยกัน

ความฝันของคุณแปลกดี แต่การทำบุญคุณทำด้วยความตั้งใจ ตั้งใจเรื่อยมามิได้ ทำด้วยความฝัน ฉะนั้นคุณจึงลบล้างสัจนัยบนสวรรค์ในความฝันได้ด้วยความคิดดี ที่ทำด้วยความตั้งใจเลื่อมใสศรัทธาได้ทำด้วยความฝัน

ในวัดป่าบ้านตาด แทนที่จะมีแต่พระเถระเถรชี แต่สุนัขก็มีอยู่ในวัด ๒ ตัวชื่อ โป่ และปุย พระเถระรักมันมากทั้งสองตัว ถ้านบนสวรรค์มีสุนัข เทวดาคงรักมากเช่นสุนัข โป่-ปุย เหมือนกันดังนั้นคนที่มิบุญจะไปเกิดเป็นอะไรก็ย่อมดี มีความสุขและมีใคร ๆ รัก ชอบมาก เนื่องจากบุญไม่เคยทำให้ใครผิดหวังตั้งตัวไม่ได้ นอกจากพาให้สมหวังตั้งตัวด้วยความมั่นคงไม่โยกคลอนตลอดไป และเป็นสุขเย็นใจถ่ายเดียว

ต่อไปกรุณาพยายามฝันให้ได้เป็นเทวดาบนสวรรค์ และฝันว่าได้เลื่อนชั้นขึ้นไป เป็นลำดับจนหลุดพ้นเป็นอรหันต์ขึ้นมาบนหมอน แล้วไปคุยธรรมะในคำฝันให้อาจารย์ ฟังบ้าง เพื่อวาสนามีก็จะได้เตรียมฝันและหลุดพ้นไปตาม ๆ กัน อย่าต้อง ตระเกียกตะกายบำเพ็ญความดีด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ลำบาก เพราะคนสมัยนี้ชอบเรียนลัด กันอยู่แล้ว จะได้ทันเหตุการณ์ไม่เนิ่นนาน

ขรัวตาเรียนลัดในฝัน

จ.ม. ลูกได้เคยมากราบนมัสการฟังธรรมจากท่านอาจารย์ และเมื่อวันที่ ๑๘ ธ.ค.๒๖ อันเป็นวันเปิดตึก “รวมเมตตาตามหาคุณ” โรงพยาบาลอุดรฯ ก็ได้มาร่วมในพิธีและได้ร่วมบริจาคในการนี้กับหลวงตา ลูกดีใจมากที่ได้มีโอกาสโดยสารขบวนการสร้างกุศลกับหลวงตา ที่ลูกขอกราบเคารพนบไว้เป็นครูอาจารย์ด้วยดวงใจแท้จริง มาบัดนี้ลูกได้รับทุกขเวทนาจากโรคชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นโรคที่ค่อนข้างจะร้าย คือภาษาแพทย์เรียกว่า โรคเลือด (เม็ดเลือดขาวมีจำนวนน้อยลง) ทำให้ภูมิต้านทานภายในร่างกายอ่อน สาเหตุนี้ แพทย์สันนิษฐานว่า เกิดจากการทำลายของยาชนิดหนึ่งซึ่งใช้รับประทานก่อนที่จะตรวจพบนั้น ลูกป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ คือมีอาการปวดแน่นในจมูก มีน้ำมูก มีอาการเจ็บคอ ได้ไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเขาให้ยามารับประทานสัก ๑ ปี ก็มีอาการชืดเกิดขึ้น ต่อมาในวันที่...นี้เองก็มีอาการผิดปกติ คือมีเลือดออกทางช่องจมูกโดยผิดปกติ คือออกวันหนึ่งหลายหนและหยุดยาก จึงต้องไปพบแพทย์ทางเลือด เจาะตรวจนับเม็ดเลือดดูปรากฏว่า เม็ดเลือดขาวลดลงผิดปกติ จึงให้หยุดยาแก้ภูมิแพ้โดยเด็ดขาด

ขณะนี้มีอาการเหนื่อย หอบ เพลีย ราวกับคนแก่อายุ ๘๐ ปี จะเดิน จะยืน จะทำอะไร แม้แต่จะพูดก็เหนื่อย ลูกคิดถึงท่านและธรรมเป็นที่สุด ได้อาศัยหนังสือ แวนดวงใจกับธรรมชุดเตรียมพร้อม เป็นหลักยึดในใจขณะนี้ เพราะได้ทราบอยู่ตลอดเวลาว่าคนเราไม่พ้นตาย แต่ก็ไม่มีใครอยากตาย

ลูกเอารูปหลวงตาในหนังสือที่แจกวันงานเปิดโรงพยาบาล มีรูปท่านอาจารย์ไว้บูชา พร้อมกับทำสมาธิภาวนาอบรมจิตให้สงบอยู่ขณะนี้ คิดถึงท่านอาจารย์ที่สุด หากวันใดลูกถึงเวลาอย่างคุณเพา ในหนังสือธรรมชุดเตรียมพร้อม ลูกคงต้องมาอาศัยฝึกจิตให้กล้าและเข้มแข็ง พร้อมจะผจญกับความตายที่วัดป่าบ้านตาดเป็นแน่

พ่อบ้านเป็นข้าราชการ ต้องทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองมาโดยตลอด งานช่วงเป็นงานบ้านนอก ต้องเดินทางจรดเหนือจรดใต้ เคยมาเป็นหัวหน้าศูนย์..อยู่สกลนคร ๗-๘ ปี รู้จักสนิทกับท่านอาจารย์...วัดดอยธรรมเจดีย์ และได้บำรุงพระศาสนาหลายด้าน ขณะนี้อายุ ๔๒ ปีเศษ (ลูกอายุครบ ๓๘ ปีพอดี) มีบุตรหญิง ๒ คน คนโตอายุ ๑๓ ปี คนเล็กอายุ ๙ ปี ลูกได้มานมัสการท่านอาจารย์หลายหน ได้ให้เจ้าหน้าที่...จังหวัดอุดรฯ พามา ได้รับเมตตาจากท่านอาจารย์เสมอมา ลูกอยากกราบเรียนหลวงตาให้ทราบทุกอย่างว่า ในหัวใจนี้คิดอะไร ประการณาอะไร ลาภ ยศ เงินทอง สรรเสริญ ไม่อาจช่วยใจให้สงบได้ ดังที่ท่านพร่ำสอนจริงแท้แน่เหลือเกิน ถ้าขณะนี้ลูกไม่ได้พบพระ ไม่ได้คิดธรรมจากท่าน...แน่นอนการป่วยเจ็บครั้งนี้ย่อมนำมาซึ่งความวุ่นวาย โศกเศร้าและทุกข์ทรมาน อาการที่ลูกเป็นนี้วงการแพทย์ไม่อาจให้ยาใดบำบัดได้ ลูกได้ธรรมโอสธเท่านี้ มาช่วยบำบัด ขณะที่เขียนจดหมายนี้อาการที่ทราบว่ายาลงก็คือ เหนื่อย หายใจขัด อึดอัดในร่างกาย เพื่อย ต่อเมื่อได้ทำสมาธิภาวนา พุทโธ ทั้งเวลาอนพักแล้วจะพอมีกำลังบ้าง คิดถึงธรรมจากปากท่านอาจารย์เทศน์ให้ฟังเหลือเกิน ใครได้ยินได้ฟังอีก การเดินทางไกล ๆ เป็นอุปสรรคต่อสังขารขณะนี้มาก ถ้ามาได้จะพยายามมาหาธรรมเพื่อบำรุงใจให้เข้มแข็งสู้กับมรณภัยให้ได้

ทราบดีว่าท่านอาจารย์ก็ไม่แข็งแรงดังก่อน ๆ วันที่ท่านเทศน์บนธรรมาสน์โรงพยาบาลอุดรฯ ลูกจับใจมาก...หวังท่านอาจารย์จะเหน็ดเหนื่อย การสร้างสถานรักษาพยาบาลคนป่วย ไม่ทราบว่ามันจะมีมหากุศลใหญ่ยิ่งปานใดเชียวละ ยามป่วยนี้ลูกเห็นคุณค่าของโรงพยาบาลยิ่ง คนจนป่วยมันแย่งยิ่งกว่าคนมีป่วยแน่นอน คนมีก็มีสถานบำบัดดีทันสมัย หมอดี ยาดี แต่โรคสมัยใหม่ก็เร็วจนตามไม่ทัน ดังที่ลูกกำลังประสบอยู่ แม้สมบัติล้านฟ้าก็มีอาจจะนำพาหรือหมอใดมารักษาไขหนัก ๆ ให้หายหรือให้คนรอดตายได้

ขอกราบเท้าท่านอาจารย์ที่ลูกเคารพสูงยิ่งมาด้วยดวงใจระลึกในธรรม และระลึกใน สงฆ์ ธรรม์ คัจฉามิ ตลอดมาและตลอดไปตราบเท่าชีวิต

ลูกพยายามตัดหวังคือบุตรและพ่อบ้าน หากแต่เจ้าความสงสารมันคอยที่อยู่เสมอ การป่วยครั้งนี้ถ้าไม่อาจจะหยุดการลดลงของเม็ดเลือดขาวได้ ก็หมดทางรักษา

...ขอเมตตาจากท่านช่วยแนะนำให้ลูกได้ลดความสงสัย กับความห่วงลงให้หมดด้วยเถิด...พระคุณเจ้า ขอพึงธรรมของพระบรมศาสดาเพียงทางเดียว..จะอบรมจิตให้สงบได้

ขอกราบแท่นมัสการท่านอาจารย์ด้วยความเคารพสุดดวงจิตดวงใจ

ป.ล. ขอท่านอาจารย์โปรดรักษาสุขภาพท่านด้วยเจ้าค่ะ

ตอบ จ.ม.ทราบแล้วด้วยความสงสารมาก กรุณายึดธรรมเป็นเส้นชีวิตทั้งเป็นทั้งตาย อย่ายึดสังขารเป็นเส้นชีวิตหวังพึ่งเขาถ่ายเดียวโดยไม่มีคติธรรมเข้าแทรก ผู้ยังปกติกับผู้ที่เจ็บป่วยก็คือผู้จะเจ็บป่วยและตายด้วยกันทั้งโลก เป็นเพียงก่อนและหลังกันบ้างเท่านั้น จงนำปัญญาออกทางเป็นตาข่ายรอบสังขารไว้เสียแต่บัดนี้ แม้ถึงคราวจิตที่มีปัญญาย่อมไม่มัวกอดสังขารที่กำลังจะพังอยู่แล้วเป็นแน่ จะรักษาตัวได้ด้วยความแคล้วคลาดปลอดภัย ธรรมะในหนังสือทุกเล่มบอกความจริงล้วน ๆ ไว้แล้ว กรุณาอ่านตรอง และย้อนดูจิตดวงไม่เคยตายนี้ว่า ยิ่งกลัวตายกับสังขารอันเป็นสิ่งแตก-ตายอยู่อย่างไม่มองดูธรรมบ้างหรืออย่างไร

ใจไม่เคยตาย ธรรมไม่เคยตายเป็นคู่เคียงกัน แต่สังขารแล้วแตก-ตายทั้งสิ้น กรุณาพิจารณาแยกจิตดวงไม่ตายออก อย่าให้กอดกองเพลิงคือสังขารร่างกายที่กำลังก้าวหน้าหาความตายอยู่ทุกนาที่เดือนปี กรุณาทำใจให้สงบด้วยธรรมบทใดบาทใดก็ได้ ใจเราได้ป่วยไข้กับสังขารร่างกาย แต่อย่าคิดว่าเอาสังขารมาเป็นใจ ใจเป็นสังขาร จะแผดเผาใจให้วุ่นวายไปตาม จับให้มันในคำว่า ใจไม่เคยตาย ใจไม่มีป้าช้าเหมือนร่างกาย ใจเป็นอมตะโดยหลักธรรมชาติแม้ยังมีกิเลสอยู่ เป็นแต่ท่องเที่ยวในภพต่าง ๆ เท่านั้น ใจเป็นสมบัติของเราแท้ จงรักษาใจให้สงบเย็นอยู่โดยลำพังในท่ามกลางชั้นที่กำลังถูกไฟไหม้อยู่ขณะนี้ เอาละ เหนื่อยชั้นนี้แล้ว ขอให้คุณได้ชัยชนะมารในชั้นนี้

จ.ม. ดิฉันดีใจมากที่ได้มีโอกาสทำบุญกับพวกที่เขาลำบากยากแค้น เคยโดนหลอกมาขอถึงหน้าบ้าน ดิฉันเลยไม่กล้าทำบุญกับพวกนี้ค่ะ แต่ที่จริงถึงเขาจะมาหลอกก็ควรจะทำไป ถึงอย่างไรเราก็ได้บุญใช้ไหมคะ คุณแม่ของดิฉันท่านก็โดนมากเหมือนกัน โดยมีพระนั่งรถได้อีตลุ่เล็กและมีพวกผู้ชายอีก ๕-๖ คนคอยอยู่นอกบ้าน และพระองค์นั้นก็โดนถูกจับมาแล้วในข้อหาอะไรก็ไม่ทราบค่ะ จะมาขอเงินทีละ ๖๐๐ บาท ทหารในบ้านไล่ไปไม่ยอมให้เข้าบ้าน อย่างนี้เราจะบาปไหมคะ ขอให้ท่านอาจารย์เจริญบุญบารมียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ตอบ คนใจเปรต-ผีในร่างมนุษย์นี้ยี่สิบวันมีมาก ถ้าส่งเสริมเปรต-ผีประเภทนี้จะนับวันมีมากขึ้น แม้ใจบุญขนาดไหนก็ไม่ประสงค์พบคนใจบาปหยาบช้านี้ อาจารย์เองก็เคยให้ท่านเป็นประจำ จนสิ่งของปัจจัยจะไม่มีเหลือค้างวัด แต่ให้บุคคลที่ควรให้เท่านั้น บุคคลประเภทเปรต-ผีเหล่านี้ไม่ให้ ไม่ส่งเสริมให้แพร่พันธุ์เลยแหละ ควรระวังเปรต-ผี

ประเภทนี้ให้มาก ๆ ไว้ดี หรือถ้าคุณอยากได้บุญกับพวกนี้มาก ๆ ก็ไปยื่นหน้าบ้าน กวักมือให้มันมารับวัตถุนาน หรือประกาศทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ ตามแต่วิธีที่จะได้บุญ มาก ๆ นั่นแหละ ผลเป็นยังไงส่งข่าวไปหาอาจารย์ให้มารับกองบุญที่ล้นฝั่งบ้าง บางที อาจจะอนุโมทนาหรืออาจ...ไม่แน่มาก หลวงตานี้ไม่เหมือนใคร

หลวงตาไม่เหมือนใคร

ป.ล. การก่อสร้างตึกคนไข้สาธารณะโรงพยาบาลอุดรฯ คราวนี้สิ้นเงินไป ๑๐ กว่าล้าน เนื่องจากช่วยหลายด้าน มีเครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์ในตึก ตึก ๒ ชั้น ๖๐ เตียง เตียง พิเศษอีก ๒ เตียง เอกซเรย์อย่างดี(ทันสมัย) และกองทุนสำหรับคนไข้ที่ยากจน จึงขอ ทุกท่านเป็นเจ้าของกิจการเหล่านี้ด้วยกันอย่างภาคภูมิใจเถิด

จ.ม. หลวงปู่คะลูกอยากจะขอคำแนะนำจากหลวงปู่คะ คือลูกมีความคิดที่จะตั้งทุน... ขึ้น เพื่อตอบสนองคุณมารดาที่ล่วงลับไปแล้ว แต่เนื่องจากลูกมีทุนกำลังทรัพย์น้อย ลูก อยากจะกราบขออนุญาตหลวงปู่ส่งปัจจัยมาถวายยังหลวงปู่ทุก ๆ เดือน เดือนละบาท ตามแต่กำลังปัจจัยที่จะหาได้ ด้วยผลบุญนี้ลูกขอมอบแด่คุณแม่ที่ล่วงลับไปแล้ว ทั้งหมดค่ะ

หลวงปู่คะ ลูกอยากจะขอกราบเรียนหลวงปู่คะ ว่าจะทำบุญด้วยบุญใดจึงจะถึง มารดาได้โดยตรงคะ

การที่ผู้ตายมาเข้าฝันผู้ใกล้ชิดจะเป็นความจริงได้แค่ไหนคะ

ถ้าปรารถนาจะไม่เกิดอีกจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไรคะ

ตอบ จ.ม.และธนาณัติได้รับแล้วด้วยความขอบคุณ ขอบุญที่คุณได้บำเพ็ญเพื่ออุทิศถึง มารดาจงสำเร็จตามความมุ่งหมายเถิด

เรามีมากน้อยเพียงไร เราก็กทำบุญดังที่คุณทำอยู่เวลานี้ และอุทิศส่วนกุศลไปถึง ท่านก็ย่อมเป็นความถูกต้องดีงามอยู่แล้ว วิธีนี้คือทางตรงต่อผู้ที่ตนมุ่งหวังอยู่แล้ว การ ฝันนั้นใคร ๆ ก็ฝันกันได้กระทั่งเด็ก ๆ แต่จะถูกหรือผิดนั้นไม่มีใครกล้ารับรอง จึงไม่ ควรใส่ใจให้มากไปจะเป็นกังวลแก่เราเปล่า ๆ

ถ้าไม่อยากจะกลับมาเกิดอีก ก็ปฏิบัติให้ได้ตามธรรมที่ท่านสอนไว้นั้น ซาติย่อมสิ้น สุดลงเอง หนังสือที่ทางวัดเขียนคุณก็เคยได้รับหลายเล่มมิใช่หรือ ในหนังสือเหล่านั้นก็ ดูไม่มีเล่มใดบอกให้ผู้ปฏิบัติธรรมกลับมาเกิดอีก นอกจากเจ้าตัวตื้อดันอยากมาเกิดเสีย เอง คุณอย่าตื้อซิ ถ้าไม่อยากมาเกิดอีก

ขรัวตาตื้อ ดันอยากมาเกิด-ตายทำเดียว

จ.ม. ดิฉันไม่ได้เขียนมากราบท่านอาจารย์เป็นเวลานานทีเดียว แต่จิตนั้นระลึกกราบ ไหว้บูชาอยู่เนื่อง ๆ โดยเฉพาะเวลาสวดมนต์ภาวนา ธุระ(ทางโลก)ของดิฉันมีมาก การ

เป็นผู้ครองเรือน เป็นแม่บ้านนั้นมึงงานจิปาละ ถึงจะมีผู้รับใช้ช่วยเหลือก็เพียงเป็นผู้ผ่อนแรง แต่บางครั้งเขาก็ยังทำให้เรานักแรงขึ้นอีก เพราะเขาก็ทำเพียงให้ผ่าน ๆ ไป เรียบร้อยหรือเปล่า สะอาดหรือไม่ เขาก็มองไม่เห็น เจ้าของบ้านก็ต้องทำซ้ำ นอกจากนั้นก็มีกิจธุระอื่นซึ่งไม่ใช่เรื่องของตนโดยตรง แต่ก็ต้องทำไปตามหน้าที่ของพี่บ้าง ของญาติบ้าง ของเพื่อนฝูงบ้าง เรื่องเหล่านั้นก็อยู่ในขอบเขตแห่งความสุจริต และเมตตาอนุเคราะห์แก่กัน ทำไปคงจะไม่เป็นบาป แต่ก็คงจะไม่เป็นกุศล เพราะภาระเหล่านั้นทำให้จิตไม่สงบ บางทีนั่งภาวนาตั้งชั่วโมง ลมหายใจหนักสม่ำเสมอ ไม่เบาหรือละเอียดเลย

งานอบรมให้วิชาแก่นักศึกษา..ก็นับว่าเป็นเหตุให้มีเวลาน้อยอีกเหตุหนึ่ง เพราะเดินทางไปสอนทั้งไปและกลับก็สิ้นเวลาไปครึ่งหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง สอน ๑ ชั่วโมง เดินทาง ๓ ชั่วโมงเศษในรถเมล์ แต่เมื่อคิดว่าการให้วิทยาทานเป็นกุศลอย่างหนึ่งก็เลยไม่นึกเหนื่อยหน่าย ที่ดิฉันเขียนเล่ามากราบเรียนท่านอาจารย์อย่างนี้ ถ้าท่านอาจารย์เป็นฆราวาสก็เท่ากับดิฉันเล่ามาปรับทุกข์ด้วย แต่ท่านอาจารย์เป็นอาจารย์ที่เคารพทางธรรมะ ที่ดิฉันทำเช่นนี้จะเป็นบาปอกุศลหรือไม่เจ้าคะ น้อง...เคยเล่าว่า เธอมีเรื่องอะไร ๆ เธอก็เขียนมากราบเรียนท่านอาจารย์ ท่านอาจารย์ก็มีเมตตาสั่งสอนไปเสมอ ดิฉันก็เลยจะยึดท่านอาจารย์เป็นที่พึ่งบ้าง เพราะดิฉันถือว่าท่านอาจารย์นั้นก็มีส่วนในพระรัตนตรัยด้วย ผิดถูกอย่างไรโปรดแสดงเมตตาธรรมต่อดิฉันเถิดเจ้าคะ

ดิฉันได้รับหนังสือประวัติท่านอาจารย์หลวงปู่ขาว ที่ท่านอาจารย์เป็นผู้จัดทำส่งไปทางไปรษณีย์...เล่ม แต่ซองที่ห่อหุ้มหนังสือนั้นชำรุดฉีกขาดทั้งด้านหัวท้าย ซึ่งอาจเกิดบกพร่องทางการไปรษณีย์ประการใดก็คงได้ กราบเรียนมาเพียงเพื่อให้ท่านอาจารย์ทราบว่าได้รับไว้แล้ว ด้วยความสำนึกในความเมตตากรุณาของท่านอาจารย์

ขอกราบเรียนถามท่านอาจารย์ว่า เหตุใดจิตจึงไม่สงบ เพราะตุลุมและภาวนาพุทโธ ไม่ขาดระยะ ทั้งรู้ตัวอยู่ทุกขณะด้วย แต่ลมเดินสม่ำเสมอ ไม่ละเอียดลงได้ อาการทางร่างกายที่เป็นโรคประจำกายอยู่ (คือใจสั่นอยู่เป็นนิจ) จะเป็นสาเหตุให้ลมไม่ละเอียดได้หรือไม่ ดิฉันทำภาวนาไม่น้อยกว่า ๔๐ นาที ส่วนใหญ่ก็เกือบ ๑ ชั่วโมงเต็ม ๆ เคยมีลมละเอียดจนเกือบไม่มีลม แต่นาน ๆ ครั้งจึงจะได้เช่นนั้นสักครั้ง ขอประทานเมตตาธรรมจากท่านอาจารย์เจ้าคะ

ตอบ การส่งหนังสือของบุรุษไปรษณีย์ด้วยห่อหุ้มห่อหุ้มมีอยู่เสมอ แต่มาคิดเสียว่าของมากต่อมากที่ส่งไปในที่ต่าง ๆ คงไม่อาจเก็บรักษาให้ปลอดภัยทุก ๆ ชิ้นไป จงปลงตกไปตามความคิดทำนองนี้

เรื่องการทำงานต่าง ๆ นั้นมันยุ่งกับคนกับสัตว์ทั่วโลก ถ้าจะไม่สละงานให้ว่างเลยตลอดไปก็ไม่มีวันว่างตลอดวสาน ที่ว่างบ้างก็เพราะพักงานไม่ทำงาน งานจึงว่างจากคนซึ่งเป็นตัวยุ่ง ไม่มีอะไรและสัตว์ตัวใดเกินมนุษย์จอมยุ่งกับการงานต่าง ๆ แม้พระและอาจารย์เองยังเป็นตัวยุ่งกับโลกเขา ขณะเขียน จ.ม. นี้ก็ทำงาน และยังมีงานอื่น ๆ คนอื่น ๆ รอเกี่ยวข้องอยู่ไม่มีเวลาว่างเลย เจ้าของต้องทำตัวให้ว่างเอง ไม่งั้นตายเพราะยุ่งงานไม่อาจสงสย ตัวเองนั้นแหละตัวยุ่งกับการงานต่าง ๆ งานเขาไม่ค่อยมายุ่ง แต่คนชอบมายุ่งบ่อยไม่เหมือนงานต่าง ๆ เนื่องจากทั้งเขาทั้งเราชอบเป็นตัวยุ่งอยู่แล้ว จึงเข้ายุ่งเกี่ยวกันได้ง่ายกว่างาน กรุณาปลงลงที่ตัวเราซึ่งเป็นจอมยุ่งนี้ งานจะค่อยเบาบางและหมดไปเอง เท่าที่เขียนเรียนมานี้ก็น่าจะกินความไปตลอดทั่วถึง จึงขอพักงานเพียงแค่นี้เพื่องานและคน, พระจะได้ยุติงาน

ขรัวจอมยุ่งงาน

ป.ล.ที่จิตไม่สงบเพราะชอบยุ่ง

จ.ม. หลวงตาป่วยเป็นโรคเดิม(คือโรคหัวใจ)ไข้ไหมคะ ถ้าหากดิฉันบอกว่าสงสารหลวงตาขอให้หายป่วยเร็ว ๆ หลวงตาคงจะย้อนให้ว่า “สงสารตัวเองเกิด” จึงไม่กล้ากราบเรียนท่าน เคยมากราบเรียนถามพูดคุย ก็ถูกท่านย้อนกลับมาทุกครั้ง ไม่เคยตอบปัญหาตรง ๆ เลย ตอบให้คิดทุกครั้งไป

ตอบ ผู้ถามก็ถามเพื่อให้คิด ผู้ตอบถ้าไม่ตอบเพื่อให้คิดก็ไม่เกิดความคิดในแง่ต่าง ๆ ทางธรรมะ จึงลำบากทั้งสองฝ่าย

จ.ม. ดิฉันขอร่วมทำบุญหลวงปู่เพื่อสร้างโรงพยาบาล..บาท อีก..บาทแล้วแต่หลวงปู่จะไว้ใช้ทำอะไรก็ได้ ผลบุญนี้ขอให้หลวงปู่หายจากโรคภัยไข้เจ็บ มีความสุขกายสุขใจทุก ๆ ประการ และขออุทิศส่วนกุศลให้แก่บิดามารดา ครูบาอาจารย์ ญาติพี่น้อง และสรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง

ธรรมะใดที่หลวงปู่ได้เข้าถึงแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าได้เข้าถึงธรรมะนั้นในชาตินี้ด้วยเทอญ และขอให้ข้าพเจ้าเข้าถึงซึ่งพระนิพพานในชาตินี้ด้วยเทอญ

ตอบ หลวงปู่ขอให้คุณแขงไปได้เลย

จ.ม. ตามที่กระผมได้เขียนหนังสือมาหาอาจารย์เมื่อเดือน ธ.ค. ๒๕๒๕ ได้เคยเรียนอาจารย์ว่าผมจะฝึกหัดทำกรรมฐาน ซึ่งอาจารย์ได้มีหนังสืออวยพรกระผมไปในปี ๒๕๒๖ กระผมฝึกอาทิตย์ละ ๕ วัน ๆ ละ ๑๕-๒๐ นาที โดยมีจุดมุ่งหมายให้สติมีกำลัง ส่วนวันหยุดงานฝึกไม่ไหวเพราะศีลขาดเรื่องสุรา ผลของการฝึกบางครั้งรู้สึกว่าจะดีขึ้นบ้าง แต่รู้สึกเสียวไม่ได้ อย่างไรก็ตามรู้สึกดีกว่าที่ไม่ฝึกเลย ในปี ๒๕๒๗ ผมจะเพิ่มเวลาฝึกขึ้นอีก

ท่านอาจารย์เขียนในหนังสือว่าพระกรรมฐานกระทำความเพียรตลอดเวลา กระผมเข้าใจเฉพาะเวลานั่งสมาธิกับเดินจงกรมเท่านั้น ส่วนเวลาอื่นผมยังไม่เข้าใจว่าทำ ความเพียรด้วยวิธีใด ไม่ทราบว่าจะเป็นการรบกวนหรือไม่ ถ้าอาจารย์จะช่วยอธิบาย

ตอบ ขอให้คุณจงรบกับสุราได้ชัยชนะเถิด เพราะสุราเป็นสิ่งต่ำทรามสำหรับชาวพุทธ ผู้เคารพพระพุทธเจ้าว่าประเสริฐ สุราทำคนให้เสียได้หลายอย่างจนถึงขั้นเสียคนได้ (ขั้น บ้าสุราพาไปไม่มีวันฟื้น)

การระวังรักษากิจหรือพิจารณาธรรมด้วยสติปัญญาอยู่โดยสม่ำเสมอตลอดถึงขั้น เข้มขันของความเพียรหมากิเลส เรียกว่า ทำความเพียรตลอดเวลา การไม่เอาไหนเลย เมาทั้งวันตลอดอิริยาบถ เรียกว่าคนไร้ค่า ไม่มีสาระในตัวเลย นี่เป็นของคู่กัน

จ.ม. ดิฉันขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ที่ได้มีเมตตาให้ธรรมะทางจดหมายแก่ ดิฉันเสมอ ๆ และดิฉันได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติและแก้ไขตัวเองเสมอมาเจ้าคะ บ่อยครั้งจะขี้เกียจด้วยข้ออ้างว่าเหนื่อยเพราะงานมาก แต่ดิฉันก็ไม่เคยละเว้นการ ภาวนา แม้จะเพลอนั่งหลับไปบ้างก็จะรู้สึกตัวทันทีที่เสมอเจ้าคะ

อย่างไรก็ตาม คำสั่งสอนของท่านกังวานอยู่ในใจของดิฉันตลอดเวลา นอกจาก หลับ จึงยากที่จะขี้เกียจและเผลอเผลอในข้อปฏิบัติของศีลเจ้าคะ และด้วยบารมีของท่าน ดิฉันได้รับความสงบสุขอย่างไม่เคยประสบมาเลยในชีวิตนี้

ตอบ ขอให้คุณจงชนะมารทั้งหลาย มีข้ออ้างข้อแก้ตัวของกิเลสเพื่อลบล้างธรรม เป็นต้น และให้มีข้ออ้างข้อแก้ตัวแห่งธรรมเพื่อลบล้างกิเลสไปโดยลำดับด้วย

ข้าศึกของธรรมชอบอยู่ปากคอกของจิต พอเริ่มคิดปรุงกิเลสมักจะออกก่อน ธรรมเสมอในขั้นเริ่มแรกฝึกหัดบำเพ็ญภาวนา เมื่อฝึกสติปัญญามีกำลังมากขึ้น ธรรมก็ เริ่มจะอยู่ปากคอก รักษาจิตไม่ลดละแทนกิเลส สุดท้ายกิเลสออกเพ่นพ่านไม่ได้ ถูกสติ ปัญญาฆ่าแหลก ๆ ตายเรียบ ๆ ตายเกลี้ยง ๆ เหลือแต่ธรรมกับใจที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ นั้นไม่บอกว่าประเสริฐเลิศโลกก็เป็นเองโดยหลักธรรมชาติ

จ.ม. ดิฉัน...เป็นนักกายภาพบำบัด โรงพยาบาล...ขณะนี้กำลังตั้งใจปฏิบัติธรรมด้วย ตนเองที่บ้านอยู่เสมอ ดิฉันเคยไปกราบหลวงตาเมื่อสงกรานต์ที่ผ่านมา ตอนนี้ดิฉันฝึก นั่งสมาธิโดยวิธีการอานาปานสติอยู่ ดิฉันทราบและรู้จักท่านเริ่มจากหนังสือประวัติพระ อาจารย์มั่น รู้สึกอ่านแล้วเป็นกำลังใจในการปฏิบัติมาก ขณะนี้มีปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิบัติดังนี้

๑.ขณะที่เพ่งดูลมหายใจ ให้รู้สึกถึงลมหายใจเข้าออก เราควรจะทำตามลมเข้าไป จนสุด แล้วออกจนสุดดี หรือให้รู้สึกแค่จุดกระทบที่ปลายจมูกจริง ๆ ที่เดียว

๒.ขณะที่ลมเข้าและออกต่อนิกนิมิตภาพ-ปลายจุมูกกับริมฝีปากบนใหม่ หรือให้รู้แค่ลมอย่างเดียว (อ่านพบในตำราของพระอาจารย์ที่อยู่ทางภาคเหนือ ไม่มั่นใจว่าอันนี้จะดีไหม)

๓.ดิฉันสงสัยว่าเวลาเดินจงกรมนี้ บางครั้งเราจับที่ปลายเท้า ส้นเท้าที่เคลื่อนไหว แต่บางที่เหมือนคิดฟุ้งไปเรื่องบางเรื่อง เป็นไปได้ไหมว่าจิตทำงานพร้อมกันสองอย่าง หรือว่าเป็นไปไม่ได้ จึงอยากทราบว่าจิตคนเรานี้ทำงานพร้อมกันที่ละสองอย่างขึ้นไปได้ แต่ที่แน่นอนคือความรู้สึกที่เท้าไม่แจ่มชัดเท่าตอนรู้สึกที่เท้าอย่างเดียว

ตอบ การกำหนดภาวนาด้วยธรรมบทใดก็ตาม เช่น กำหนดลมหายใจเป็นต้น ด้วยความมีสติ ถ้าจิตสงบก็แสดงว่านั้นถูกกับจริตของตนแล้ว พึงทำต่อไปด้วยธรรมบทนั้น

๑.กำหนดรู้จำเพาะลมผ่านเข้า-ออกที่ตั้งจุมูกเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องตามลมเข้าลมออกซึ่งเป็นการเพิ่มภาระมากขึ้นเปล่า ๆ ในการเริ่มฝึกหัด

๒.ไม่ต้องนึกภาวนาจุมูกหรือริมฝีปาก ให้รู้ลมเข้า-ออกอยู่เท่านั้น ด้วยความมีสติควบคุมงาน อย่าให้สติขาดวรรคขาดตอน

๓.การเดินเป็นกิริยาเคลื่อนไหว จะกำหนดการเคลื่อนไหวของเท้าก็ได้ เพราะเป็นกิริยาที่หยากกว่าการนั่ง-นอนกำหนดลมอยู่กับที่

ป.ล. จิตทำงานหน้าที่เดียวเท่านั้น ที่จิตแยบออกรู้สิ่งนั้นสิ่งนี้ นั่นคือสติแปลในขณะนั้น จระวัง

จ.ม. กระผมขอกราบเท้าของพระคุณหลวงพ่อด้วยความเคารพอย่างสูงด้วยครับ ที่เมตตาสงเคราะห์ศิษย์ของหลวงพ่อกับทุกคนตลอดจนตัวกระผมเอง แม้ว่าจะไม่เคยพบกับหลวงพ่อด้วยจริง แต่คุณธรรมของพระคุณหลวงพ่อนั้น ตลอดจนเมตตาบารมีของพระคุณเจ้านั้นสูงยิ่งครับ กราบขอบพระคุณมาอีกหนครับ กระผมทราบว่าผู้ที่เคารพศรัทธาหลวงพ่อนั้น ไม่เคยสร้างเหวี่ยงยุบหลวงพ่อ เพราะคงจะไม่มีแน่ ๆ อยากได้ของอะไรติดตัวจากหลวงพ่อไปบูชาบ้าง ไม่ทราบว่าเป็นประเภทผงพระพุทธรูปหรือไม่ครับ(พระพุทธรูปปฏิมาในรูปแบบพระพิมพ์องค์เล็ก ๆ สำหรับติดตัว)ทราบว่าเคยมีผู้ไปได้มาจากหลวงพ่อใช่ไหมครับ กระผมเขียนรบกวนมาถึง ขอความเมตตาจากหลวงพ่อด้วยครับ ขอให้หลวงพ่เมตตาด้วยนะครับ ไม่ทราบว่าที่เคยมอบให้ศิษย์อื่นไปพอมีอยู่กับหลวงพ่อกับอีกหรือไม่ครับ

ตอบ สิ่งที่คุณไม่มี แต่สิ่งที่ไม่ขอนั้นอาจมี แต่ไม่อาจให้ได้

จ.ม. การทำบุญด้วยการซื้อของถวายนั้น ในบางครั้งก็มีปัญหาเหมือนกัน ด้วยความเป็นผู้น้อยก็คำนวณไม่ค่อยถูกว่าผิดหรือไม่ ใช้ได้หรือไม่ เช่น สบู่หอม คนขายก็บอกว่าพระท่านใช้ได้ คนที่รับฝากก็บอกว่าท่านใช้ไม่ได้ เพราะเป็นของหอม ไม่ทราบ

เหมือนกันว่า ถ้าสิ่งของที่พระท่านใช้ไม่ได้ไปถวายจะเป็นบาปหรือเปล่า บางคนก็คิดว่า ถวายเป็นปัจจัยดีกว่า ถ้าท่านจะเมตตาเล่าสภาพแวดล้อมและสิ่งอื่น ๆ เพื่อช่วยให้ผู้อยู่ไกลได้ตัดสินใจถูกต้องในการถวายครั้งต่อไปบ้างก็จะเป็นพระคุณยิ่งค่ะ

มีปัญหาบางประการที่อยากจะเรียนถามท่านพระอาจารย์สักเล็กน้อยดังนี้ค่ะ

เมื่อเวลาที่ดิฉันปฏิบัติธรรม สมาธิเกิดขึ้นแล้วมีความรู้สึกซา หิว และไม่รู้สีกว่า มีตัวตนอยู่ พอมีความรู้สึกดังนี้ลมหายใจจะไม่สม่ำเสมอและจะถอนจากสมาธิ เมื่อถอนออกมาแล้วยังรู้สึกซาและมันที่ศีรษะ เมื่อลุกขึ้นยืนรู้สึกเหมือนจะล้ม ต่อจากนั้นดิฉันก็จะเข้านอนโดยกำหนดลมหายใจต่อทันทีจนหลับ แต่มีความรู้สึกว่าไม่หลับทั้ง ๆ ที่หลับ และจะรู้สึกหลับจริง ๆ เมื่อพลิกตัวอีกครั้ง ทำไมจึงเป็นเช่นนี้คะ การปฏิบัติและผลของการปฏิบัติเช่นนี้ถูกหรือผิดประการใด

การยกจิตเข้าสู่ภูมิวิปัสสนาจะกระทำได้ออนได สมาธิของดิฉันเท่าที่เล่ามาสมควรที่จะดำเนินไปสู่วิปัสสนาได้หรือยัง เท่าที่เคยปฏิบัติมายังไม่เคยพิจารณาอะไรเลย จิตมันอยากจะสงบอยู่เฉย ๆ รู้สึกสบายดีค่ะ

ในขณะที่เราลืมตาตื่นขึ้น กายทำงาน จิตทำงาน สังขารเกิด ดิฉันมีความรู้สึกไม่ อยากให้สังขารเกิด แต่ก็อยากจะทำงาน ตัวเราก็กห้ามไม่ให้เกิดไม่ได้ และบางครั้งกลับรู้สึกมีการโต้เถียงขัดแย้งกันเองระหว่างความรู้สึกสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งพยายามที่จะส่งสายไปเรื่องโน้นเรื่องนี้ พิจารณาอย่างโน้นอย่างนี้สารพัด อีกฝ่ายหนึ่งพยายามให้หยุดไม่ให้ส่งสาย ในบางขณะที่เกิดขัดแย้งกันจะรู้สึกมันและล้า จะแก้ได้อย่างไรคะ

คำว่าวิบากกรรม หมายถึงกรรมที่เราสร้างไว้ในอดีตชาติใช่หรือไม่ เคยมีท่านผู้รู้ ท่านหนึ่งทักดิฉันว่า คุณนี้มีวิบากมากจริง ท่านหมายถึงวิบากตัวที่เป็นเครื่องขัดขวาง การปฏิบัติ จะแก้ได้อย่างไรคะ แม้นไม่ได้หมดให้เบาบางลงก็ยังดีคะ ท่านคงจะเหนื่อย มากแล้วขอจบเท่านี้ดีกว่านะคะ

ตอบ ที่คุณพูดเรื่องการซื้อของทำบุญว่าบางครั้งก็มีปัญหานั้น ยอมรับโดยทั่วกัน แม้ อาจารย์เองซื้อของถวายพระยังมีลังเลใจเป็นบางครั้งเช่นเดียวกับคุณ จึงขอให้ไป ตามอภัยขันธ์ของผู้บำเพ็ญแต่ละราย ๆ จะเหมาะดี ที่จะเอาอะไรทำบุญดังนี้เป็นต้น สบู่ที่มีกลิ่นหอมมากจนสะดุดใจ หลวงปู่มั่นเคยสอนพระเสมอว่า ไม่เหมาะสำหรับพระ จะใช้สบู่เช่นนี้ จึงกรุณาพิจารณาตามนี้ อาจารย์เองไม่อาจติ-ชมโดยลำพังความรู้ของตัวเองได้ ซึ่งบางทีความรู้สึกของตัวอาจชอบที่หอม ๆ กว้านี้ก็ได้ ขอยอมรับกราบไหว้บูชา หลวงปู่มั่นโดยทางความรู้การปฏิบัติความสามารถของท่านที่เคยประจักษ์ตา-หู-ใจ มา แล้วดีกว่าเชื่อตัวเอง

การส่งสิ่งของมาถวายท่าน แต่ไม่เหมาะที่ท่านจะใช้สอยเป็นบางอย่างบางชนิด นั้นคิดว่าไม่เป็นบาป เพราะมุ่งต่อกุศล มิได้มุ่งอกุศลแต่อย่างใด กรุณาเอ็นใจหายกังวล เวลาจิตสงบโดยลำดับ ย่อมเริ่มปล่อยความรู้สึกทางร่างกายเข้ามาโดยลำดับ บางครั้งราวกับร่างกายไม่มี (ในความรู้สึกว่ากายไม่มี) ในขณะนั้นลมหายใจจะละเอียด และละเอียดมากแทบไม่มีลม หรือไม่มีลมหายใจในความรู้สึกเลย ร่างกายจะเริ่ม ปรากฏา-หวิว ๆ จนหายา-หวิวแล้วก็รู้ยู่จำเพาะจิตแห่งเดียว ไม่มีอะไรยุ่งเกี่ยวอีก ในขณะนั้น นี่คือนิยามของจิตที่ปรากฏในเวลาจิตสงบตามขั้น จนถึงขั้นละเอียดสุด ของสมาธิ วิธีปฏิบัติต่อจิตในขณะสงบตัวคือ แม้ลมจะแผ่วเบาหรือหายไปในการรู้สึก ในขณะนั้นก็ไม่ต้องกังวลกับลม เพราะเราได้ภาวนาเพื่อเอาลมหายใจ เราภาวนาเพื่อ เอาจิตต่างหาก จึงให้อยู่กับความรู้ ตัวรู้อันละเอียดนั้นโดยเฉพาะ ไม่ต้องกังวลกับลม กับกายทุกส่วน เมื่อควรแก่กาลจิตถอนออกมาแล้ว เขาก็รู้และปฏิบัติต่อกันเองโดยไม่มี อะไรมาบังคับ เพราะจิตกับกายเคยปฏิบัติต่อกันอยู่แล้ว การมีนิมิตหรือมีอาการต่าง ๆ ผิดปกติบ้างทางร่างกายหลังจากภาวนามาแล้ว ไม่ควรถือเป็นเครื่องกังวลใจ จะเป็น อุปสรรคต่อการบำเพ็ญในคราวต่อไป โดยกลัวว่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วความ เพียรเลยล้มเหลวไปตามกลมายาของกิเลส จากนั้นก็ถูกกิเลสลากขึ้นเขียง(หมอน-เสื่อ) หายเจ็บไปเลย

การทำงานย่อมใช้ร่างกายเป็นเครื่องมือทั้งทางโลกและทางธรรม ร่างกายจึงต้องมีอาการต่าง ๆ ผิดปกติกว่าที่ไม่ทำงานไปบ้าง ควรนำมาเทียบเคียงผลที่ร่างกายได้รับ จากงานทั้งสองฝ่ายนั้น(ฝ่ายโลกฝ่ายธรรม) จะไม่แพ้กลหลอกของกิเลสอยู่รำไปดังที่โลก เคยถูกเป็นประจํามาแล้ว ต้องขอภัยขอเล่าความจริงมาเป็นเครื่องประกอบ อาจารย์ เคยนั่งภาวนาตลอดรุ่ง ตอนลุกจากที่ภาวนาล้มทั้งหงายโครมไม่เป็นท่า แทนที่จะเข็ด แต่ไม่เข็ด คราวหน้าเปลี่ยนวิธีในการลุกจากที่ภาวนาใหม่ คราวต่อไปเลยไม่ล้ม แม้ร่างกายจะชอกช้ำมากหลังจากนั่งภาวนาตลอดรุ่งมาแล้วเช่นคราวก่อน ๆ

พระพุทธเจ้าปรากฏว่าทรงสลับ ๓ หน ก่อนได้ตรัสรู้ธรรมมาสอนโลก เรา เพียงา-หวิว กรุณานำมาเทียบกับท่านแล้วจงบำเพ็ญต่อไป หนักก็ให้รู้ว่าหนัก เบาก็ให้ รู้ว่าเบา ใ้ก็ให้รู้ว่าใ้ จลาก็ให้รู้ว่าจลจากการภาวนา จะได้รู้เรื่องของตัวของโลก อย่างกว้างขวางรอบตัวรอบโลกธาตุ ไม่หวาดหวั่นไหวกับสิ่งใด ๆ ทั้งสิ้นจากหลักการ ภาวนาซึ่งเคยทำคนให้จลตมามากต่อมากจนนับไม่ได้แล้ว เราควรจะได้เป็นผู้หนึ่งใน จำนวนคนจลตเหล่านั้น 1% คือเรายังดีเยี่ยมสำหรับเรา

การยกจิตเข้าสู่ปัญญานั้น หลังจากจิตถอนออกจากความสงบแล้ว ก็ควร พิจารณาทางด้านปัญญาได้ จิตของคุณควรแก่วิปัสสนาอยู่แล้ว อย่าปล่อยให้นอนจมอยู่

กับสมาธิไปนานนักจะเสียกาลเพื่อความฉลาดถอดถอนกิเลสด้วยปัญญา (พิจารณา ปัญญาหลังจากจิตถอนความสงบแล้ว มิใช่ทำในวาระเดียวกัน)

ที่คุณว่าตัวไม่หลับทั้ง ๆ ที่หลับนั้นถูกต้อง กรุณาให้เป็นไปตามที่เป็นนั้น อย่าสงสัยอย่าแก้ไขให้เป็นอื่น จะผิดความเป็นจริงที่กำลังเป็นอยู่เวลานี้

คำว่าวิบากก็คือผลของกรรมดี-ชั่วนั้นเอง ซึ่งมีอยู่กับทุกคน อย่าเป็นอารมณ์ให้ยุ่งไป

นี้สละเวลาธาตุขันธ์เขียนอย่างเต็มกำลัง กรุณาอ่านให้เกิดประโยชน์

จ.ม. ศิษย์ได้รับคำสอนจากท่านพระอาจารย์แล้วด้วยความปิติยินดียิ่ง และซาบซึ้งในเมตตาธรรมของพระอาจารย์ ที่ท่านเมตตาสละเวลาธาตุขันธ์ให้กับศิษย์ คำสอนจากท่านเปรียบเสมือนพลังทิพย์อันเย็นฉ่ำที่กระตุ้นให้กำลังต่อสู้และปฏิบัติต่อไป ขอน้อมรับด้วยความเคารพบูชายิ่งเจ้าค่ะ

ศิษย์ได้ทำตามคำสอนของท่านพระอาจารย์แล้ว คือหลังจากถอนจากสมาธิแล้ว ศิษย์จะพิจารณาร่างกายต่อ ด้วยคิดว่าเป็นทางสวีสสนาตามคำสอนของท่าน หลังจากปฏิบัติมา ๒-๓ วัน จนเมื่อคืนนี้ในขณะที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น ปรากฏว่ากลับมีความสงบเกิดขึ้นอีก และในขณะที่เกิดความสงบนั้น ก็มีเสียงดังมาจากภายในก้นขาขึ้นมาว่า “ร่างกายไม่ใช่ของเรา ๆ ๆ ดังช้า ๆ อยู่อย่างนี้ กลบการพิจารณาเดิมเสียสิ้น เสียงนั้นไม่ได้เกิดจากการพิจารณา พอรู้สึกตัวอีกครั้งก็พบว่าหายใจหอบเหนื่อยเหมือนวิ่งมาปรับตัวสักครู่หนึ่งก็เป็นปกติและออกจากที่ปฏิบัติ อยากเรียนถามท่านพระอาจารย์ว่าที่ศิษย์ปฏิบัติและประสບอยู่ใช้การสวีสสนาที่ถูกต้องหรือไม่ อาการหอบเหนื่อยเกิดจากอะไร และการพิจารณาในครั้งต่อ ๆ ไปควรจะพิจารณาในแบบเดิม หรือเปลี่ยนหัวข้อธรรมใหม่เจ้าค่ะ

สำหรับการเปรียบเทียบ การทำงานทางโลก-ทางธรรมนั้น หลังจากออกจากสมาธิแล้ว จิตใจสงบดีมาก ส่วนการทำงานทางโลกนั้นก็วิ่งวุ่นไปตามกระแสของงาน สิ่งที่ศิษย์กำลังพยายามปฏิบัติอยู่ก็คือ ไม่ยอมให้ใจวิ่งวุ่นตามไปด้วย พยายามใช้สติวางเฉยกับทุกสิ่งทุกอย่างที่วิ่งเข้ามากระทบตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ แต่มีความรู้สึกว่ายากกว่าการนั่งปฏิบัติ เพราะเผลอสติ ปล่อยให้ใจวิ่งตามสิ่งที่มากระทบไปบ่อย ๆ แต่พอรู้ว่าเผลอก็พยายามจับให้เข้ามาอยู่ในกรอบใหม่ รู้สึกว่ายากจริง ๆ เจ้าค่ะ

ศิษย์รบกวนธาตุขันธ์ของท่านพระอาจารย์ผู้เปี่ยมด้วยเมตตาธรรมมากแล้วเจ้าค่ะ ขอกราบลาเจ้าค่ะ

ตอบ ที่คุณทำนั้นถูกต้องแล้ว หายใจหอบหรือไม่หอบ อย่าไปแบกไปหาบไปหามัน ให้เกิดกังวลจนทุกขีใส่ตัวเพิ่มเข้าอีก

จ.ม. ดิฉันมีเรื่องรบกวนจะเล่าให้ท่านอาจารย์ทราบ มีอยู่ครั้งหนึ่งเกิดเหตุเมื่อเร็ว ๆ นี้ ดิฉันประสบทุกข์ใจแสนสาหัส โดยปกติดิฉันจะรักษาศีล ๕ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต พยายามระมัดระวังไม่ต่อเวรต่อกรรมกับใครทั้งสิ้น แต่โชคร้ายจริง ๆ ค่ะ เช้าวันหนึ่งดิฉันขึ้นรถจะขับมาทำงาน ก็สั่งให้เด็กรับใช้ช่วยดูแลลูกแมวตัวเล็ก ๆ ให้พ้นทาง เขาก็เดินดูรอบรถแล้วก็บอกให้ถอยได้ ปลอดภัยแล้ว ดิฉันยังถามยั่วว่าแน่ใจหรือ เขาก็นิ่งเงียบ ดิฉันก็ติดเครื่องแต่ยังไม่ถอยรถ เริ่มเปิดเทปท่านอาจารย์ก่อนออกรถ เพราะในขณะที่ขับรถนั้นฟังธรรมะของท่านอาจารย์ทำให้ใจเยือกเย็น สงบ พอถอยรถมาได้นิดเดียว ได้ยินเสียงเด็กร้องตกใจและมีเสียงหล่นจากหน้ารถ ลูกแมวตัวหนึ่งปีนเข้าไปในตัวกระโปรงรถโดยไม่มีใครเห็น(เพราะอยู่ข้างในเครื่อง)มันตกลงมาตายสนิท เลือดตกบ เข้าใจว่าใบพัดจะตีมัน ดิฉันตกใจ มือทำอ่อนไปหมดเพราะดิฉันไม่เคยคิดจะทำร้ายใครแม้กระทั่งยุง แต่ทำไมเขาจะต้องมาตายเพราะมือดิฉันด้วย ขับรถไปคิดไปฟังเทปไปด้วย มีอยู่ตอนหนึ่งเสียงท่านอาจารย์สอนว่า “อดีตและอนาคตไม่ต้องไปคำนึงถึง ให้รู้อยู่แต่ในปัจจุบันเท่านั้น” ดิฉันแช่มชื่นทันที และมานึกถึงธรรมะของพระพุทธองค์ที่ว่า “สัตว์โลกทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน” ถ้าเป็นเช่นนี้ดิฉันก็ขอเดินหน้าเข้าสู่กรรมอันเกิดจากไม่เจตนาครั้งนี้ และมีธรรมะครองใจแทนที่ ดิฉันต้องกราบขอภัยอีกครั้งหนึ่งที่เขียนเล่าเรื่องราวส่วนตัวและอาจจะทำให้ท่านอาจารย์ต้องเสียเวลาอันมีค่ามานั่งอ่าน จ.ม. จากศิษย์ที่กำลังพยายามตะเกียกตะกายให้พ้นจากกองทุกข์

ตอบ เรื่องลูกแมวตายนั้นมันเป็นกรรมของสัตว์ที่เคยเกี่ยวพันกันมา มิได้เป็นกรรมของคุณด้วยเจตนาแต่อย่างใด กรุณาอยู่เย็นใจด้วยความเชื่อธรรม เชื่อกรรมที่ทรงสอนไว้ คำว่า กรรม ๆ นี้มีอำนาจเหนือสิ่งใด ๆ ในไตรภพ จึงไม่มีใครห้ามได้เมื่อวาระมาถึงอย่าว่าเพียงลูกแมวเท่านั้น ต่อให้พ่อแม่ แม่แมว ปู่ย่าแมว พ่อสัตว์ แม่สัตว์ ปู่ย่าสัตว์ พ่อคน แม่คน ปู่ย่าคน ก็ต้องเป็นทำนองลูกแมวตัวตายในรถนั้นแลเมื่อวาระแห่งกรรมมาถึงแล้ว ท่านจึงสอนไม่ให้ประมาทกรรมว่าไม่ให้ผล สัตว์โลกล้วนอยู่ใต้กฎแห่งกรรมทั้งสิ้น ไม่นับคำสั่งสอนพระพุทธเจ้าทั้งหลายก็ไม่ศักดิ์สิทธิ์ไม่ประเสริฐ ไม่เป็นสรณะของโลกทั้งสามได้ ทั้งนี้ก็เพราะตรัสไว้ชอบแล้วนั้นแล จึงไม่มีธรรมบทใดบาทใดที่ควรดัดแปลงแก้ไขไปตามความรู้ความเห็นของผู้หนึ่งผู้ใดตลอดไป กรุณาอ่านให้ถึงใจแก้ไขส่งเสริมให้ถึงกรรมชั่ว-ดีที่มีอยู่กับคนทุกคน
